

SACROSAN-

CTI, ET OECUMENICI

Concilij Tridentini, Paulo III. Julio

III. & Pio III. Pōtificibus

Maximis, celebrati.

CANONES, ET DECRETA.

D. Ioan. Sotealli Theologi, & Horatij Lucij Iuris-
cōs. utillissimis margini additis annotationibus.

Bullis etiam Pij IIII. Pont. Max. ad calcem adiectis: cum
triplici utilissimo Indice.

Nunquam antea tam plenè, aut diligenter
in lucem edita.

C O N I M B R I C A E.

Ex Officina Antonij à Mariz Typhog.

M D L X X X I I I.

Cura facultate Inquisitorum: & Ordinarij

Dugl

UNIVERSITAS
50697

de fombra

*Seco
des. Joseph
de fombra
decalog*

2.
Dicitur paulus apostolus ad galatas scri-
bens ait si ad huius hominibus placerem
Christi servus non essem

POR MANDADO DE
Sua Alteza Vi o Sagrado Cõ
cilio Tridentino Impresso na era
de 1590. E o Directorium Curato
rum, & pareceme bem que se im
primão outra vez.

Fr. Bertholameu
Ferreira.

VISTA a informação, podemse im
primir os dous liuros. ff. o Conci
lio Tridentino, & o Directorium
Curatorum. E depois de impressos tornẽ
a esta Mesa se conferirẽ, & se lhe dar li
cença pera correrem. Em Lisboa a 25. de
Maio, de 1593.

Diogo de Sousa.

Marcos Teixeira.

A 2

TY:

T Y P O G R A P H V S
L E C T O R I . S . P . D .

Ogitāti mihi, pie Lector, de no-
ua oecumenici Concilij Triden-
tini editione nitidissima & simul
emendatissima, tibi que utilissi-
ma facienda, per opportunē oblatum est
exemplar quoddam castigatissimum, ad
præcipuam editionem (Romanā videlicet)
summa fide Salmanticæ excusum: in cui⁹
marginibus erant duorum eruditissimorū
virovum D. Ioannis Sotealli Theologi, &
Horatij Lucij Iuriscōsulti, utilissimæ (meo
iudicio) ānotationes, quibus sacra scriptu-
ræ, superiorum Conciliorum, iuris Ponti-
ficij, veterum Ecclesiæ patrum tum citata,
tum consonantia loca fideliter indicantur:
Non quidem ad dubiorum obscuriorumve
istius Concilij locorum interpretationem
(quam à Pio IIII. diplomate publico
privatis scriptoribus interdictā probe no-
rāt duo iam commemorati viri doctissimi)
sed ad certissimarum clarissimarūque con-
stitutionum dignitatem, auctoritatemque
tuendam, ignorantibus patefaciendam &
adversus catholicæ fidei hostes muniendā:
vt que omnib⁹ hinc perspicuum euadat, ve

riſſimam eſſe illam teſtificationem, quā ali-
quot locis Tridentini Concilij Patres teſti-
ficātur, ſe ſe religionis controuerſias ſecun-
dum ſcripturam ſacram, Apoſtolicas tradi-
tiones, probata Concilia, Eccleſiæ Catho-
licæ ſenſum, atque veterum patrum cōſtā-
tem conſcientemque doctrinam dijudica-
re. Itaque nulla interpoſita mora nouam
hanc tantamque vtilitatem tecum commu-
nicandam putauī. Quod quidem noſtrum
erga te, totamque Remp. Chriſtianam ſtu-
dium, grato accipere animo, noſtroſque
pios conatus tuo fauore proſequi atque
adiuuare quaſo digneris. Vale.

Ex offic. noſtra Typograph.
Kalendas Iulias.

1593.

INDEX

A 3

INDEX DECRETORUM
Concilij Tridentini.

SESSIO PRIMA.	9
D ecretum de inchoando Concilio.	9
SESSIO II.	10
Decretum de modo viuendi, & alijs in concilio seruandis.	10
SESSIO III.	14
Decretum de symbolo fidei.	14
SESSIO IIII.	18
Decretum de Canonicis scripturis.	18
Decretum de editione, & vsu sacrorum librorum.	20
SESSIO V.	24
Decretum de peccato originali.	24
Decretum de reformatione. 29. 64. 77. 113. 152. 200. 223. 241. 279. 343.	
SESSIO VI.	37
Decretum de iustificatione.	37
De nature, & legis ad iustificandos homines imbecillitate.	38
De dispensatione, & mysterio aduentus Christi.	38
Qui per Christum iustificantur.	39
Descriptio iustificationis impij, & modus eius in statu gratie.	40
De necessitate preparationis ad iustificationem in adultis,	

INDEX

<i>adultis, & vnde sit.</i>	40
<i>Modus preparationis.</i>	41
<i>Quid sit iustificatio impij, & quæ eius cause.</i>	42
<i>Quomodo intelligatur, impium per fidem, & gratis iustificari.</i>	45
<i>Contra inanem hereticorum fiduciam.</i>	45
<i>De acceptæ iustificationis incremento.</i>	46
<i>De observatione mandatorum, de que illius necessitate, & possibilitate.</i>	47
<i>Prædestinationis temerariam præsumptionem cauendam esse.</i>	49
<i>De perseuerantiæ munere.</i>	50
<i>De lapsis & eorum reparatione.</i>	51
<i>Quolibet mortali peccato auiti gratiam, sed non fidem.</i>	52
<i>De fructu iustificationis, hoc est de merito bonorū operum, de que ipsius meriti ratione.</i>	53
<i>Canones de iustificatione.</i>	56

S E S S I O VII.

<i>Decretum de sacramentis.</i>	69
<i>Canones de sacramentis.</i>	70
<i>Canones de Baptismo,</i>	73
<i>Canones de Confirmatione.</i>	76
<i>Bulla facultatis transferendi Concilij.</i>	85

S E S S I O VIII.

<i>Decretum de translatione Concilij.</i>	88
---	----

S E S S I O IX.

<i>Decretum prorogationis sessionis,</i>	89
--	----

INDEX.
S E S S I O X.

Decretum prorogationis Sessionis. 92
Bulla resumptionis Concilij sub Julio Tertio. 94

S E S S I O XI.

Decretum de resumendo Concilio. 97

S E S S I O XII.

Decretum prorogationis Sessionis. 98

S E S S I O XIII.

Decretum de sanctissimo Eucharistiae Sacramen-
to. 100

De reali praesentia Domini nostri Iesu Christi in
sanctissimo Eucharistiae sacramento. 101

De ratione institutionis sanctissimi huius Sacra-
menti. 103

De excellentia sanctissimae Eucharistiae super reli-
qua sacramenta. 104

De Transubstantiatione. 105

De cultu, & veneratione huic sanctissimo sacramen-
to exhibenda. 105

De asservando sacrae Eucharistiae Sacramento, &
ad infirmos deferendo. 106

De preparatione, quae adhibenda est, vt dignè quis
sacram Eucharistiam percipiat. 107

De usu admirabilis huius Sacramenti. 108

Canones de sacrosancto Eucharistiae Sacramento. 110

Decretum prorogationis definitionis quatuor arti-
culorum de Sacramento Eucharistiae, &c. 119

Salvus conductus datus Protestantibus. 122

S E S

INDEX.
SESSIO XIII.

Doctrina de sanctissimis Pœnitentiæ, & Extreme Vnctionis Sacramentis.	124
De necessitate, & institutione sacramenti Pœni- tentie.	125
De differentia sacramenti Pœnitentiæ & Baptis.	127
De partibus, & fructu huius sacramenti.	128
De contritione.	129
De confessione.	131
De ministro huius sacramenti, & absolutione.	135
De casuum reservatione.	137
De satisfactionis necessitate, & fructu.	138
De operibus satisfactionis.	141
Doctrina de sacramento extreme Vnctionis.	141
De institutione sacramenti extreme Vnctio.	142
De effectu huius Sacramenti.	143
De ministro huius sacramenti, & tempore quo da- ri debeat.	144
Canones de sanctissimo pœnitentiæ sacramento.	146
Canones de Sacramento extreme Vnctionis.	151
SESSIO XV.	165
Decretum prorogationis Sessionis.	165
Salus conductus datus protestantibus.	167
SESSIO XVI.	272
Decretum suspensionis Concilij.	172
Bulla celebrationis Concilij Tridentini sub Pio III. Pont. Max.	176
SESSIO XVII.	182
Decretum de celebrando Concilio.	182

INDEX.
 S E S S I O XVIII. 184

Decretum de librorum delectu, & omnibus ad Con-
 ciliū fide publica mutandis. 184

Saluus conductus cōcessus Germanicę nationi. 187

Extensio ad alias nationes. 192

S E S S I O XIX. 193

Decretum prorogationis sessionis. 193

S E S S I O XX. 194

Decretum prorogationis sessionis. 194

S E S S I O XXI. 195

Doctrina de cōmunionē sub utraq; specie & paruulo-
 rum. 195

Laicos, & clericos non conficientes non astringi
 iure diuino ad cōmunionē sub utraq; specie. 196

Ecclesię potestas circa dispensacionem sacramēti
 Eucharistię. 197

Totum & integrum Christum, ac verum sacramē-
 tum sub qualibet specie sumi. 198

Paruulos nō obligari ad cōmunionem sacramenta-
 lem 198

Canones de cōmunionē sub utraq; specie, & paruulo-
 rum. 199

S E S S I O XXII. 211

Doctrina de sacrificio Missę. 211

Canones de sacrificio Missę. 218

Decretum de obseruādis, & euitandis in celebratio-
 ne Missę. 220

Decretum super petitione cōcessionis Calicis. 233

S E S S I O XXIII. 235

Vera

INDEX.

<i>Vera, & catholica doctrina de sacramēto Ordinis ad condemnandos errores nostri temporis.</i>	235
<i>Canones de sacramento Ordinis.</i>	239
SESSIO XXIII.	
<i>Doctrina de sacramento Matrimonij.</i>	264
<i>Canones de sacramento Matrimonij.</i>	266
<i>Decretum de reformatione Matrimonij.</i>	269
SESSIO XXV.	
<i>Decretum de Purgatorio.</i>	317
<i>De invocatione, veneratione, & reliquijs sanctorū, & sacris imaginibus.</i>	318
<i>De regularibus & Monialibus.</i>	323
<i>Decretū de cōtinuāda sessione in diem sequēte.</i>	374
<i>Continuatio sessionis.</i>	375
<i>Decretum de Indulgentijs.</i>	375
<i>De delectu ciborum, ieiunijs & diebus festis.</i>	376
<i>De Indice librorum, & Catechismo, Breuiario, & Missali.</i>	377
<i>De loco Oratorum.</i>	378
<i>De recipiendis, & obseruādis decretis cōcilij.</i>	378
<i>De recitandis decretis concilij sub Paulo III. & Iulio III. in sessione.</i>	380
<i>De fine concilij, & confirmatione petenda à san- ctissimo Domino nostro.</i>	380
<i>Acclamations Patrum in fine concilij.</i>	381
<i>Confirmatio concilij.</i>	384
<i>Bulla S. D. N. Pij, Diuina prouidentia Papæ III. su- per confirmatione ecumenici & generalis Con- cilij Tridentini.</i>	387
	I N.

INDEX CAPITV- lorum Concilij Tri- dentini.

<i>A</i>			<i>Causæ Episcoporum.</i>	119
A	<i>B Aduentu.</i>	279	<i>Causæ omnes.</i>	312
	<i>Abbatibus.</i>	339	<i>Censuræ</i>	333
	<i>Abbatissa.</i>	250	<i>Cæterum.</i>	127
	<i>Ad cathedralium.</i>	329	<i>Circa.</i>	135
	<i>Ad consūmationem.</i>	77	<i>Cogit.</i>	345
	<i>Ad maiores.</i>	69	<i>Commune.</i>	104
	<i>Administratores.</i>	81	<i>Concedit.</i>	325
	<i>Ad minores.</i>	230	<i>Consuetudo.</i>	107
	<i>Admonet.</i>	247	<i>Contingit.</i>	350
	<i>Aduersus.</i>	355	<i>Contritio.</i>	129
	<i>Anathemati.</i>	52	<i>Controuersias.</i>	334
	<i>Apostolus.</i>	337	<i>Cum adolescentiū.</i>	256
	<i>A sententia.</i>	291	<i>Cum autem.</i>	236
	<i>Attendant.</i>	115	<i>Cum beneficia.</i>	203
	<i>B</i>	332	<i>Cum catholica.</i>	317
B	<i>Beneficia.</i>	80	<i>Cum dignitates.</i>	295
	<i>Bonifacij.</i>	326	<i>Cum ecclesiasticus.</i>	305
	<i>C</i>		<i>Cum etiam.</i>	160
C	<i>Capitula.</i>	68	<i>Cum excom.</i>	165
	<i>Capitulum.</i>	304	<i>Cum ex notariorū.</i>	231
	<i>Causæ criminales.</i>	289	<i>Cum hoc tempore.</i>	37
			<i>Cum honestus.</i>	153
			<i>Cum</i>	

INDEX

Cum ilud.	207	Docet experientia.	273
Cum in beneficijs	254	Docet præterea.	128
Cum multa.	209	Docet præterea.	141
Cum non deceat.	202		
Cum nullus.	254	E	
Cum pleraque.	240	E Adem.	29.64.77.
Cum potestas.	375		113.119.192.200.
Cum præcepto	241		223.241.
Cum propriè.	252	Ecclesiarum.	67
Cumque natura.	216	Ecclesijs.	246
Cum Scripturæ.	237	Episcopi etiam.	204
Cum verò.	45	Episcopi etiam	226
Cum verò.	116	Episcopi.	230
Cupiens.	315	Episcopi per se.	246
Cupiens.	372	Episcopi vt.	293
Curent.	84	Episcopis.	66
		Episcop ⁹ familiarè.	249
D		Episcopus quo scūqs.	155
Decernit.	276	Ergo Saluator.	103
Decernit.	311	Et cum sancta.	215
Decernit.	365	Et quamuis.	215
Declarat.	40	Et quia.	161
Declarat.	364	Et quoniam.	117
Declarat.	378	Et quoniam.	154
Demum.	138	Et quoniam.	214
Denique.	198	Et si Missa.	217
Detestabilis.	371	Ex institutione.	131
Dispensationes.	228	Expedit.	307
Disponuntur.	41		Facul-

INDEX.

F		<i>Insuper eadem.</i>	316
F	<i>Acultates.</i> 82	<i>Insuper hortatur.</i>	376
	<i>Facultates.</i> 83	<i>Ita plerumque.</i>	278
G		<i>Itaque,</i>	196
G	<i>Ranc.</i> 277	<i>Iulius.</i>	94
		<i>Iustitiæ.</i>	274
H		L	
H	<i>Ac igitur.</i> 53	L	<i>Egati.</i> 229
	<i>Hæc omnia.</i> 341		<i>Libertati.</i> 336
	<i>Hæc sacrosancta.</i> 89		<i>Liceat Episcopis.</i> 290
	<i>Hanc.</i> 42		<i>Locorum.</i> 81
I		M	
I	<i>Am vero.</i> 144	M	<i>Agnam.</i> 393
	<i>Illustriſſimi.</i> 380		<i>Mandat.</i> 318
	<i>In cõmutationibus.</i> 229		<i>Matrimonij.</i> 264
	<i>In ecclesijs.</i> 303		<i>Minores.</i> 251
	<i>In electione.</i> 328		<i>Monasteria.</i> 330
	<i>In exemptorum</i>		<i>Monasteria.</i> 331
	<i>Inferiora.</i> 78		<i>Monet.</i> 217
	<i>In monasterijs.</i> 332		<i>Multi.</i> 276
	<i>In nomine.</i> 14	N	
	<i>In pluribus.</i> 302	N	<i>Emini.</i> 324
	<i>In quacunq̃ue,</i>		<i>Nemo autem.</i> 47
	<i>Instituta.</i> 142		<i>Nemo etiam.</i> 163
	<i>Insuper.</i> 20		<i>Nemo quacunq̃ue.</i> 78
	<i>Insuper cum.</i> 233		<i>Nemo quoq̃ue.</i> 49
	<i>Insuper declarat.</i> 198		<i>Nihil est.</i> 214
	<i>Insuper eadem.</i> 234		<i>Non liceat.</i> 82
			<u>Non</u>

INDEX.

Non licet præterea.	164	Prohibet.	326
Non potest.	369	Prouincialia.	283
Non sunt.	364	Q	
Nulla quoque.	335	Quæ alias.	292
Nulli.	68	Quæcunque.	208
Nullius in posterum.	251	Quam turpe.	365
Nullus itaque.	105	Quamuis autem.	45
Nullus prima.	247	Quâuis excômmunicatio-	
O		nis.	347
O Mnes.	156	Quamuis hæc.	92
Optandum.	343	Quâuis presbyteri.	253
Optaret.	216	Quanta.	220
Ordinaryj.	79	Quia illiterati.	206
Ordinationes.	249	Quia vero.	32
P		Quia vero.	159
Patriarchæ.	285	Quia verò.	163
Paulus.	81	Quia vero.	218
Pius.	176	Quibus verbis.	40
Placet.	88	Quicumque in cathe-	
Placet.	182	dra.	227
Postremo.	374	Quicumque.	79
Predicationis.	288	Quicumque post hæc.	225
Præsentati.	83	Quicumq; regularis.	338
Præterea declarat.	197	Qui pié.	352
Præterea quia.	161	Qui verò.	51
Prætera sancta.	274	Quo ad vsum.	108
Prima.	246	Quo factum.	38
Primum.	38	Quoniã ab ecclesiast.	201
Principio.	101	Quoniam autem.	105
		Quo	

INDEX.

<i>Quoniam diuersis.</i>	380	<i>Si quem clericorū.</i>	232
<i>Quoniam igitur.</i>	137	<i>Si quis sacramenta.</i>	146
<i>Quoniā non ignorat.</i>	323	<i>Si quis intra.</i>	275
<i>Quoniā ob malitros.</i>	361	<i>Si quis dixerit.</i>	56. 57. 58
<i>Quoniam pleraque.</i>	299		59. 60. 61. 62. 63. 70
<i>Quoniā priuilegia.</i>	394		71. 72. 73. 74. 75. 76
<i>Quoniam sub.</i>	212		77. 100. 111. 112.
<i>Quoniam vero.</i>	118		146. 147. 148. 149.
<i>Quoniam vero.</i>	273		150. 190. 219. 220.
	R		239. 240. 266. 267.
R atio.	351		268.
Regularia.	162	<i>Si quis negauerit.</i>	110
Regularis.	334		112. & 199.
Res porro.	143	Statuit.	351
Reus.	126	Statuit.	368
	S	Subdiaconi.	252
S acrificium.	135		T
Sacro sancta.	10. 18. 98	T Ametsi.	269
	100. 122. 124. 167. 172.	T Anta.	378
	184. 187. 193. 195.	Testes.	119
	211. 377.		V
Sancta synodus.	248	V Erum.	39
Si ergo.	46	V isum.	141
Sicuti.	257	Vniones.	80
Sicuti.	370	Vt etiam.	205
Si ea.	115	Vt fidelis.	291
Si in quibuslibet.	279	Vt fides.	24
Similiter.	50	Vt patern.e.	367
Si non decet.	17	Vt sanctorum.	254

FINIS.

BULLA IN
 DICATIONIS SACRI,
 OECVMENICI, ET GENE-
 ralis Concilij Tridentini.

SVB PAVLO III. PONT. MAX.

AVLVS Episcopus, seruus
 seruorum Dei ad futuram rei me-
 moriam.

INITIO nostri huius Pontifica-
 tus quem non ob merita nostra, sed propter
 suam magnam bonitatem, Dei omnipotentis
 providentia nobis commisit, cernentes iam tum in
 quas perturbationes temporum, quotque iucom-
 moda rerum ferè omnium nostra Pastoralis solici-
 tudo, & vigilia esset vocata, cupiebamus quidē me-
 deri Christiane Reipub. malis, quibus illa iam du-
 dum vexata, & prope modum oppressa est, sed ipsi
 etiam, vt homines circūdati infirmitate, ad tantū
 onus tollendum impares vires nostras esse sentiebā-
 mus. Nam cum pace opus esse intelligeremus ad li-
 berandam, & conseruandam à plurimis impen-
 dentibus periculis Reipub. omnia inuenimus odijs, &
 dissensionib⁹ plena, dissentientibus præsertim Prin-
 cipie

Bulla Indictionis

Ioan. 10.

cibibus ijs interse, quibus summa rerū penè omnis
 à Deo permissa est. Cū vnū Ouile, & vnū pastore
 Dñici esse gregis, ad integritatē Christianae religio
 nis, & ad caelestiū bonorū spem in nobis confirman
 dā, necessariū duceremus, schismatis, dissidijs, hære
 sibus erat christiani nominis diuulsa iā penè, & la
 cerata vnitās. Cū tutā, atq; munitā ab infidelīū ar
 mis, atq; insidijs Rēp. optaremus, nostris erratis, no
 straq; cunctorum culpa, Dei videlicet ira peccatis
 nostris imminēte, Rhod⁹ fuerat amissa, Hungariae
 vexata, conceptū, & meditatū cōtra Italiā cōtraq;
 Austriā, & Illyricū terra, mariq; bellū cum impijs
 & inimicis hostis noster Turca nullo tēpore requie
 sceret, nostrorumq; inter se odia, & dissensiones suā
 bene gerēd. rei occasionem duceret. Igitur, vt dice
 bamus, in tanta hære sum, dissensionū bellorūq; tem
 pestate, tantisq; excitatis fluctibus, cum essemus ad
 moderandum, & gubernādum Petri nauiculā voca
 ti, nec viribus ipsi nostris satis fiderimus, primum
 coniecimus Dño cogitatus nostros, vt ipse nos nu
 triret, animumq; nostrū firmitate, & robore, men
 tem cōsilio, sapiētiāq; instrueret: deinde, animo repe
 tentes, maiores nostros, sapiētia admirabili, & san
 ctitate pr. editos, sēpē in summis Christianae Rēip.
 periculis remediū optimum atq; opportunissimum,
 ecumenica Cōcilia, & Episcoporū generales conuē
 tus adhibuisse, ipsi quoq; animū ad generale haben
 dū Cōcilium adiecim⁹, exquisitisq; Principum sētē
845.

Psal. 34.

tjs, quorū nobis videbatur vtilis in primis, & oppor-
 tuna ad hāc rem esse consensus, cum eos tūc nō alie-
 nos ab hoc tam sancto opere inuenissemus ecumeni-
 cū Cōciliū, & generalem eorū Episcoporū, aliorūq;
 Patrū ad quos pertineret cōuentū in ciuitate Man-
 tue indiximus, anno incarnationis Dñi, sicut literis
 & monumentis nostris testatū est, millesimo quin-
 gētesimo trigesimo septimo, Pōtificat⁹ nostri tertio
 ad X Kalē. lun. inchoādum, spē propē certā habē-
 tes, fore, vt cū illic in nomine Dñi essemus cōgrega-
 ti, ipse, sicut p̄misit, Dñs in medio nostrum affutu-
 rus, & bonitate, ac misericordia sua oēs tēporā pro-
 cellas, omniaq; pericula Spiritu vris sui facile depul-
 sur⁹ esset. Sed, vt semper insidiatur p̄ijs aōtionibus
 humani generis hostis, primū contra omnē spem, &
 expectationē nostrā denegata fuit nobis Mātuanā
 ciuitas, nisi aliquas condiciones subiremus ab insti-
 tutis maiorū nostrorum & cōditione temporū, no-
 strāq; ac huius s̄c̄e Sedis, ac nominis Ecclesiasticē
 dignitate, libertateq; prorsus alienas, quas in alijs
 nostris literis expressimus. Quapropter aliū inueni-
 re locū, aliāq; deligere ciuitatem necesse habuimus:
 quæ cū nō statim nobis occurreret idonea, & apta,
 ad sequentes kalēd. Nouemb. prorogare Cōciliū ce-
 lebrationem fuimus coacti. Interim, sc̄us & perpē-
 tuus hostis noster Turca, ingenti classe Italiā ador-
 tus, aliquot oppida in litoribus Appuliæ cepit, va-
 stauit, diripuit, prædā hominum abegit, nos in mā-

Matth. 18i

Bulla Indictionis

ximo timore, & periculo omnium, munien dis litoribus nostris, finitimisque auxilio iuuādis fuimus occupati: nec tamen interea destitimus consulere, & hortari Christianos Principes, vt de idoneo ad habendum conciliū loco quid sentirent, nobis exponerēt: quorū cum essent incertae, variaeque sententiae tēpusque diutius, quam erat opus videretur extrahi, nos optimo animo atque, vt arbitramur, etiam consilio Vincentiam elegimus, vrbem copiosam, & Venetorum, qui eam nobis concedeabant, virtute, auctoritate potentia cum aditum patentem, tum stationem omnibus liberam, atque tutam in primis in se habentem, sed, cum iam tempus longius progressum esset, nouaeque vrbis electionē omnibus significari conueniret, iam que Kalendae Nou. appetētes facultatē huius diuulgationis excluderēt, hyemsque esset propinqua, rursus altera prorogatione tēpus Concilij differre in proximū sequens ver, Maijque futuras kalendas, compulsi fuimus. Quare firmiter constituta, atque decreta, cum & nos ipsos, & cetera omnia ad eum bene agendum, Deo iuuantē, celebrandumque conuētū pararemus, plurimū reputantes interesse cum celebrationis Concilij tū vniuersae Christianae Reip. Christianos Principes pace inter se, & concordia cōsentire, charissimos in Christo filios nostros, Carolum Romanorum Imperatorem, semper Augustum, & Christianissimum Regem Franciscum, duo praecipua Christi-

stia

stiani nominis firmamenta, atque subsidia, orare,
 atque obsecrare institimus, ut ad colloquium inter
 se, & nobiscum vna conuenirent, quorum quidem
 apud vtrumque literis, Nuacijs, & à latere nostro
 missis, ex venerabilium fratrum nostrorum nume-
 ro, Legatis sæpißime egeramus, ut ex similitate, &
 dissidijs ambo in vnum fædus, & piam amicitiam
 vellent conuenire, habentibusque succurrere Chri-
 stianis rebus, quorum seruandorum cum esset illis
 potestas à Deo præcipuè tributa, si id non agerent
 & ad commune Christianorum bonorum sua cõsi-
 lia non dirigerent, acris & seuera ratio eidẽ Deo
 ab ipsis reddenda esset. Qui aliquando precibus no-
 stris annuentes, Nicæam se contulere, quo nos quo-
 que longum iter, & senili ætati nostræ vebemen-
 ter contrarium, Dei & pacis conciliandæ causa su-
 scipimus: neque prætermisimus interea, cum tem-
 pus Concilij præstitutum, Kalendæ, videlicet, Maiæ
 appropinquarent, tres Legatos summæ virtutis &
 autoritatis, à latere nostro de numero eorundem
 fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, Vincen-
 tiam mittere, qui initium Concilij facerent, Præla-
 tosque vndique venientes exciperent, & ea, que
 iudicaret esse opus, agerent, & tractarent, quo ad
 nos, ab itinere, & negotio pacis reuersi, omnia ac-
 curatius dirigere possemus. Interim vero in illud
 sanctum opus, maximeque necessarium, tracta-
 tionem, videlicet, pacis inter Principes, incubui-
 mus,

Bulla Indictionis

mus, & quidem omni animi studio: omni pietate, ac diligentia. Testis est nobis Deus, cuius freti clemētia, nos metipfos itineris & vitæ periculo exposuimus. Nostra testis cōsciētia, quæ nihil habet in hac re quidem, in quo nos arguat, aut prætermisissæ aut non quæsitæ ad pacificandum occasionis. Principes ipsi testes, quos tam sæpe tamque vehementer, Nuncijs, literis, Legatis, monitis, hortatu, precibusque omnibus obsecraueramus, vt simultates deponerēt, & societatem coirent, vt Christianæ Reipub. in maximum, & propinquum iam adductæ discrimen, cōmunibus studijs, & subsidijs opitularentur. Iam vero testes illæ vigilie atque curæ, illi diurni, nocturnique animi nostri labores, grauesque sollicitudines, quas ob hanc rem, & causam plurimas iam suscepimus: nec tamen ad optatum exitum nostræ consilia, & acta adhuc perducta sunt: ita etenim visum Domino Deo est, quem tamen non desperamus aliquando optata nostra benignius respecturum. Ipse quidem quantum in nobis fuit, nihil, quod esset nostro Pastoralis officio debitum, in hac re omisimus. Quod si qui sunt, qui actiones pacis nostras in aliã interpretentur partem, dolemus quidem, sed tamen in dolore nostro gratias Omnipotēti agimus, qui ad exemplum, & doctrinam potentie nostræ suo voluit à apostolos haberi dignos, qui pro nomine lesi qui pax nostra est, cōtumeliam paterentur. Verum in illo cōgressu colloquio nostro, quod Nicæe habēt

tunc

AA. 5. in fi.
Ephes. 2.

et est, et si peccatis nostris impediētibus inter duos
 Principes vera, & perpetua pax non potuit confici,
 induciæ tamē decennales factæ sunt, quarum oppor-
 tunitate nos sperantes, & sacrum Conciliū commo-
 dius celebratum iri, & deinde ex Cōciliij auctōrita-
 te perfici posse pacē, apud Principes instituimus, ut
 & ipsi venirent ad Concilium, & Prælatos suos præ-
 sentes ducerent, absentesq; accerferent. Qui cū de
 utroq; se excusassent, quod & ipsis redire in regna
 sua tum necesse esset, & prælatos, quos secū habuif-
 sent, itinere atque impentij fessos, atque exhaustos
 recreari, & refici oporteret, nos hortati sunt, ut
 aliam quoque prorogationē temporis habendi Con-
 ciliij decerneremus. Qua in re cōcedenda cum esse-
 mus aliquantum difficiles, literas interim a Lega-
 tis nostris, qui Vincentiæ erant, accepimus, transa-
 cto iam, & longiùs præterito Conciliij ineundi die,
 vnum vix, aut alterum ex externis nationibus Præ-
 latum Vincentiã se contulisse. Quo nuncio accepto
 cū videremus eo tempore nulla iam ratione ha-
 beri Concilium posse, ipsis Principibus concessimus
 ut differretur tempus agendi Conciliij vsque ad san-
 ctum pascha, diemque festum future Dominice
 resurrectionis. Cuius nostri præcepti, expectatio-
 nisque decretæ literæ Genue, Anno incarnationis
 Domini. M. D. XXXVIII. III. Kalend.
 Jul. factæ, publicatæque sunt, atque hanc dila-
 tionem eo propensius fecimus, quid pollicitus est

Bulla Indictionis

nobis vterq; Princeps Legatos suos Romam, ad nos
se missurum, vt ea, que ad perfectionem pacis reli-
qua essent, neque Nicæe ob breuitatem temporis po-
tuerant omnia consici, Romæ commodius corā no-
bis agerentur, & tractarentur: & ob hanc rationē
etiam a nobis ambo petierunt, vt hac pacificationis
procuratio Concilij celebrationis præponeretur, cū
ipsum Concilium, pace facta, multo deinde vtilius,
& salutaris Christianæ Reip. futurum esset. Sem-
per enim hæc pacis spes nobis iniecta Principū nos
volūtatibus assentiri hortata est, quam spem vehe-
menter auxit post discessum a Nicæa nostrū ipso-
rum duorum Principum inter se beneuola, amica-
que cōgressio: que, maxima nostra cū letitia a no-
bis intellecta, confirmauit nos in bona spe, vt tan-
dem aliquando nostras preces apud Deum exaudi-
tas, & vota pacis accepta esse crederemus. Hanc
igitur pacis conclusionem cū & expeteremus, &
vrgeremus, nec solum duobus antedictis Principi-
bus, verū etiam charissimo in Christo filio nostro,
Ferdinando, Rege Romanorum videretur, actionē
Concilij, nisi pace facta, suscipi non oportere, cun-
ctiq; a nobis per literas, suosq; Oratores contende-
rent, vt alias rursus temporis prorogationes facere
mus, præcipuē autem instaret serenissimus Cæsar,
promississe se demonstrans ijs, qui a Catholica vni-
tate dissentiant, se operam suam apud nos interpo-
siturum, vt aliqua concordie ratio iniretur, quod
ante

ante suam in Germaniam profectioem aptè non
 posset fieri. Nos, eadem semper spe pacis, & tanto-
 rum Principum voluntate adducti, cum præser-
 tim cerneremus, ne ad dictum quidè in Resurrectio-
 nis festum alios Prælatos Vincentiam conuenisse,
 prorogationis nomen iam fugientes, quod tã sæpè,
 frustra fuerat repetitum, celebrationem generalis
 Concilij ad nostrum & Sedis Apostolicæ beneplaci-
 tum suspendere malimus. Itaque facimus, & de
 suspensione huiusmodi literas ad singulos supra-
 dictorum Principum decima die Iunij. M. D.
 XXXIX. dedimus, sicut ex illis perspicuè potest
 intelligi. Ea itaq; suspensione necessario per nos fa-
 cta, dum tempus illud magis idoneū à nobis, pacif-
 que aliqua conclusio expectatur, que & dignitatē
 postea, frequentiamq; Concilio, & Christianæ Rei
 pub. presentiore salutem erat allatura, Christiane
 interea res in deterius quotidie prolapsæ sunt,
 Hungaris, Rege ipsorum mortuo, Turcam vocanti-
 bus: Ferdinando Rege bellum in eos mouente: Bel-
 gis ad defectionem à Cæsare, ex parte quadam inci-
 tatis, cuius defectionis comprimendæ causa per Gal-
 liam amicißimè, & cum Rege Christianißimo con-
 cordißimè, magno beneuolæ inter eos voluntatis in-
 dicio transiens in Belgas serenißimus Cæsar, &
 illinc deinde in Germaniam profectus, conuentus
 Germaniæ Principum, & ciuitatum tractandæ
 eius, quam dixerat, concordie causa, habere cepit.

Bulla Indictionis

Sed cum, spe pacis iam deficiente, ille quoque modus curandæ in conuentibus tractandæque concordie ad maiores potius discordias cõcitandas aptus esse videretur, inducti fuimus ad pristinum Cõcilij generalis remedium reuerti, idque per Legatos nostros S. R. E. Cardinales, ipsi Cæsari obtulimus, quod etiam postremo, & præcipuè in Ratisbonensî Conuentu egimus, cum illic dilectus filius noster, Gaspar titu. S. Prædix Cardinalis Contarenus, & summa doctrina, & integritate, Legatum nostrum ageret. Nã cum, id quod ne accideret, antea veriti eramus, ex eius Conuentus sententia peteretur à nobis, vt ab Ecclesia dissentientium quosdam articulos tolerandos declararem, quoad per æcumenicum Concilium illi excuterentur, & deciderentur, idque nobis, vt concederemus, neque Christiana, & catholica veritas, neque nostra, & Sedis Apostolicæ dignitas permetteret palam potius Cõcilium, vt quam primùm fieret, proponi mandauimus. Neque verò in alia vnquam sententia, & voluntate fuimus, quàm vt primo quoq; tempore Concilium æcumenicum, & generale congregaretur. Sperabamus enim ex eo & pacem populo Christiano, & Christianæ religionis integritatem posse recuperari: veruntamen id cum bona gratia, & voluntate Christianorum Principũ habere volebamus.

Malm. 68. Quam voluntatē dum expectamus, dū obseruamus tempus absconditũ, tempus beneplaciti tui, ó Deus,

ali-

aliquā dō tandem decernere compulsi sumus, omne
 esse tempus beneplacitū Deo, cum de rebus sanctis,
 & ad Christianam pietatem pertinentibus cōsilia
 incūsur. Quapropter vidētes, maximo quidem ani-
 mi nostri cum dolore, rem Christianam quotidie im-
 petus ruere, Hungaria à Turcis oppressa, Germanis
 periclitantibus, cæteris omnibus metu, mæroreque
 afflictis, nullius iam Principis cōsensum expectare,
 sed tantū Dei omnipotentis voluntatem, & Chri-
 stianæ Reipub. vtilitatem attendere constituimus.
 Itaque cum Vincentiam amplius non haberemus,
 cuperemusq; cum vniuersæ Christianorum saluti,
 tum Germanicæ nationis incommodis in eligendo
 per nos nouo Cōcilij habēdi loco consulere, aliquot-
 que locis propositis ipsam Tridentinam ciuitatē ab
 ipsis desiderari videremus, nos etsi in citeriore Ita-
 lia commodius omnia tractari posse iudicabamus,
 ad eorum tamen postulationes nostram voluntatē
 paterna charitate defleximus. Itaque Tridentū ci-
 uitatem elegimus, qua in ciuitate æcumenicum Cō-
 ciliū ad proximè venturas Kalendas Nouēb. habe-
 retur, idoneum locum illum statuentes, quō ex Ger-
 mania quidem, alijsque Germaniæ finitimis natio-
 nibus facillimè, ex Galia, Hispania, cæterisque pro-
 uincijs remotiorib; nō difficulter Episcopi, & Pæ-
 lati cōuenire possēt. Dies autē Cōcilij ea à nobis spe-
 ctata est, q̄ spatiū in se haberet & publicādi p̄ Chri-
 stianas nationes nostri huius Decreti & facultatis
 omnibus

Bulla Indictionis

omnib⁹ Prælatiſ ad veniendū tribuendæ. Quo minus
autem annuum tempus præſiniremus mutando Cō-
cilij loco, ſicut quibuſdam conſtitutionibus aliã
præſcriptū eſt, ea res fuit in cauſa, quod longiùs ex-
trahi ſpem ſanandæ aliquã in parte Chriſtianæ Rei
pub. quæ tot detrimentis, & calamitatibus affecta
eſt, nolimus: & tamen videmus tempora: agnoſci-
mus difficultates: quid ſperari poſſit ex conſilijs no-
ſtris, incertum eſſe intelligimus. Sed quia ſcriptū
eſt: Reuela Domino viam tuam, & ſpera in eo: &
ipſe faciet, magis Dei clementiæ & miſericordiæ
conſidere, quàm noſtræ imbellicitati diffidere, cōſti-
tuimus. Sepè enim ſit in bonis operibus incipien-
dis, vt quod humana conſilia non valent, diuina
virtus efficiat. Huius igitur ipſius Dei omnipotē-
tis Patris, & Filij, & Spiritus ſancti, ac beatorum
eius Apoſtolorum, Petri, & Pauli auctoritate, qua
nos quoque in terris fungimur, freti, atque ſubnixi
de venerabilium item fratrum noſtrorum S. R. E.
Cardinalium cōſilio, & aſſenſu ſublata, amotaque
ſuſpenſione, de qua ſuprà commemoratum eſt, quã
per præſentes tollimus, & amouemus, ſacrum & ec-
cumenicum, & generale Concilium in ciuitate Tri-
dentina, loco commodo, & libero, omnibuſque na-
tionibus opportuno, ad Kalèdas proximas Nouēb.
anni præſentis ab incarnatione Dñi, M. D. XLII.
incipiendum, proſequendum, & eodem Domino ad-
iuuante, ad ipſius gloriam, atque laudem, & Chri-
ſtiani

Plalm. 36.

stiani totius populi salutem absoluendum, perficiendumque indicimus: annunciamus, conuocamus, statuimus, atque decernimus, omnes omnibus ex locis tam venerabiles fratres nostros Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, & dilectos filios Abbates, quã aliis quoscunque, quibus iure, aut priuilegio in Concilijs generalibus residendi, & sententias in eis dicendi permissa potestas est, requirentes, hortantes admonentes, ac nihilominus eis vi iurisiurandi, quod nobis, & huic sancte Sedi præstiterunt, ac sancte virtute obedientie alijsque sub pœnis iure, aut consuetudine in celebrationibus Conciliorum aduersus non accedentes ferri, & proponi solitis, mandantes, arctèque præcipiētes, vt ipsimet, nisi fortè iusto detineantur impedimento, de quo tamen fidem facere compellantur, aut certè per suos legitimos procuratores, & nuncios sacro huic Concilio omnino adesse, & interesse debeant. Suprà autem dictos, Imperatorem, Regemq; Christianissimum, nec non ceteros, Reges, Duces, Principes, quorum presentia, si aliàs vnquam, hoc quidem tempore maximè sanctissimæ Christi fidei, & Christianarum omnium futura est salutaris, rogantes, atque obsecrantes per viscera misericordiæ Dei, & Domini nostri Iesu Christi, cuius fidei veritas, & religio & intus, & extra grauer iam oppugnatur, vt, si saluam volūt Christianam esse Rempub. si se Domino obstrictos & obligatos pro maximis illius erga se beneficijs intelligunt

Bulla Indictionis

elligunt, ne deserant ipsius Dei causam, & negotium, ipsimet ad sacri Concilij celebrationem veniant, in quo ipsorum pietas, atque virtus cōmuni vtilitati, salutique suæ, ac cæterorum, & temporali, & æternæ, plurimum est profutura. Sin autem, id quod nollemus, accedere ipsi nō poterunt, at graues saltem viros Legatos cum auctoritate mittant, qui personam Principis sui quisque & cum prudētia, & cum dignitate possint in concilio referre. In primis verò vt id curent, quod ipsis facillimum est, vt ex suis cuiusque regis, ac prouincijs Episcopi & prælati, sine tergiuersatione, & mora ad Concilium proficiantur: quod maxime quidem à Prælatiis, Principibusque Germaniæ. Dum ipsum, atque nos impetrare æquam est, vt cum eorum præcipue causa ipsisque capientibus Concilium indictum sit, & in ea ciuitate indictum: quæ ab eis est desjerata, nō grauentur ipsi sua cunctorum presentia id celebrare, & ornare: quò melius, atque commodius, quæ ad integritatem, & veritatem Christianæ religionis, quæ ad bonorum morum reductionem, emendationemque malorum, quæ ad Christianorum interse tam Principum, quàm populorum pacem, vnitatem, concordiamque pertineant, & quæ ad repellendos impetus Barbarorum & infidelium quibus illi vniuersam Christianitatem obruere moliuntur, sint necessaria, Deo nostris consultationibus præeunte, & lumen sapientiæ suæ ac veritatis mentibus nostris

stris præferente, agi in dicto sacro œcumenico Concilio, & conspirante omnium cbaritate cõsuli, tractari, confici, ad optatosque exitus deduci quã primùm, & quã optimè possint. Atque vt nostræ hæc literæ, & quæ in eis continentur, ad notitiam cunctorum, quorum oportet, perueniant, ne ve quis illorum ignorantia excusationem prætendat, cùm præsertim etiam non ad omnes eos, quibus nominatim illæ essent intimandæ, tutus forsitan pateat accessus, volumus & mandamus, vt in Basilica Vaticana Principis Apostolorum, & in Ecclesia Lateranensi, cùm ibi multitudo populi ad audiendum rem diuinam congregari solita est, palàm, clara voce per curiæ nostræ Cursores, aut Notarios aliquos publicos legatur, lectæq; in valuis dictarũ Ecclesiarum, itemque Cancellariæ Apostolicæ portis, & Campi Floræ solito loco affigantur, vbi ad lectionem, & notitiam cunctorum aliquandiu expositæ pendeant: cumque inde amoueantur, earum nihilominus exempla in eisdem locis remaneant affixa. Nos enim per lectionem, publicationem, affixionemque huiusmodi, omnes, & quoscunque, quos antedictæ nostræ literæ comprehendunt, post spatium duorum mensium à die literarum publicationis, & affixionis, ita volumus obligatos esse atque adstrictos, ac si ipsismet illæ coram lectæ, & intimatæ essent, transumptis quidem earum, quæ manu publici Notarij scriptæ,

Bulla Indict. Concil.

aut subscripta, & sigillo personæ alicuius Ecclesiæ
sticæ, in dignitate constitutæ, munita fuerint, ut
fides certa, & indubitata habeatur, mādamus, at-
que decernimus. Nulli ergo omnino hominum li-
ceat hanc paginam nostræ indictmentis, annuncia-
tionis, cōuocationis, statuti, decreti, mandati, præ-
cepti, & obsecrationis, infringere, vel ei ausu temé-
rario contraire. Si quis autem hoc attentare præsu-
pserit, indignationem omnipotētis Dei, ac beatorū
Petri, & Pauli, Apostolorum eius, se nouerit in-
cursurum. Datum Romæ, apud S. Petrum anno
incarnationis Dominicæ. M. D. XLII. ix. Kalē.
Iun. Pontificatus nostri anno. V LII.

Blofius.

Hier. Dand.

SESSIO PRIMA

SACROSANCTI
OECUMENICI, ET GENE-
RALIS CONCILII TRIDENTINI.

SUB PAVLO III. PONT. MAX.

Celebrata die xij. Mensis Decēb.
Anno Domini, M. D. XLV.

Decretum de inchoando Concilio.

LACET NE VO-
bis, ad laudem & glo-
riam sanctæ & indiu-
dnæ Trinitatis, Patris,
& Filij, & Spiritus San-
cti, ad incrementum &
exaltationem fidei, &
religionis Christianæ, ad extirpationē hæ-
resum, ad pacem, & vnionem Ecclesiæ, ad
reformationem Cleri, & populi Christiani,
ad depressionem, & extinctionem hostiū
Christiani nominis, decernere & declara-

C

re,

10. S E S S I O I.
re, sacrum Tridentinum & generale Con-
cilium incipere: & inceptum esse? Respon-
derunt, Placet.

Indictio future Sessionis.

ET cum proxima sit celebritas Natiuita-
tis Domini nostri Iesu Christi, & subse-
quantur aliæ festiuitates labentis & inci-
pientis anni, placet ne vobis primam futu-
ram Sessionem habendam esse die Iouis
post Epiphaniam, quæ erit septima men-
sis Ianuarij, Anno Domini. M. D. XLVI?
Reponderunt, Placet.

S E S S I O II.
Celebrata die. vij. Mensis Ianuarij.
M. D. XLVI.

*Decretum de modo viuendi, & alijs in Con-
cilio seruandis.*

Sacrosancta Tridentina Syno-
dus, in Spiritu sancto legitimè
congregata, in ea præsidentibus
eisdem tribus Apostolicæ Sedis
Legatis, agnoscens cum beato Iacobo Apo-
stolo,

stolo, quod omne datum optimum, & om- Jacob. 1. 17
 ne donum perfectum de sursum est, descen-
 dens à patre luminum, qui ijs, qui postu-
 lant à se sapientiam, dat omnibus affluen-
 ter, & non impropert eis, & simul sciens,
 quod initium sapientiae est timor Domini, Prouerb. 1. 7
 statuit, & decreuit, omnes & singulos Chri- Psalm. 110.
 sti fideles, in ciuitate Tridentina cōgrega-
 tos, exhortādos esse, prout exhortatur, vt
 se à malis & peccatis hactenus commissis
 emendare, ac de cætero in timore Domi-
 ni ambulare, & desideria carnis non perfec-
 re, orationibus instare, sæpius confiteri,
 Eucharistiae sacramentum sumere, Eccle-
 sias frequentare, præcepta denique Do- Prouerb. 1. 9
 minica, quantum quisque poterit, adim- & 9.
 plere, nec non quotidie pro pace Principi-
 um Christianorum, & vnitae Ecclesiae
 priuatim orare velint: Episcopos verò, &
 quoscunque alios, in ordine sacerdotali
 cōstitutos, œcumenicum Concilium in
 ea ciuitate concelebrantes, vt assidue in
 Dei laudibus incumbere, hostias, laudes,
 & preces offerre, sacrificium Missae quoli- A. 2.
 bet saltem die Dominico, in quo Deus
 lucem condidit, & à mortuis resurrexit,
 ac Spiritum sanctum in discipulos infudit,
 peragere satagant, facientes, sicut idem

1. Tim. 2. Spiritus sanctus per Apost. præcipit, obse-
 crationes, orationes, postulationes, gratia-
 rum actiones, pro Sanctissimo Domino
 nostro Papa, pro Imperatore, pro Regibus,
 & cæteris, qui in sublimitate cõstituti sũt,
 & pro omnibus hominibus: vt quietam &
 tranquillam vitam agamus, pacẽ fruamur,
 & fidei incrementum videamus. Præterea
 hortatur, vt ieiunent saltem singulis sextis
 ferijs in memoriam passionis Domini, &
 eleemosynas pauperibus erogent: in eccle-
 sia autem cathedrali singulis quintis ferijs
 celebretur Missa de Spiritu sancto, cum Le-
 tanijs, & alijs orationibus ad hoc institutis;
 in alijs verò ecclesijs eadem die dicantur ad-
 minus letaniæ, & orationes: ^a tempore au-
 tem, quo sacra peraguntur, colloquutiones,
 & confabulationes non fiant, sed ore & ani-
 mo, celebrãti assistatur. Et quoniã ^b oportet
 Episcopos esse irreprehensibiles, sobrios,
 castos, domui suæ bene præpositos, horta-
 tur etiam, vt ante omnia quilibet in mēsa ^c
 seruet sobrietatem, moderationemque ci-
 borum, deinde cum in eo loco sæpe otiosi
 sermones oriri soleãt, ^d vt in ipsorũ Episco-
 porum mensis diuinarum Scripturarum le-
 ctio admisceatur: familiares verò suos vnus-
 quisque instruat, & erudiat, ne sint rixosi,
 vinosi,

a Infrain
 Sess. 22. in
 decreto de
 obseruã. in
 celebr. mis-
 se.

b 1. Tim. 3.
c. Tit. 1.

1. Tl. 3. ca.
2. q. 7. cõ

sim. concil.
Tol. 3. c. 7.

conc. Rhe-
men. c. 17.

Euseb. in 4.
deefeto, &

infra. Sess.
25. ca. 1. de

refor.
d Euseb. 1.

epist. 3.

vinosi,

vinosi, impudici, cupidi, elati, blasphemī,
 & voluptatū amatores, vitia demū fugiant,
 & virtutes amplectantur, & in vestitu, &
 cultu, & omnibus actibus honestatem præ-
 seferant, sicut decet ministros ministrorum
 Dei. Ad hæc, cum huius Sacrosancti Conci-
 lij præcipua cura sollicitudo, & intentio sit,
 vt, propulsatis hæresum tenebris, quæ per
 tot annos operuerunt terram, Catholicæ
 veritatis lux, Iesu Christo, qui vera lux
 est, annuēte, cādor, puritasq; resulgeat, &
 ea, quæ reformatione egēt, reformētur: ipsa
 synodus hortatur omnes Catholicos hic cō-
 gregatos & congregandos, atque eos præ-
 fertim, qui sacrarum literarum peritiam ha-
 bent, vt sedula meditatione diligenter secū
 ipsi cogitēt, quibus potissimum vijs, & mo-
 dis ipsius Synodi intentio dirigī, & optatū
 effectum sortiri possit, quo maturius & cō-
 sultius damnari damnāda, & probanda pro-
 bari queant: vt per totū orbem omnes vno
 ore, & eadem fidei confessione glorificent
 Deum, & patrem Dñi nostri Iesu Christi.

In sententijs verò dicendis, iuxta^f Tole-
 tani Cōcilij statutum, in loco benedictio-
 nis confidentibus Domini sacerdotibus,
 nullus debeat, aut immodestis vocib⁹ per-
 strepere, aut tumultibus perturbare, nullis

omni dñi
 e Ioan. ca.
 cū ex in iur
 do. de hgr.

f Conc. To
 let. II. c. I.
 Conc. Cō-
 stant. Ses. I.
 in prin. c. in
 loco. j. q. 4.
 Vide & 4e
 Tolet. c. 3.

etiam falsis, vanis, aut obstinatis disceptationibus contendere: sed quidquid dicatur, sic mitissima verborum prolatione temperetur, ut nec audientes offendantur, nec recti iudicij acies perturbato animo inflectatur.

Insuper ipsa sacra Synodus statuit, ac decrevit, quod, si forte contingerit aliquos debito in loco non sedere, & sententiam, etiam sub verbo, Placet, proferre, Congregationibus interesse, & alios quoscunque actus facere, Concilio durante, nulli propterea præiudicium generetur, nullique novum ius acquiratur.

Idem in
conclusionibus
reperiatur
Episcopis
secularibus
ma præfati
praest. r.
Bracc. c. 24

Deinde indicta fuit futura Sessio ad diem Iouis
quartam, mensis Febr. proxime venturi.

SESSIO III.

Celebrata die iij. Mēsis Februarij.

M. D. XLVI.

Decretum de symbolo fidei.

IN nomine sanctæ, & indiuiduæ
Trinitatis, Patris, & Filij, & Spi-
ritus sancti.

Hæc sacrosancta œcumenica

&

& generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitime congregata, in ea præsentibus eidem tribus Apostolicæ Sedis Legatis, magnitudinem rerum tractandarum considerans, præsertim earum, quæ duobus illis capitibus, de extirpandis hæresibus, & moribus reformandis, continentur, quorum causa præcipue est congregata, agnoscens autem cum Apostolo, non esse sibi colluctationem aduersus carnem & sanguinem, sed aduersus spirituales nequitias in cœlestibus, cum eodem omnes, & singulos in primis hortatur, ut confortentur in Domino, & in potentia virtutis eius, in omnibus sumentes a scutum fidei, in quo possint omnia tela nequissimi ignea extinguere, atque galeam spei salutis accipiant, cum gladio spiritus, quod est verbum Dei. Itaque, ut hæc pia eius sollicitudo principiam, & progressum suum per Dei gratiam habeat, ante omnia statuit, & decernit præmittendam esse confessionem fidei, ^b Patrum exempla in hoc secuta, qui sacratoribus Concilijs hoc scutum contra omnes hæreses in principio suarum actionum apponere consuevere: quo solo aliquando & infideles ad fidem traxerunt, hæretici expugnarunt, & fideles confirmari

de act. 7
quoniam
et. lib. 1. c.
et. 10. 1. 1. 1.
et. 1. 1. 1. 1.

Ephes. 6.

a c. qui resistit. 11. q. prima.
b Cœc. Ni cœ. Cœc. Roma. sub lul. I. Cœc. Hippo. in prin. Cœci. Cœst. 6. actione. 17. cū sim. c. 1. dist. 15. c. baptizandos. ceterq. de cōsecra. d. 4. c. 1. de sim. Trin.

marunt. Quæ symbolum fidei, quo sancta Romana Ecclesia utitur tanquã principiu illud, in quo omnes, qui fidẽ Christi profitentur necessario conueniunt, ac fundamẽ-
 tum firmum & vnicum, contra quod e por-
 ta inferi nunquam præualebũt, totidem
 verbis, quibus in omnibus Ecclesijs legi-
 tur, exprimendum esse censuit, quod qui-
 dem eiusmodi est.

Credo in vnum Deum, patrẽ omnipo-
 tentẽ, factorem cæli, & terræ, & visibi-
 lium omnium, & inuisibilium, & in vnum
 Dominum Iesum Christũ, filium Dei vni-
 genitum, & ex patre natum ante omnia se-
 cula, Deum de Deo, lumen de lumine, Deũ
 verum de Deo vero, genitum, non factum,
 consubstantialem patri, per quem omnia
 facta sunt, qui propter nos homines, & pro-
 pter nostram salutem descendit de cælis, &
 incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria
 Virgine, & homo factus est, crucifixus etiã
 pro nobis sub Pontio Pilato, passus & se-
 pulchritus est, & resurrexit tertia die, secũdum
 Scripturas, & ascendit in cælum, sedet ad
 dexteram patris, & iterum venturus est cũ
 gloria iudicare viuos & mortuos, cuius re-
 gni non erit finis: & in Spiritum sanctum
 Dominum, & viuificantem, qui ex Patre
 Filioq;

Filioq; procedit, qui cū Patre & Filio simul adoratur, & cōglorificatur, qui locutus est per Prophetas: & vnam sanctam Catholicam & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor vnum baptisma in remissionē peccatorū: & expecto resurrectionem mortuorū, & vitam venturi seculi. Amen.

Indictio future Sessionis.

E Adem Sacrosancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitimè congregata, in ea præsentibus eisdem tribus Apostolicæ Sedis Legatis, intelligens multos Prælatos ex diuersis partibus accinētos esse itineri, nonnullos etiā in via esse, quo huc veniāt, cogitanq; omnia ab ipsa sacra Synodo decernenda, eo maioris apud omnes existimationis, & honoris videri posse, quo maiori fuerint, & pleniori Patrum consilio, & præsentia sancita, & corroborata, statuit, & decreuit, futuram Sessionem post præsentem celebrandam esse die Iouis, quæ subsequetur Dominicam, Latere, proximè futuram: interim tamen non differri discussionem, & examinationem eorum, quæ ipsi Synodo discutienda, & examinanda videbuntur.

S E S S I O IIII.

Celebrata die xiiij. Mensis April.

M. D. XLVI.

Decretum de Canonicis scripturis, & tra-
ditionibus Ecclesiasticis.

Sacrofancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitime congregata, presidentibus in ea eisdem tribus Apostolicæ Sedis legatis, hoc sibi perpetuo ante oculos proponens, ut, sublati erroribus, puritas ipsa Euangelij in Ecclesia conseruetur: quod promissum ante per Prophetas in Scripturis sanctis, Dñs noster Iesus Christus, Dei filius, proprio ore primum promulgauit, deinde per suos Apostolos, tanquã fontem omnis, & salutaris veritatis, & morum disciplinæ, omni creaturæ prædicari iussit: perspiciensq; hæc veritatem, & disciplinam cõtineri in libris scriptis, & sine scripto traditionibus, quæ ipsius Christi ore ab Apostolis acceptæ, aut ab ipsis Apostolis, Spiritu sancto dictate, quali per manus traditæ, ad nos vsq; peruen-

Marc, vlti.

venerunt, orthodoxorum Patrum exēpla
 secuta, omnes libros tam veteris, quam no-
 ui Testamenti, cum vtriusq; vnus Deus sic
 actor, nec non traditiones ipsas, tum ad fi-
 dem, tum ad mores pertinentes, tanquā, vel
 ore tenus à Christo, vel à Spiritu sancto di-
 ctatas, & continua successione in Ecclesia
 Catholica conseruatas pari pietatis affe-
 ctu, ac reuerentia suscipit, & veneratur. Sa-
 crorum verò librorum^a Indicem huic de-
 creto adscribendum censuit, ne cui dubita-
 tio suboriri possit, quinam sint, qui ab ipsa
 Synodo suscipiuntur. Sunt verò infra scri-
 pti, Testamenti veteris quinque Moy-
 si, id est, Genesis, Exodus, Leuiticus, Nu-
 meri, Deuteronomium, Iosue, Iudicum,
 Rut, quatuor Regum, duo Paralipome-
 non. Esdræ primus, & secundus, qui dicitur
 Neemias, Tobias, Judith, Hester, Iob,
 Psalterium Dauidicum centum quinquā-
 ginta Psalmorum, Parabola, Ecclesiastes,
 Canticum canticorum, Sapientia, Eccle-
 siasticus, Isaias, Hieremias cū Baruch, Eze-
 chiel, Daniel, duodecim Prophetæ mino-
 res, id est, Osea, Ioel, Amos, Abdias, Ionas,
 Micheas, Naum, Abacuch, Sophonias, Ag-
 geus, Zacharias, Malachias, duo Machabeo-
 rum, primus, & secūsus Testamenti noui,
 qua-

a In canō.
 Apost. c. 84
 Gelasius in
 con. 11. 70
 Epist. cōcil.
 Laodic.
 c. 39. cōcil.
 Carthag. 3.
 c. 47. c. lan-
 cta Roma.
 d. 15. & fr.
 epist. Eug.
 in Concil.
 Fior. ad Ar-
 menos.

quatuor Euangelia, secundum Matthæum, Marcum, Lucam, & Ioannem: Actus Apostolorum à Luca Euāgelista cōscripti: quatuordecim Epistolæ Pauli Apostoli, ad Romanos, duæ ad Corinthios, ad Galatas, ad Ephesios, ad Philipenses, ad Colossenses, duæ ad Thessalonicenses, duæ ad Timotheum, ad Titum, ad Philemonem, ad Hebræos: Petri Apostoli duæ, Ioānis Apostoli tres, Iacobi Apostoli vna, Iudæ Apostoli vna, & Apocalypsis Ioannis Apostoli. Siquis autē libros ipsos integros cum omnib⁹ suis partibus, prout in Ecclesia Catholica legi cōsueuerunt, & in veteri vulgata Latina editione habētur, pro sacris, & canonicis non susceperit, & traditiones prædictas sciens & prudens contempserit, anathema sit. Omnes itaq; intelligant, quo ordine, & via ipsa Synodus, post iactum fidei confessionis fundamētum, sit progressura, & quibus potissimum testimonijs, ac præsijs in confirmādis dogmatibus, & instaurandis in Ecclesia moribus, sit vsura.

Decretum de editione & vsu sacrorum librorum.

INsuper eadem sacrosancta Synodus cōsiderās nō parum vtilitatis accedere posse Ecclesiæ Dei, si ex omnibus Latinis editioni-

tionibus, quæ circumferuntur, sacrorum librorum, quænam pro authentica habenda sit, innotescat: statuit, & declarat, ut hæc ipsa vetus, & vulgata editio, quæ longo tot sæculorum usu in ipsa Ecclesia probata est, in publicis lectionibus, disputationibus, prædicationibus, & expositionibus pro authentica habeatur, & ut nemo illam rejicere quovis prætextu audeat, vel præsumat.

Præterea, ad coercendam petulantiam ingenia, decernit, ut nemo, suæ prudentiæ innixus, in rebus fidei, & morum, ad edificationem doctrinæ Christianæ pertinentium, facram Scripturam ad suos sensus cōtorquens, contra eum sensum, quem tenuit, & tenet sancta mater Ecclesia, cuius est iudicare de vero sensu, & interpretatione Scripturarum sanctarum, aut etiam cōtravnanimem cōsensum Patrū ipsam Scripturam sacrā interpretari audeat, etiam si huiusmodi interpretationes nullo unquam tēpore in lucem edendæ forent. Qui cōtrauenerint, per ordinarios declarētur, & pœnis à iure statutis puniātur.

Sed & impressoribus modum in hac parte, ut par est, imponere volens, qui iam sine modo, hoc est, putātes sibi licere quidquid libet, sine licentia superiorū Ecclesiasticorum, ipsos sacræ Scripturæ libros, & super illis

a cap. heret. & c. Adā in fi. 24. q. 3. & infra Sess. 13. c. 1.

b Sic synodus in Trul. c. 9, quæ putat Cōstat. 6. c. exicite ca. fi. d. ver. signifi. in. 6 lib. 5.

illis annotationes, & expositiones quorū
libet indifferenter, sæpè tacito, sæpè etiam
emētito prælo, & quod grauius est, sine no-
mine auctoris imprimunt, alibi etiam im-
pressos libros huiusmodi temere venales
habēt, decernit, & statuit, vt post hac sacra
scriptura, potissimum verò hæc ipsa vetus
& vulgata editio quam emendatissimè im-
primatur, nullique liceat imprimere, vel
imprimi facere quosuis libros de rebus sa-
cris sine nomine auctoris, neq; illos in futu-
rū vēdere, aut etiā apud se retinere, nisi pri-
mum examinati, probatiq; fuerint ab Or-
dinario, sub pœna anathematis & pecunię,
in canone^c Concilij nouissimi Lateranen-
sis apposita. † Et, si regulares fuerint, vltra
examinationem, & probationem huiusmo-
di, licentiam quoque à suis superioribus im-
petrare teneantur, recognitis per eos libris,
iuxta formam suarum ordinationum. Qui
autem scripto eos communicant, vel euul-
gant, nisi antea examinati, probatiq; fue-
rint, eisdem pœnis subiaceant, quibus im-
pressores. Et qui eos habuerint, vel legerint
nisi prodiderint auctores, pro auctore habean-
tur. Ipsa verò huiusmodi librorū
probatio in scriptis detur, atque ideo in frō-
te libri, vel scripti, vel impressi, authenticè
appa-

scripsi
libros
scripsi
scripsi
scripsi

c Sef. 10. de
impresio-
ne librorū
sub Leone.

X.
† Vide
post fi-
nē lib.

scripsi
scripsi
scripsi

appareat: idque totum, hoc est, & probatio, & examen gratis fiat: vt probanda probentur, & reprobentur improbanda. Post hæc temeritatem illam reprimere volens, qua ad profana quæque conuertuntur, & torquentur verba, & sententiæ Sacræ scripturæ, ad scurrilia scilicet, fabulosa, vana, adulationes, detractiones, superstitiones, impias & diabolicas incantationes, diuinationes, sortes, libellos etiam famosos: mandat & præcipit, ad tollendam huiusmodi irreuerentiam & contemptum, ne de cætero quisquam quomodolibet verba Scripturæ sacræ ad hæc, & similia audeat vsurpare: vt omnes huius generis homines, temeratores & violatores verbi Dei, iuris & arbitrij pœnis per Episcopos coerceantur.

Indictio futuræ Sessiois.

Item hæc sacrosancta Synodus statuit, & decernit, proximam futuram Sessio- nem tenendam, & celebrandam esse feria quinta, post sacratissimum festum proximum Pentecostes.

(+)

SES-

S E S S I O V.

Celebrata die xvij. Mensis Iunij.

M. D. X L V I.

Decretum de peccato originali.

Hebr. 11. b

Ephes. 4.
Genes. 3.Infra 11 7.
& 134.

T fides nostra Catholica, sine qua impossibile est placere Deo purgatis erroribus, in sua sinceritate integra & illibata permaneat, & ne populus Christianus omni vento doctrinae circumferatur: cum Serpens ille, antiquus, humani generis perpetuo hostis, inter plurima mala, quibus Ecclesia Dei his nostris temporibus perturbatur, etiam de peccato originali, eiusque remedio non solum noua, sed vetera etiam dissidia excita-
uerit: sacrosancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus in Spiritu sancto legitime congregata, praesidentibus in ea eisdem tribus Apostolicae Sedis Legatis, iam ad reuocandos errantes, & nutantes confirmandos accedere volens, sacrarum scripturarum, & sanctorum Patrum, ac probatissimorum Conciliorum testimonia, & ipsius Ecclesiae iudicium, & consensum secuta, hæc de ipso peccato originali statuit, fateetur, ac declarat.

1 Si^a quis non cofitetur, primum hominem Adam, cum mandatum Dei in paradiso fuisset transgressus, statim sanctitatem, & iustitiam, in qua constitutus fuerat, amisisse, incurrisseque per offensam præuaricationis huiusmodi, iram, & indignationem Dei, atq; ideo mortem, quam antea illi cõminatus fuerat Deus, & cum morte captiuitatem sub eius potestate, b qui mortis deinde habuit imperiũ, hoc est diaboli, totumque Adam, per illã præuaricationis offensam, secundum corpus, & animam in deteriorius commutatum fuisse: anathema sit.

a Celest. l.
epist. 1. c. 4.

Gene. 3.
Hebr. 2.

b Concil.
Arausicanũ
2. c. 1.

2 Si quis Adæ præuaricationem sibi soli, & non eius propagini, asserit nocuisse: & acceptam à Deo sanctitatem, & iustitiam, quam perdidit, sibi soli, & non nobis etiam eum perdidisse, aut inquinatũ illũ per inobedientiã peccatũ, mortem, & pœnas corporis tantum in omne genus humanũ transfudisse, nõ autem & peccatum, quod mors est animæ: anathema sit, cum contradicat Apostolo dicenti: Per^d vnũ hominem peccatum intrauit in mundũ, & per peccatum mors, & ita in omnes homines mors pertrãsiit, in quo omnes peccauerunt.

c Rom. 5.
1. Cor. 15.
Cõc. Arausicanum. 2.
cap. 1.

Rom. 5.
d cap. placuit. c. regerante, & c. queris in fi. de cõse. distin. 4.

3 Si quis hoc Adæ peccatũ, quod origine vnũ est, & propagatione, non imitatione

D

trans-

transfusum omnibus, inest unicuique proprium, vel per humane nature vires, vel per aliud remedium asserit tolli, quàm per meritum vnus mediatoris Domini nostri Iesu Christi, e qui nos Deo reconciliauit in sanguine suo, factus nobis f iustitia, sanctificatio, & redemptio, aut negat ipsum Christi Iesu meritum per Baptismi sacramentum in forma Ecclesie rite collatum, tam adultis, quàm paruulis applicari: anathema sit: quia non est aliud nomen sub cœlo datum hominibus, in quo oporteat nos saluos fieri, vnde illa h vox: Ecce agnus Dei: Ecce qui tollit peccata mundi. Et illa, i Quicūque baptizati estis, Christum induistis.

4 Si quis paruulos recentes ab vteris matrum baptizandos negat, etiam si fuerint à baptizatis parentibus orti, aut dicit k in remissionem quidem peccatorū eos baptizari, sed nihil ex Adam trahere originalis peccati, quod regenerationis lauacro necesse sit expiari ad vitam æternam consequendam, vnde fit consequens, vt in eis forma Baptismatis, in remissionem peccatorum, nō vera, sed falsa intelligatur, anathema sit quoniam non aliter intelligendum est id, quod dixit Apostolus, l Per vnū hominē,

pecca-

e 1. Tim. 2.
Coloss. 1. c.
multipli. de
pccni. d. 1.
f 1. Cor. 1.

g Act. 4.

h Ioā. 1. c.
nemo. d. cō
feca. dist. 4
i Galat. 3.

k Cōc. Mi
leuita. c. 2.
Cōc. Afri-
ca. c. 77. &
c placuit. d.
cōse. dist. 4.
l Roma. 1.
ca. placuit.
ca. queris.
in fi. & c. re
generante,
de cōf. d. 4.

peccatum intrauit in mundum, & per peccatum mors, & ita in omnes homines mors petrauit, in quo omnes peccauerunt, nisi quemadmodum Ecclesia Catholica vbi- que diffusa semper intellexit. Propter hanc enim regulam fidei ex traditione Apostolorum etiam paruuli, qui nihil peccatorum in semetipsis adhuc committere potuerunt, ideo in remissionem peccatorum veraciter baptizantur, vt in eis regeneratione munda- detur, quod generatione contraxerunt. Nisi enim quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto non potest introire in regnum Dei.

¶ Si quis per Iesu Christi Domini nostri gratiam, quæ in Baptismate confertur, reatū originalis peccati remitti negat, aut etiā asserit non tolli totum id, quod veram, & propriam peccati rationē habet, sed illud nō dicit tantum radi, aut non imputari, anathema sit, in renatis enim nihil odit Deus: quia nihil est damnationis, ijs, qui vere sepulti sunt cum Christo per Baptisma in mortem: qui non q̄ secundum carnem, ambulant, sed veterem hominem exuentes, & nouum, qui secundum Deū creatus est, induentes, innocētes, immaculati, puri, innoxij, ac Deo dilecti effecti sunt, & here-

1. Jo. 3. 1. v
2. Jo. 1. 1. v
1. Jo. 3. 1. v

m. Io. 3. 1. v
filius, & ca.
dō dubito,
de consec. di
stin. 4. c. de
bitum com
seq. de bap.
n. Ex. ca. 13.

lib. 1. cōtra
1. epist. Pe-
lag.

o Roma. 8.
p Roma. 6.
& cap. pro-

priè de cō-
secr. dist. 4.
q Roma. 8.

Co. off. 3.
f Ephes. 4.
c. quomo-
do renoua-

ri & ponit.
dist. 2.
t Roma. 8.

Galat. 3.

des quidem Dei, cohæredes autem Christi,
ita vt nihil prorsus eos ab ingressu cœli re-
moretur. Manere autem in baptizatis con-
cupiscentiam, vel fomitē, hæc sancta Syno-
dus fatetur, & sentit, quæ cum ad ^v agonē
relieta sit, nocere non consentientibus, sed
vtiliter per Christi Iesu gratiam repugnan-
tibus non valet, quinimo, qui legitime ^x cer-
tauerit, coronabitur. Hanc concupiscentiā
quam aliquando ^y Apostolus peccatum ap-
pellat, sancta Synodus declarat ecclesiā ca-
tholicam nunquam intellexisse peccatum
appellari, quod vere, & propriè in renatis
peccatū sit, ^z sed quia ex peccato est, & ad
peccatum inclinat. Si quis autem contrariū
fenserit, anathema sit.

Declarat tamē hæc ipsa sancta Synodus,
non esse suæ intentionis comprehendere in
hoc decreto, vbi de peccato originali agi-
tur beatam & immaculatam virginē Mariā
Dei genitricem, sed obseruandas esse ^{aa} cō-
stitutiones, foelicis recordatiōis Xysti Pape
III. sub pœnis in eis constitutionibus cō-
tentis, quas innouat.

*Decretum de reformatione, & de interpretatione
sacre scripturæ in ecclesijs necessaria, atque
alijs ad id pertinentibus.*

Cap. I.

Eadem

v Ex. c. vlt.
li. 1. de pec.
me. & rem.

x 2. Tim. 2.

y Rom. 6.
7. 8. Colof.
3.

z Respicit,
c. 13. lib. 1.
cōtra, 2. epi-
sto. Pelag.
& alios lo-
cos eiusdē.

aa In extra.
cūmēt. li. 3.
de reliq. &

ven. sanct.
ca. 2. graue
nimis.

Vide post fi-
nem huius
libri.

E Adem sacrosancta Synodus, pijs sum-
 morum Pontificū, & probatorū^a Con-
 ciliarum constitutionibus inhærens, easq;
 amplectēs, & illis adjiciēs, ne cœlestis ille
 sacrorum librorum thesaurus, quem Spiritus
 sanctus summa liberalitate hominibus
 tradidit, neglectus iaceat, statuit, & decre-
 uit, quod in illis ecclesijs, in quibus præbē-
 da, aut præstimonium, seu aliud quovis no-
 mine nuncupatum stipendium pro lectori
 bus sacræ Theologiæ deputatū reperitur,
 Episcopi, Archiepiscopi, Primate, & alij
 locorū Ordinarij eos, qui p præbendam, aut
 præstimonium, seu stipendium huiusmo-
 di obtinent, ad ipsius sacræ Scripturæ ex-
 positionem, & interpretationem per se ip-
 sos, si idonei fuerint, alioquin per idoneum
 substitutum ab ipsis Episcopis, Archiepis-
 copis, Primatibus, & alijs locorum Ordini-
 narijs eligendum, etiam per subtractionem
 fructuum, cogant, & compellant. De cete-
 ro verò præbenda, præstimonium, aut sti-
 pendium huiusmodi, non nisi personis ido-
 neis, & quæ per se ipsos id munus explica-
 re possint, conferantur, & aliter facta pro-
 uisio nulla sit, & inualida.^b In ecclesijs, au-
 tem Metropolitanis, vel cathedralibus, si ci-
 uitas insignis, vel populosa, ac etiam in col-

^a Vide Cō-
 ci. Lata. sub
 Inno. III. c.
 12.

^b c. quia &
 c. si. d. mag.
 & infra Ses.
 23. de ref.
 cap. 18.

legiatis existētibus in aliquo insigni oppi-
do, etiam nullius diœcesis, si ibi Clerus nu-
merosus fuerit, vbi nulla præbēda, aut præ-
stimonium, seu stipendium huiusmodi de-
putatum reperitur, præbenda quomodo-
cunque, præterquam ex causa resignatio-
nis, primò vacatura, cui aliud onus incom-
patibili iniunctum nõ sit, ad eum vsum ip-
so factò perpetuò cõstituta, & deputata in-
telligatur. Et quaten⁹ in ipsis ecclesijs nul-
la, vel non sufficiens præbenda foret, Me-
tropolitanus, vel c̄ Episcopus ipse per assi-
gnationem fructuum alicuius simplicis be-
neficij, eiusdem tamen debitis supportatis
õneribus, vel per cõtributionē beneficia-
torum suæ ciuitatis, & diœcesis, vel alias,
prout cõmodius fieri poterit, de Capituli
cõsilio ita provideat, vt ipsa sacræ Scriptu-
ræ lectio habeatur, ita tamen, vt quæcũq;
aliæ lectiones, vel consuetudine, vel qua-
uis alia ratione institutæ, propter id mini-
mè prætermittantur. Ecclesiæ verò, quarũ
annui prouentus tenues fuerint, & vbi tam
exigua est Cleri, & populi multitudo, vt
Theologiæ lectio in eis commodè haberi
non possit, saltē d̄ magistrũ habeāt, ab Epis-
copo cum consilio Capituli eligēdum, qui
Clericos, aliosq; scholares pauperes Gram-
maticam

c Infra Sef.
24. ca. 16.
de reform.
d Cõc. Cõ
stan. 6. c. 5.
cũ alleg. à
me in tract.
d̄ pri. sc̄bo.
priu. 88. c.
x. & c. quia
de mag. Cõ
cil. Litera.
sub Alexã.
III. c. 18. &
sub Ionocẽ.
III. c. 11. &
infra Sc̄ff.
23. c. 18. de
ref. Clem.
ne in agro.
d̄ sta. mo. c.
2. de mag.

maticam

maticam gratis doceat, vt deinceps ad ipsa
 sacrae Scripturae studia, annuente Deo, tra-
 sire possint, ideoq; illi magistro Grammati-
 ces, vel alicuius simplicis beneficij fructus,
 quos tandiu percipiat, quandiu in docendo
 perstiterit, assignentur, dum tamen benefi-
 cium ipsum suo debito non fraudetur obse-
 quio, vel ex capitulari, vel Episcopali me-
 sa condigna aliqua merces persoluatur, vel
 alias Episcopus ipse aliquam ratione ineat
 suae ecclesiae, & dioecesi accommodam, ne
 pia haec utilis, atque fructuosa prouiso
 quouis quaesito colore negligatur. In mo-
 nasterijs quoque monachorum, vbi com-
 mode fieri queat, etiam lectio sacrae Scri-
 pturae habeatur: qua in re si Abbates ne-
 gligentes fuerint, Episcopi locorum, in
 hoc, vt Sedis Apostolicae delegati, eos ad
 id opportunis remedijs compellant. In c. 2. d. magi
 conuentibus vero aliorum Regularium, in
 quibus studia commodè vigere possunt, sa-
 crae Scripturae lectio similiter habeatur,
 quae lectio à Capitulis generalibus, vel pro-
 uincialibus assignetur dignioribus magi-
 stris. In Gymnasijs etiam publicis, vbi tam
 honorifica, & ceterorum omnium ma-
 xime necessaria lectio haecenus instituta
 non fuerit, religiosissimorum Principum, ac

Rerum publicarum pietate, & charitate ad Catholicæ fidei defensionem & incrementum, sanæq; doctrinæ conseruationem, & propagationem instituat: & vbi instituta foret, & negligeretur, restituat. Et, ne sub specie pietatis impietas disseminetur, statuit eadem sancta Synodus neminem ad huiusmodi lectionis officium tam publicè, quàm priuatim admittendum esse, qui prius ab Episcopo loci de vita, moribus, & scientia examinatus, & approbatus non fuerit, quod tamē de lectoribus in claustris monachorum non intelligatur. Docentes verò ipsam sacrâ Scripturam, dum publicè in scholis docerint, & scholares, ^e qui in ipsis scholis student, priuilegijs omnibus de perceptione fructuum præbendarum, & beneficiorum suorum, in absentia à iure communi concessis, plenè gaudeant, & fruantur.

De prædicationis munere exequendo, & licentia superiorum ad id requisita. Cap. II.

Quia verò Christianæ Reipublicæ ^a non minus necessaria est prædicationis Euan-gelij, quàm lectio, & ^b hoc est præcipuum Episcoporum munus, statuit, & decreuit eadem sancta Synodus, omnes Episcopos, Archiepiscopos, Primate, & omnes alios Ecclesiarum Prælatos teneri per se ipsos, si legitime

^e c. fin. de mag. alleg. in inco. tra. Et. d. priu. fest. pri. 93

^a Infr. Sef. 24. c. 4. de reform. ^b 11. To. Jea. c. 2.

mè impediti non fuerint, ad prædicandum sanctum Iesu Christi Euangeliū. Si verò cōtigerit Episcopos, & alios prædictos legitimo detineri impedimento, iuxta formam generalis Concilij viros idoneos assumere teneantur ad huiusmodi prædicationis officium salubriter exequēdū. Si quis aut̄ hoc adimplere cōtempserit, districtæ subiaceat ultioni. Archipresbyteri quoq; Plebani, & quicunq; Parochiales, vel alias curam animarū habētes, ecclesias quocūq; modo obtinent, per se, vel alios idoneos, si legitime impediti fuerint, diebus saltem Dominicis, & festis solennibus plebes sibi commissas pro sua & earum capacitate pascant salutaribus verbis, docēdo, quæ scire omnibus necessariū est ad salutem, annūciādoq; eis, cū breuitate & facilitate sermonis, vitia, quæ eos declinare, & virtutes, quas sectari oporteat, vt pœnā æternā euadere, & cælestem gloriam cōsequi valeant. Id verò si quis eorum præstare negligat, etiam si ab Episcopi iurisdictione quauis ratione exemptum se esse prætenderet, etiam si ecclesiæ quouis modo exemptæ dicerentur, aut alicui monasterio, etiam extra diœcesim existenti, forsan annexæ, vel vnitæ, modo re ipsa in diœcesi sint, prouida pastoralis Episcoporum

c Conc. Later. sub Inno. III. c. 10. c. inter cetera. de offi iud. ordin. Vide post finem huius libri.

d Cōci. Cōstan. 6. c. 8. ca. exijt. § habet. etiā de verb. signi. Cōcil. Later. vlti. Sess. 11.

Hic. Thr. 4

rum sollicitudo nō desit, ne illud impleatur
 Paruuli petierunt panem, & nō erat qui frā
 geret eis. Itaq; vbi ab episcopo moniti triū
 mensium spatio muneri suo defuerint, per
 cēsuras ecclesiasticas, seu aliās ad ipsius epif
 copi arbitrium cogantur, ita vt etiam si ei
 sic expedire visum fuerit, ex beneficiorum
 fructibus alteri, qui id præstet, honesta ali
 qua merces persoluatur, donec principalis
 ipse resipiscens officium suum impleat.

Si quæ verò parochiales ecclesiæ reperiā
 tur subiectæ monasterijs in nulla diœcesi
 existentibus, si Abbates, & regulares Præla
 ti in prædictis negligentes fuerint, à Metro
 politanis, in quorū puincijs diœceses ipsæ
 sitæ sunt, tanquā, quo ad hoc, Sedis A posto
 licæ delegatis, cōpellātur: neq; huius decre
 ti executionē cōsuetudo, vel exēptio, aut
 appellatio, aut reclamatio, siue recursus im
 pedire valeat, quousq; desuper à cōpetēti
 iudice, qui sumariè, & sola facti veritate in
 specta procedat, cognitum & decisum fue
 rit. Regulares verò cuiuscunq; ordinis, ni
 si à suis Superioribus de vita, & moribus &
 scientia examinati, & approbati fuerint, ac
 de eorum licentia, etiam in ecclesijs suorū
 Ordinum, prædicare non possint, cum qua
 licentia personaliter se coram Episcopis
 præ-

e Cōc. La
 te. vlti. S. c.
 11. de mo
 do præc.

præsentare, & ab eis benedictionem petere teneatur, atque quæ prædicare incipiât. In Ecclesijs verò, quæ suorum ordinum non sunt, ultra licentiam suorum Superiorum, & etiam Episcopi licentiam habere teneantur, sine qua in ipsis ecclesijs non suorum ordinum nullo modo prædicare possint: ipsam autem licentiam gratis Episcopi concedant.

Si verò, quod absit, prædicator errores, aut scandala disseminauerit in populum, etiã si in monasterio sui, vel alterius ordinis prædicet, Episcopus ei prædicationem interdicit. Quod si hæreses prædicauerit, contra eum secundum iuris dispositionem, aut loci consuetudinem procedat, etiam si prædicator ipse generali, vel specialis priuilegio exemptum se esse prætenderet, quo casu Episcopus auctoritate Apostolica, & tanquam Sedis Apostolicæ delegatus procedat. Curent autem Episcopi, ne quis prædicator, vel ex falsis informationibus, vel aliis calūniis vexetur, iustam vè de eis conquirendi occasionem habeat.

Caueant præterea Episcopi, ne aliquem, vel eorum, qui cum sint nomine Regulares, extra claustrata tamen, & obedientiam religionum suarum viuunt, vel Presbyterorum secularium, nisi ipsis noti sint, & moribus

atque

fe. excōmunicamus. §. quia vero. de here. in fra. Ses. 24. c. 4. de ref. & ca. non liceat. 92 di. ad Rom. 10

atq; doctrina probati, etiam quorumlibet
 priuilegiorum pretextu in sua ciuitate, vel
 diœcesi prædicare permittât, donec ab ip-
 sis Episcopis super eare, sancta Sedes Apo-
 stolica consulatur, à qua priuilegia huius-
 modi, nisi tacita veritate, & expresso mēda-
 cio ab indignis extorqueri verisimile non
 est.

g Cōc. Lat.
 sub Iōn. III
 c. 62 ca. cū
 ex eo d̄ p̄.
 & remi. cle.
 abusionib9
 eod. tit. inf.
 Sess. 21. de
 ref. c. 9. ca.
 vt officiū. §
 cōpescēdi.
 de her. in 6.

Quæstores & verò eleemosinarij, qui eti-
 am quæstuarij vulgò dicuntur, cuiuscunq;
 conditionis existant, nullo modo nec per
 se, nec per alium prædicare præsumant, &
 contrafacientes ab Episcopis, & Ordina-
 rijs locorum, priuilegijs quibuscūq; non
 obstâtibus, opportunis remedijs omnino
 arceantur.

Indictio futuræ Sessionis.

I Tem hæc sacrosancta Synodus statuit, &
 decernit, primam futuram Sessioñe te-
 nendam, & celebrandã esse die Iouis, feria
 quinta post festum beati Iacobi Apostoli.

*Prorogata deinde fuit Sessio ad diē xij. Mensis
 Ianuarij M. D. XLVII.*

S E S S I O VI.

Celebrata die xiiij. Mēsis Ianuarij.
M. D. XLVII.

Decretum de iustificatione.

P R O O E M I V M.

V M hoc tempore, nō sine mul-
tarum animarū iactura, & graui
Ecclesiasticæ vnitatis detrimē-
to, erronea quædam dissemina-
ta sit de iustificatione doctrina, ad laudem,
& gloriam omnipotentis Dei, Ecclesiæ trā-
quillitatem, & animarū salutē, sacrosancta
oecumenica, & generalis Tridentina Syno-
dus, in Spiritu sancto legitimè cōgregata,
præsidentibus in ea nomine sanctissimi in
Christo Patris, & Domini nostri, Domini
Pauli diuina prouidētia Papæ Tertij, Reue-
rendissimis Dominis, Dominis, Ioan. Ma-
ria, Episcopo Prænestino de Mōte, & Mar-
cello tit. S. Crucis in Hierusalē Presbytero,
sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, &
Apostolicis de latere Legatis, exponere in-
tendit omnibus Christi fidelibus veram sa-
namq; doctrinam ipsius iustificationis, quā
Sol

Hebr. 2.

Solius iustitiæ Christus Iesus, fidei nostræ auctor, & consummator, docuit, Apostoli tradiderunt, & Catholica ecclesia, Spiritu factò suggerente, perpetuò retinuit districtius inhibendo, ne deinceps audeat quisquam aliter credere, prædicare, aut docere, quã præfenti decreto statuitur, ac declaratur.

De natura, & legis ad iustificandos homines imbecillitate. Cap. I.

Primum declarat sancta Synodus, ad iustificationis doctrinã probè, & syncerè intelligendã, oportere, vt vnusquisq; agnoscat & fateat, quod^a cū oēs homines in peccatione Adæ innocentiã^b perdidissent, facti iminudi, & vt Apostolus inquit, ^c natura filij iræ, quemadmodum in decreto de peccato originali exposuit, vsq; adeo serui erant peccati, & sub^d potestate Diaboli, ac mortis, vt non modo gentes per vim naturæ, sed ne Iudæi quidem per ipsam etiam licet^e legem Moysi, inde liberari, aut surgere possent, tametsi in eis liberum arbitriũ minime extinctũ esset, ^e viribus licet attenuatum, & inclinatum.

De dispensatione, & mysterio aduentus Christi. Cap. II.

a 2. Co. 1. a

Quo factum est, vt coelestis pater, a patre misericordiarum, & Deus totius

con-

cōsolationis, Christū Iesum, filium suum,
 & ante legem, & legatis tēpore multis b fan
 ctis Patribus declaratū, ac promissum, cum
 venit beata illa plenitudo c tēporis, ad ho-
 mines miserit, vt & Iudæos qui sub lege
 erant, redimeret, & ad gentes, que nō secta-
 bātur iustitiam, iustitiam apprehenderent,
 atq; omnes adoptionem filiorum recipe-
 rēt. c Hunc proposuit Deus propitiatorem
 per fidē in sanguine ipsius pro peccatis no-
 stris, nōt solum autem pro nostris, sed etiā
 pro totius mundi.

b Gen. 49.

cum sim.

c Galat. 4.

d Rom. 3.

& 1. Col. 2.

1. Timo. 2.

& 2. Tim. 1.

cap. multi-

plex. de pec-

ni dist. 1.

f 1. Ioā. 1. a

c. 1. 1. 1.

Qui per Christum iustificantur. Cap. III.

Verum, etsi ille pro omnibus mortuus
 est, non omnes tamē mortis eius bene-
 ficium recipiant, sed ij dūtaxat, quibus me-
 ritum passionis eius communicatur: nam, si
 cut revera homines, a nisi ex femine Adæ
 propagati nascerentur, non nascerentur
 iniusti, cum ea propagatione, per ipsum
 dum concipiuntur, propriam iniustitiam
 contrahant: ita, nisi in Christo renasceren-
 tur, nunquam iustificarentur, cum ea rena-
 scentia per meritum passionis eius gratia,
 qua iusti fiunt, illis tribuatur. Pro hoc be-
 neficio Apostolus gratias nos b semper age-
 re hortat Patri, qui dignos nos fecit in par-
 tem sortis Sāctorū in lumine, & eripuit de

b. 1. Cor. 15.

ad 1. Cor. 15.

ad 1. Cor. 15.

ad 1. Cor. 15.

2. Cor. 5.

a Allasio

ad 1. Cor. 15.

ad 1. Cor. 15.

ad 1. Cor. 15.

ad 1. Cor. 15.

ad 1. Cor. 15.

ad 1. Cor. 15.

ad 1. Cor. 15.

ad 1. Cor. 15.

ad 1. Cor. 15.

ad 1. Cor. 15.

ad 1. Cor. 15.

ad 1. Cor. 15.

po-

potestate tenebrarum, trāstulitq; in regnū filij dilectionis suæ, in quo habemus redemptionem & remissionem peccatorum.

Insinuatur descriptio iustificationis impij & modus eius in statu gratiæ. Cap. IIII.

Galat. 4.
Titum. 3.

a Ioā. 3. c.
filius & ca.
nō dubito.
de cōs. d. 4.

Quibus verbis iustificationis impij descriptio insinuatur, vt sit translatio ab eo statu, in quo homo nascitur filius primi Adæ, in statum gratiæ, & adoptionis filiorum Dei per secundū Adam Iesum Christum saluatorē nostrum: quæ quidem translatio post Euangelium promulgatū, sine lauacro regenerationis, aut eius voto fieri nō potest, sicut scriptum est: ^a Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei.

De necessitate præparationis ad iustificationem in adultis, & vnde sit. Cap. V.

a Infra ca.
nō. 3.

Declarat præterea, ipsius iustificationis exordiū in adultis à Dei per Christum Iesum præueniente gratia sumendum esse, hoc est, ab eius vocatione, qua nullis eorū existentibus meritis, vocantur, vt, qui per peccata à Deo auersi erant, per eius excitātem, atq; adiuuātem gratiam ad conuertēdum se ad suā ipsorum iustificationem, eidem gratiæ libere assentiendo, & cooperādo disponantur: ^a ita vt, tangente Deo cor

homi-

hominis per Spiritus sancti illuminationē, neque homo ipse nihil omnino agat, in inspirationē illam recipiens, quippe qui ^b illam & abijcere potest, neque tamen sine gratia Dei mouere se ad iustitiam coram illo libera sua volūtate possit, vnde in sacris literis, cum dicitur: ^c Conuertimini ad me, & ego cōuertar ad vos, libertatis nostræ admone mur. Cum respondemus: ^d Conuerte nos Domine ad te, & cōuertemur: Dei nos gra tia præueniri confitemur.

^b Prosp. lī.
2. de voca.
gent. c. 28.
& 26.
^c Zach. 4. 3
Joel. 2. ca.
cōuertimi
ni. de pæn.
distin. 1.
^d Thr. 1. d
Hier. in fi.
oratiōis. &
c. 31. c.
Roma. 10.

Modus preparationis. Cap. VI.

Disponuntur autem ad ipsam iustitiam, dum excitati diuina gratia, & adiuti, fi dem ex auditu concipiētes, libere mouentur in Deū, credentes vera esse, quæ diuini tus reuelata, & promissa sunt, atq; illud in primis, à Deo iustificari impium per gratiā eius, per redemptionem, quæ est in Christo Iesu, & dum peccatores se esse intelligētes, à diuinæ iustitiæ timore, quo vtiliter con cutiuntur, ad considerandum Dei miseri cordiam se conuertendo, in spem erigūtur, fidentes Deum sibi propter Christum pro pitium fore, illumq; tanquam omnis iusti tiæ fontem diligere incipiunt: ac propte rea mouentur ^a aduersus peccata per odiū aliquod, & detestationem, hoc est, per eam

Roma. 3.

^a Infrā ca.
14. & Sess.
14. c. 4. de
cōtritione.

poenitentiam, quam ante Baptismum agi
 oportet: deniq; dum proponunt suscipere
 Baptismum, inchoare nouam vitam, & ser-
 uare diuina mandata. De hac dispositione
 scriptum est: ^b Accedentem ad Deum oportet credere quia est, & quòd inquirentibus se remunerator sit, Et ^c, Confide filii, remittentur tibi peccata tua. Et, ^d Timor Domini expellit peccatum. Et, ^e Poenitentia agite, & baptizetur vnusquisq; vestrum in nomine Iesu Christi, in remissionem peccatorum vestrorum, & accipietis donum Spiritus sancti. Et, ^f Euntes ergo docete omnes gentes baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, docentes eos seruare, quæcunq; mandauì vobis. Denique ^g Præparate corda vestra Domino.

Quid sit iustificatio impij, & quæ eius causæ.

Cap. VII.

Titim. 3. **H**anc dispositionem, seu præparationem iustificatio ipsa consequitur, quæ non est sola peccatorum remissio, sed & sanctificatio, & renouatio interioris hominis per voluntariam susceptionem gratiæ, & donorum: vnde homo ex iniusto fit iustus, & ex inimico amicus, vt sit hæres secundum spem vitæ æternæ. Huius iustificationis causæ sunt, finalis quidem, gloria Dei,

Dei, & Christi, ac vita æterna: efficiens ve-
 rō, misericors Deus, qui gratuito ^a abluit,
 & ^b sanctificat signans, & vngens ^c spiritu
 promissionis sancto, qui est pignus heredi-
 tatis nostræ: meritoria autem, delectissim⁹
 vnigenitus suus, Dominus noster, Iesus
 Christus: qui, cū ^d essemus inimici, propter
 nimiam charitatē, qua dilexit nos, sua san-
 ctissima passione in ligno crucis nobis ^e iu-
 stificationem meruit, & pro nobis Deo pa-
 tri satisfecit, instrumentalis item, Sacramen-
 tum Baptismi, quod ^f est sacramentū fidei
 siue qua nulli vnquam cōtigit iustificatio:
 demū vnica formalis causa est iustitia Dei,
 nō qua ipse iustus est, sed qua nos iustos fa-
 cit, qua videlicet, ab eo donati, renouamur
 spiritu mentis nostræ, & non modo reputa-
 mur, sed verè iusti nominamur, & sumus, iu-
 stitiam in nobis recipientes vnusquisque
 suam secundam mensuram, qua ^g Spiritus
 sanctus partitur singulis prout vult, & secū
 dum propriam cuiusque dispositionem, &
 cooperationem, quāquam enim nemo pos-
 sit esse iustus, nisi cui merita passionis Dñi
 nostri Iesu ^h Christi cōmunicantur: id tamē
 in hac impij iustificatione fit, dum eiusdem
 sanctissimæ passionis merito per Spiritū sā-
 ctum charitas; Dei diffunditur in cordib⁹

a Cor. 6.
 q Tit. 3.
 c Ephes. 1.
 d Ephes. 2.
 Roma. 3.
 e Ephes. 2 d
 Rom. 4. d.
 f c. nihil est
 de consecr.
 dist. 4.
 g 1. Cor. 12
 Eph. 1. 4.
 h Philip. 3.
 i Rom. 5. 9

K infra ca.
10.

I Iaco. 2. in
fin.
m Galat. 5
& 6. c. cir-
cūcisio. de
pœni. d. 2.

n Mat. 19.

o Luc. 15.
quomodo
renouari. d.
pœni. d. 2.

eorum, qui iustificantur, atque ipsis in hæret, vnde in ipsa iustificatione cum remissione peccatorum hæc omnia simul infusa accipit homo per Iesum Christum, cui inferitur, fidem, spem, & charitatem: ^k nam fides, nisi ad eam spes accedat, & charitas, neque vnit perfecte cum Christo, neque corporis eius viuum membrum efficit: qua ratione verissimè dicitur, ^l Fidē sine operibus mortuam, & ociosam esse. Et in ^m Christo Iesu neque circumcisionem aliquid vallere, neque præputium, sed fidem, quæ per charitatem operatur. Hæc fidem ante Baptismi Sacramentum ex Apostolorum traditione Catechumeni ab ecclesia petunt, cum petunt fidem vitam æternam præstantem, quam sine spe, & charitate fides præstare non potest: vnde & statim verbum Christi audiunt, ⁿ Si vis ad vitam ingredi, serua mandata. Itaque, veram, & Christianam iustitiam accipientes, eam ^o seu primam stolam pro illa, quam Adam sua inobedientia sibi, & nobis perdidit, per Christum Iesum illis donatam, candidam, & immaculatam iubentur statim renati conseruare, vt eam perferant ante tribunal Domini nostri Iesu Christi, & habeant vitam æternam.

Quomodo intelligatur, impium per fidem, & gratis iustificari Cap. VIII.

Cum verò Apostolus dicit, iustificari hominem per fidē, & gratis, ea verba in eo sensu intelligenda sunt, quem perpetuus Ecclesiæ Catholicæ cōsensus tenuit, & expressit, ut scilicet, per fidem ideo iustificari dicamur, quia fides est humanæ salutis initiū, fundamentum, & radix omnis iustificationis, sine qua impossibile est placere Deo, & ad filiorum eius consortium pervenire, gratis autem iustificari ideo dicamur, quia nihil eorum, quæ iustificationem præcedunt, siue fides, siue opera ipsam iustificationis gratiā promeretur, si enim gratia est, iam nō ex operibus, alioquin, ut idē Apost. inquit, gratia iam non est gratia.

Rom. 3.

Heb. II. infra can. 9.

Rom. II.
Ephes. 2.
Tit. 3.

Contra inanem hæreticorum fiduciam.

Cap. IX.

Quanis autem necessarium sit credere, neque remitti, neque remissa unquam fuisse peccata, nisi gratis diuina misericordia propter Christum: nemini tamē fiduciam, & certitudinem remissionis peccatorum suorum iactāti, & in ea sola quiescenti, peccata dimitti, vel dimissa esse dicendum est, cum apud hæreticos, & schismaticos possit esse: imò nostra tempestate sit, &

a Infr. can. 12. & 13.

magna contra Ecclesiam Catholicam contentione prædicetur vana hæc & ab omni pietate remota fiducia. Sed neq; illud afferendum est, oportere eos, qui verè iustificati sunt, absq; vlla omnino dubitatione apud semetipsum statuerè se esse iustificatos, neminemq; à peccatis absolui, ac iustificari, nisi eum, ^b qui certò credat se absolutum, & iustificatum esse: atq; hac sola fide absolutionem, & iustificationem perfici, quasi qui hoc non credit, de Dei promissis, deq; mortis, & resurrectionis Christi efficacia dubitet: nam sicut nemo pius de Dei misericordia, de Christi merito, deq; Sacramentorum virtute, & efficacia dubitare debet: sic quilibet, dum se ipsum, suamque propriam infirmitatem, & indispositionem respicit, de sua gratia formidare, & timere potest, cum nullus scire valeat certitudine fidei, cui non potest subesse falsum, se gratiam Dei esse consecutum.

De acceptæ iustificationis incremento. Cap. X.

Sic ergo iustificati & amici Dei, ac domestici facti, ^a euntes de virtute in virtutem renouantur, vt Apostolus inquit, de die in diem, hoc est, mortificando membra carnis suæ, & ^b exhibendo ea arma iustitiæ in sanctificationem, per obseruationem mandatorum

^b Infr. ca.
no. 14.

^a Psalm. 33.
ca. infr. cao.
24. 2. Cor.
& in fi. col.
1. 3.
^b Ro. 6. d

torum

torum Dei, & Ecclesiæ, in ipsa iustitia per Christi gratiã accepta, cooperante fide bonis operib⁹, crescūt, atq; magis iustificãtur, sicut scriptũ est: *c* Qui iust⁹ est, iustificetur adhuc. Et iterũ: *a* Ne verearis vsq; ad mortẽ iustificari. Et rursus: *c* Videtis quoniam ex operibus iustificatur homo, & non ex fide tantum. Hoc verò iustitiæ incrementũ petit sancta Ecclesia, cum orat: Da nobis Domine fidei, spei, & charitatis augmentum.

c Apoc. vi.
d Eccl. i8. c
e Iaco. 2. d

De obseruatione mandatorum, deq; illius necessitate, & possibilitate. Cap. XI.

Nemo autẽ, quãtumuis iustificatus, liberũ se esse ab obseruatione mandatorũ putare debet: nemo temeraria illa, & à Patrib⁹ sub anathemate prohibita voce vti. Dei præcepta homini iustificato ad obseruãdũ esse impossibilia: nã^a Deus *b* impossibilia nõ *c* iubet, sed *d* iubẽdo monet, & facere qđ possis, & petere qđ nõ possis, & adiuuat, vt possis. *e* Cuius mãdata grauia nõ sunt, cui⁹ iugum suaue est, & onus leue: qui enim sũt filij Dei, Christũ diligũt: qui autẽ diligũt eũ, vt ipsemet testatur, seruãt sermones ei⁹: quod vtiq; cũ diuino auxilio præstare possunt: licet enim in hac mortali vita quantumuis sancti, & iusti in leuia saltem & quotidiana, quæ etiã venialia dicuntur peccata,

a Ex Aug.
c. 43. li. de nat. & gra.
b 1. Ioã. 5. infr. cã. 18.
c Cõci. A. tau. 2. c. 25.
d Vide Hiero. in epist. ad Cresiph.
e 1. Ioan. 5. f. Matth. 12. Ioan. 11. g. Ioan. 14. Cõci. Afri. c. 8 l. 82. 83.

quandoq; cadant, non propterea desinunt esse iusti. ^h Nam ⁱ iustorū illa vox est & humilis, & verax: Dimitte nobis debita nostra, quo fit, vt iusti ipsi eo magis se obligatos ad ambulandum in via iustitiæ sentire debeant, quo liberati iam à peccato, & serui autē facti Deo, ^l sobriè, iustè, & pie viuētes proficere possint per Christum Iesum: per quem ^m accessum habuerūt in gratiā istā ⁿ Deus nanq; ^o sua gratia semel iustificatos non deserit nisi ab eis prius deseratur, itaq; nemo sibi in sola fide blādiri debet, putans fide sola se hæredem esse cōstitutum, hæreditatemque cōsecuturum, etiam si Christo non p cōpatiatur, vt & cōglorificetur: nam & Christus ipse, vt inquit Apostolus q cum esset filius Dei, didicit ex ijs, quæ passus est, obedientiam, & consumatus, factus est omnibus, obtemperātibus sibi, causa salutis æternæ. Propterea Apostolus ipse monet iustificatos, dicens. Nescitis, quod ij, qui ^r in stadio currunt, omnes quidem currunt, sed vnus accipit brauium? sic currite, vt comprehendatis. ^s Ego igitur sic curro, nō quasi in incertum, sic pugno, nō quasi aerem verberans, sed castigo corpus meum, & in seruitutem redigo, ne fortè, cū alijs prædicauerim, ipse reprobus efficiar.

Item

^h Cōc Mi
leui, c. 7. &
8. & 9.

ⁱ Matth. 6

Luc. 11. ca

vnū. 2 5. d.

c. adhuc, &

c. de quoti

dianis. de

pæn. dil. 3.

^k Rom. 6.

^l Titum. 2.

^m Infra ca

no. 20.

ⁿ Rom. 5.

^o Aug. lib.

de narur. &

gratia cap.

26. & prof.

Ser. 7. ad c.

Gallorū. &

resp. ad 8.

obie&. Vin

cen.

^p Rom. 8.

^q Philip. 2.

Hebre. 5.

^r 1. Cor. 9.

^s 1. Cor. 9.

Item princeps Apostolorum Petrus: Sate 2. Petr. 1.
 gite, vt per bona opera certam vestrā voca-
 tionem & electionē faciatis, hæc enim faciē-
 tes, non peccabitis aliquando. v̄ Vnde cō-
 stat eos orthodoxæ religionis doctrinæ ad
 uersari, qui dicunt, iustū in omni bono ope-
 re saltem venialiter peccare, aut, quod into-
 lerabili⁹ est, pœnas æternas mereri, atque
 etiam eos, qui statuunt, in omnibus operi-
 bus iustos peccare, si in illis suam ipsorum
 fœcordiam excitando, & se se ad currēdum
 in stadio cohortando, cum hoc vt in primis
 glorificetur Deus, mercedem quoq; intuē-
 tur æternā, cum scriptum sit: Inclinaui cor
 meum ad faciendas iustificationes tuas pro-
 pter retributionē: & de Mose dicat Apосто-
 lus, quod respiciebat in remunerationem.

v Infra ca.
no. 15.

Infr. ca. 31.
Psalm. 118.
Hebrę. 11.

*Prædestinationis temerariam præsumptionem ca-
uendam esse. Cap. XII.*

Nemo quoque, quandiu in hac morta-
 litate viuitur, de arcano diuinæ præde-
 stinationis mysterio vsq; adeo præsumere
 debet, vt certò statuatur se omnino esse in nu-
 mero prædestinatorum, quasi verum esset,
 quod iustificatus, aut amplius peccare non
 possit, aut, si peccauerit, certā sibi resipiscē-
 tiam promittere debeat, nam, nisi ex specia-

Infr. ca. 15.
& 16. c. cor-
ripiatur. in
fi. 24. q. 3.

Ezech. 18.
Galat. 3.

li reuelatione, sciri non potest, quos Deus sibi elegerit.

De perseverantia munere. Cap. XIII.

Similiter de perseverantia munere, de quo scriptum est: ^a Qui perseveraverit usque in finem, hic saluus erit: quod quidem aliunde haberi non potest, nisi ab eo, qui potens est, eum, qui stat, statuere, ut perseveranter stet, & eum qui cadit, restituere: nemo sibi certi aliquid absoluta certitudine polliceatur, tametsi in Dei auxilio firmissimam spem collocare, & reponere omnes debent. Deus enim, nisi ipsi illius gratia defuerint, sicut ^b coepit opus bonum, ita perficiet operans velle, & perficere. Verumtamen qui se ^c existimant stare, videntur ^d timore ac tremore salutem suam operentur in laboribus, in vigilijs, in eleemosynis, in orationibus, & oblationibus, in ieiunijs, castitate, formidare enim debent, scientes ^e quod in spem glorie & nondum in gloriam renati sunt, de pugna, quae superest cum carne, cum mundo, cum Diabolo: in aqua victores esse non possunt, nisi cum Dei gratia Apostolo optemperent, dicenti: ^f Debites sumus, non carni, ut secundum carnem vivamus: si enim secundum carnem vixeritis, moriemini: si autem spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis.

De

De lapsis, & eorū reparatione Cap. XIII.

Qui verò ab accepta iustificationis gratia per peccatū exciderunt, rursus iustificari poterunt, cum excitante Deo per Pœnitentiæ Sacramentum, merito Christi amissam gratiam recuperare procurauerint: hic enim iustificationis modus est lapsis reparatio: quam secūdam post naufragium deperditæ gratiæ tabulā sancti ^b Patres aptè nuncuparunt. Etenim pro ijs, qui post Baptismum in peccata labuntur Christus Iesus Sacramentum instituit Pœnitentiæ, cum dixit. ^c Accipite Spiritum sanctū, quorum remiseritis peccata, remittuntur eis: & quorum retinueritis, retētā sunt. Unde docendum est, Christiani hominis pœnitentiam post lapsum multò aliam esse à baptismali, eaque contineri non modo cessationem à peccatis, & eorū detestationē ^d, aut cor contritum, & humiliatum, verum etiam eorundem sacramentalem Confessionem saltem in voto, & suo tempore faciendam, & sacerdotalem Absolutionem, itemque Satisfactionem per ieiunia, elemosynas, orationes, & alia pia spiritualis vitæ exercitia, non quidem pro pœna æterna, quæ vel Sacramēto, vel Sacramēti voto vna cū culpa remittitur, sed pro pœna temporali,

al nfr. can.
23. & 29.

b Hier. tō
mo. i. in epī
stol. ad De-
met. que in-
cipit. Inter
oēs forsan.
ex Tertul.
lib. de v. c.
secūda post
naufragiū.
de pœ. d. i.
c Ioann. 20
Matth. 16.
d Psal. 50.
c. sacrificiū
de pœn. d. 2

porali, quæ, vt sacrae literæ docēt, non tota
 e Ita & Flo
 rent. Cœcil.
 in decretis
 Eugenij.
 f Eph. 4. g.
 g 1. Cor. 3.
 h Apo. c. 2.
 quia sancti
 tas, Jo. diff.
 cap. minor
 de pœnitē.
 dist. 1.
 i 2. Co. 17.
 k Marc. 3.
 & 4.
 Luc. 3.
 a infra ca.
 non. 17.
 Rom. 16.
 b 1. Tim. 1.
 c 1. Cor. 6.
 semper, vt in^e Baptismo, fit dimittitur illis,
 qui gratiæ Dei quam facceperunt, ingrati
 Spiritum sanctum cōtristauerunt, & s tem
 plum Dei violare non sunt veriti. ^h De qua
 pœnitētia scriptum est: memor esto vnde
 excideris: age pœnitentiam, & prima ope
 ra fac. Et iterum, ⁱ quæ secūdum Deum tri
 stitia est, pœnitentiam in salutem stabilem
 operatur. Et rursus: ^k Pœnitētiā agite, &
 facite fructus dignos pœnitentiæ.

*Quolibet mortali peccato amitti gratiam, sed non
 fidem. Cap. XV.*

ADuersus etiam hominum quorundam
 callida ingenia, qui ^a per dulces sermo
 nes, & benedictiones seducunt corda inno
 centium, asserendū est non modo infideli
 tate, per quā & ipsa fides amittitur, sed etiā
 quocunq̄ue alio mortali peccato, quanuis
 non amittatur fides, acceptam iustificatio
 nis gratiam amitti, diuinæ legis doctrinam
 defendendo: ^b quæ à regno Dei non solum
 infideles excludit, sed ^c & fideles quoq̄ue,
 fornicarios, adulteros, molles, masculorum
 cōcubitores, fures, auaros, ebriosos, maledi
 cos, rapaces, cæterosq̄; omnes, qui lethalia
 committunt peccata, à quibus cum diuinæ
 gratiæ adiunēto abstinere possunt, & pro
 quibus

quibus à Christi gratia separantur.

*De fructu iustificationis, hinc est, de merito bonorū
operum, deque ipsius meriti ratione.*

Cap. XVI.

HAc igitur ratione iustificatis homini-
bus, siue acceptā gratiam perpetuò cō-
seruauerint, siue amissā recuperauerint, p-
ponenda sunt Apostoli verba: ^a Abunda-
te in omni opere bono, scientes quod labor
vester non est inanis in Dño: ^b non enim
iniustus est Deus, vt obliuiscatur operis ve-
stri, & dilectionis, quam ostendistis in no-
mine ipsius. Et nolite ^c amittere confiden-
tiam vestram, quæ magnam habet remun-
erationem. Atq; ideò bene operantibus vs-
que in finem, & in Deo sperantibus propo-
nenda est vita æterna, & tanquā gratia fi-
lij Dei per Christum Iesum misericorditer
promissā, & tanquam merces ex ipsius Dei
promissione bonis ipsorū operibus, & me-
ritis fideliter reddēda, hæc est enim illa co-
rona diuitiæ, quam post suum certamen,
& cursum repositam sibi esse aiebat Apo-
stolus, à iusto iudice sibi reddēdam: nō solū
autem sibi, sed & omnibus, qui diligūt ad-
uentum eius: cū enim ille ipse Christus
Iesus tanquā caput in membra, & tanquam
vitis in palmites, in ipsos iustificatos iugiter

2. Cor. 15.

^b Hebr. 6.
ca. nō est tñ
iniustus de
pzn dist. 2.
^c Hebr. 10
g. in fi. in-
fra can. 26.

d 1. Timæ

virtu-

virtutem influat, quæ virtus bonâ eorum
 opera semper antecedit, & comitatur, &
 subsequitur, & sine qua nullo pacto Deo
 grata, & meritoria esse possent, nihil ipsis
 iustificatis amplius deesse credendum est, quo
 minus plene illis quidem operibus, quæ in
 Deo sunt facta diuinæ legi pro huius vitæ
 statu satisfecisse, & vitam æternam suo etiã
 tempore, si tamen in gratia decesserint, cõ-
 sequendam, verè promeruisse censeantur:
 cū Christus saluator noster dicat: Si quis
 biberit ex aqua, quam ego dabo ei, non si-
 tiet in æternum, sed fiet in eo fons aquæ sa-
 lientis in vitam æternam. Ita neq; propria
 nostra iustitia, tanquam ex nobis propria
 statuitur, neque ignoratur, aut repudiatur
 iustitia Dei, quæ enim iustitia nostra dici-
 tur, quia per eam nobis inharẽtem iustifi-
 camur illa eadem Dei est, quia à Deo no-
 bis infunditur per Christi meritum. Ne-
 que verò illud omittendum est, quod licet
 bonis operibus in sacris literis vsque adeò
 tribuatur, vt etiam si qui vni ex minimis suis
 potũ aquæ frigidæ dederit, promittat Chri-
 stus eum nõ esse sua mercede cariturum: &
 Apostolus g testetur, id quod in præsentem
 est momentaneum, & leue tribulationis no-
 stræ supra modum in sublimitate æternam
 gloriæ

e Ioann. 4.

f Matth. 10
 in si. & Mar.
 9. circa fin.
 g 2. Co. 4.

gloriæ pondus operari in nobis, absit tamen, vt Christianus homo in se ipso vel cõfidat, h vel glorietur, & non in Domino: cuius tâta est erga omnes homines bonitas, vt eorũ; velit esse merita, quæ sunt ipsius dona. & Et quia in multis offendimus omnes, vnusquisque sicut misericordiam, & bonitatem, ita seueritatem, & iudicium ante oculos habere debet, neq; se ipsum aliquis, etiam si nihil sibi conscius fuerit, iudicare, quoniam omnis hominum vita non humano iudicio examinâda, & iudicanda est, sed Dei m qui illuminabit abscondita tenebrarum, & manifestabit consilia cordium, & tũc laus erit vnicuiq; à Deo, qui, vt scriptũ est, reddet vnicuiq; secundum operaⁿ sua.

h 1. Cor. 13
in fi. 2. Cor.
10. in fi. Ga
lat. 6. Hiere
miz. 9.
i Ex epist.
Cale. 1 c. 1.
k Iacob 3.
l 1. Cor. 4.

m Ibidem
n Mat. 16.
Roma. 2.

Post hanc Catholicam de iustificatione doctrinam, quam nisi quisque fideliter firmiterque receperit, iustificari non poterit, placuit sanctæ Synodo hos Canones subiungere, vt omnes sciant, non solum quid tenere, & sequi, sed etiam quid vitare, & fugere debeant.

(.†.)

DE

D E I V S T I F I .

catione.

C A N O N . I .

a Supr. c. 1. & 3.
Roma. 3.
1. Cor. 15.
Si quis dixerit, a hominem suis operibus quæ vel per humanæ naturæ, vel per legis doctrinâ fiant, absq; diuina per Iesum Christum gratia posse iustificari coram Deo, anathema sit.

C A N O N . II .

b Cœc. Mi
leuita. c. 5.
Cœci. Afri.
c. 80. & ca.
ulti. de con
sec. dist. 4.
Si quis dixerit, ad hoc solū diuinam gratiam per Christū Iesum dari, vt facilius homo iustè viuere, ac vitam æternam promereri possit, quasi per liberum arbitrium sine gratia vtrunq; sed ægrè tamen, & difficulter possit, anathema sit.

C A N O N . III .

c cō. Arau-
si. 2. c. 6. sa-
pra capi. 5.
Roma. 5.
Si quis dixerit, sine præueniēte Spiritus sancti^c inspiratione, atq; eius adiutorio, hominē credere, sperare, diligere, aut pœnitere posse sicut oportet, vt ei iustificationis gratia conferatur, anathema sit.

C A N O N , IIII .

Si quis dixerit, liberum hominis arbitriū à Deo motum, & excitatum nihil coopera-
ri assentiendo Deo excitanti, atq; vocanti
quod ad obtinendam iustificationis gratiā

se

se disponat, ac præparet, neque posse differ-
tire, si velit, sed veluti inanime quoddam ni-
hil omnino agere, mereque passivè se habe-
re, anathema sit.

C A N O N. V.

Si quis liberum hominis a arbitriū post
Adæ peccatum amissum, & extinctum esse
dixerit, aut rem esse de solo titulo, imò titu-
lum sine re, figmentum deniq; à Satana in-
uectum in Ecclesiam, anathema sit.

a Vide Au-
gu. lib. 1. cō-
tra. 2. epist.
Pelag. c. 2.

C A N O N. VI.

Si quis dixerit, nō esse in potestate ho-
minis, vias suas malas facere, sed mala opera
ita, vt bona, Deum operari, non permissivè
solum, sed etiam propriè, & per se adeò, vt
sit proprium eius opus nō minus proditio
Iudæ, quàm vocatio Pauli, anathema sit.

b Vide Au-
gu. li. 2. cō-
tra. 2. epist.
Pelag. c. 3.
& Prot. S. n
tē. 14. ad c.
Gallo: ē, &
resp. ad Io.

C A N O N. VII.

Si quis dixerit, opera omnia, quæ ante iu-
stificationem fiunt, quacūq; ratione facta
sint vere esse peccata, vel odium Dei mereri
aut, quantò vehementius quis nititur se dis-
ponere ad gratiam, tanto eum gravius pec-
care, anathema sit.

obic. & Vin-
cen. Ioan. 1
Cōci. Arau-
llcan. 2. cir-
ca fin.

C A N O N. VIII.

Si quis dixerit, gehennæ metū, per quē
ad misericordiā Dei de peccatis dolēdo con-
fugimus, vel à peccando abstinemus, pecca-

c Psal. 17.
Lucę. 12. &
Marc. 9. in

tum esse, aut peccatores peiores facere, anathema sit.

CANON. IX.

d Sup. c. 7.
& 8.

Si quis dixerit, ^e sola fide impiū iustificari, ita ut intelligat nihil aliud requiri, quod ad iustificationis gratiam consequendam cooperetur, & nulla ex parte necesse esse eum suæ voluntatis motu preparari, atque disponi, anathema sit.

CANON. X.

c Sup. c. 7.
Gal. 1. & 5.
Ephes. 2. &
4.

Si quis dixerit, homines ^e, sine Christi iustitia, per quā nobis meruit, iustificari, aut per eam ipsam formaliter iustos esse, anathema sit.

CANON. XI.

f Roma. 5.

Si quis dixerit, homines iustificari vel sola imputatione iustitiæ Christi: vel sola peccatorū remissione, exclusa gratia, & charitate, quæ in cordibus ^f eorū per Spiritum sanctum diffundatur, atq; illis inhereat, aut etiam gratiam, qua iustificamur, esse tantum fauorem Dei, anathema sit.

CANON. XII.

g Sup. c. 5.

Si quis dixerit ^g, fidem iustificantem nihil aliud esse, quam fiduciam diuinæ misericordiæ, peccata remittentis propter Christum, vel eam fiduciam solam esse, qua iustificamur, anathema sit.

C A-

C A N O N. XIII.

Si quis dixerit, omni homini ad remissionem peccatorum assequendam necessariū esse, vt credat certo & absq; vlla hæsitatione propriæ infirmitatis & indispositionis peccata sibi esse remissa, anathema sit.

C A N O N. XIII.

Si quis dixerit, hominem à peccatis absolui, ac iustificari ex eo, quod se absolui, ac iustificari certo credat: aut neminem verè esse iustificatum, nisi qui credat se esse iustificatum, & hac sola fide absolutionē, & iustificationem perfici, anathema sit.

C A N O N. XV.

Si quis dixerit, hominem renatum, & iustificatum teneri ex fide ad credendum, se certo esse in numero prædinatorum, anathema sit.

C A N O N. XVI.

Si quis magnum illud vsq; in finē perseuerantiæ donum se certo habiturum absoluta, & infallibili certitudine dixerit, nisi hoc ex speciali reuelatione didicerit, anathema sit.

C A N O N. XVII.

Si quis iustificationis gratiā non nisi predestinatis ad vitam contingere dixerit, reliquos verò omnes, qui vocantur, vocari qui

1 Concil.
Arau. 2. ca.
25.

dem, sed gratiam non accipere, ut potest di-
uina potestate prædestinatos ad malū, ana-
thema sit.

CANON XVIII.

m Sup. c. 11
1. Ioan. 5.

Si quis dixerit, in Dei præcepta homini
etiam iustificato, & sub gratia cōstituto esse
ad obseruandū impossibilia, anathema sit.

CANON XIX.

n Similis er-
ror erat Be-
gatorū à
Conc. Viē-
nensi dāna-
torum sup.
ca. 11.

Si quis dixerit, nihil præceptum esse in
Euāgelio præter fidem, cætera esse indiffe-
rentia, neque præcepta, neque prohibita, sed
libera, aut decem præcepta nihil pertinere
ad Christianos, anathema sit.

CANON XX.

Si quis hominem iustificatum, & n quā-
tumlibet perfectum dixerit non teneri ad
obseruantiam mandatorum Dei, & Ecclesiæ
sed tantum ad credendum, quasi verò Euā-
gelium sit nuda, & absolutapromissio vitæ
æternæ, sine conditione obseruationis mā-
datorum, anathema sit.

CANON XXI.

Si quis dixerit, Christum Iesum à Deo
hominibus datum fuisse ut redemptorem,
cui fidant, non etiam ut legislatorem, cui
obediant, anathema sit.

CANON XXII.

o Sup. c. 13.

Si quis dixerit, iustificatum, vel sine spe
ciali

ciali auxilio Dei in accepta iustitia perseue-
rare posse, vel cū eo nō posse, anathema sit.

C A N O N. XXIII

Si quis hominem semel iustificatū dixe-
rit p̄ amplius peccare non posse, neque gra-
tiam amittere, atque ideō eum, qui labitur,
& peccat, nūquam verē fuisse iustificatū,
aut cōtra, posse in tota vita peccata omnia,
etiā venialia, vitare, nisi ex speciali Dei pri-
uilegio, quemadmodum de beata Virgine
tenet Ecclesia, anathema sit.

C A N O N. XXIIII.

Si quis dixerit, q̄ iustitiam acceptam nō
cōseruari, atque etiam augeri corā Deo per
bona opera, sed opera ipsa fructus solū mo-
do, & signa esse iustificationis adeptæ, non
autem ipsius augēde causam, anathema sit.

C A N O N. XXV.

Si quis in quolibet bono opere iustum
saltem venialiter peccare dixerit, aut, quod
intolerabilius est, mortaliter, atq; ideō pœ-
nas æternas mereri, tantūque ob id nō dā-
nari, quia Deus ea opera non imputet ad dā-
nationem, anathema sit.

C A N O N. XXVI.

Si quis dixerit, iustos nō debere pro bo-
nis operibus, quæ in Deo fuerint facta, ex-
pectare, & sperare æternam retributionem

SESSIO VI.

e Matth 24

à Deo per eius misericordiam, & Iesu Christi
fci meritum, si benè agendo, & diuina man-
data custodiendo vsque in finem perseue-
rauerint, anathema sit.

CANON. XXVII

d 1. Cor. 6.
sup. ca. 13.

Si quis dixerit, nullū esse mortale pec-
catū, nisi infidelitatis, aut nullo alio, quan-
tumuis graui, & enormi, præterquā infide-
litis peccato, semel acceptā gratiā amitti,
anathema sit.

CANON. XXVIII.

oto. que p

Si quis dixerit, amissa per peccatū gratia
simul & fidē semper amitti, aut fidem, quæ
remanet, nō esse veram fidem, licet nō sit vi-
ua, aut eum, qui fidem sine charitate habet,
non esse Christianum, anathema sit.

CANON. XXIX.

e sap. c. 14.

21. 5. que 1

Si quis dixerit, eū, qui post Baptismum
lapsus est non posse per Dei gratiam resur-
gere, aut posse quidē, sed sola fide amissam
iustitiam recuperare sine Sacramēto Pœni-
tentix, prout sancta Romana, & vniuersalis
Ecclesia, à Christo Domino, & eius Aposto-
lis edocta, hucusque professā est, seruaui,
& docuit, anathema sit.

oto. que d

CANON. XXX.

Si quis post acceptam iustificationis grā-
tiā cuilibet peccatori pœnitēti ita culpā re-
mitti,

mitti, & reatū æternæ pœnæ deleri dixerit, vt nullus remaneat reatus pœnæ tēporalis exfoluendę, vel in hoc seculo, vel in futuro in Purgatorio, antequam ad regna cœlorum aditus patere possit, anathema sit.

f Sess. 14
cap. 8.
g Inf. Sess.
25. in prin-
cip.

C A N O N. XXXI.

Si quis dixerit, iustificatum peccare, dum intuitu æternæ mercedis bene operatur, anathema sit.

h Sup. c. 12
in fine.

C A N O N. XXXII.

Si quis dixerit, hominis iustificati bona opera ita esse dona Dei, vt nō sint etiam bona ipsius iustificati merita: aut, ipsum iustificatum bonis operibus, quæ ab eo per Dei gratiam, & Iesu Christi meritum, cuius viuum membrum est, fiunt, non verè mereri augmentum gratiæ, vitam æternam, & ipsius vitæ æternæ, si tamen in gratia decesserit, consecutionem, atque etiam gloriæ augmentum, anathema sit.

C A N O N. XXXIII.

Si quis dixerit, per hanc doctrinā Catholicā de iustificatione, à sancta Synodo hoc præsentī decreto expressam, aliqua ex parte gloriæ Dei, vel meritis Iesu Christi, Domini nostri derogari, & non potius veritatem fidei nostræ, Dei denique, ac Christi Iesu gloriam illustrari, anathema sit.

Decretum de Reformatione, & residentia prælatorum in suis ecclesijs. Cap. I.

E Adem sacrosancta synodus, eisdem præsentibus Apostolicæ Sedis Legatis, ad restituendam collapsam admodum ecclesiasticam disciplinam, deprauatosque in Clero, & populo Christiano mores emendandos se accingere volens, ab ijs, qui maioribus ecclesijs præ sunt, initium censuit esse sumendum: integritas enim præsentium salus est subditorum. Confidens itaque per Domini, ac Dei nostri misericordiam prouidamque ipsius Dei in terris Vicarij solertiã omnino futurum, vt ad ecclesiarum regimen, onus quippe angelicis humeris formidandum, qui maxime digni fuerint, quorumque prior vita ac omnis ætas, à puerilibus exordijs vsque ad perfectiores annos per disciplinæ stipendia Ecclesiasticæ laudabiliter acta testimonium præbeat, secundum venerabiles beatorum Patrum sanctiones assumantur: omnes Patriarchalibus, Primatialibus, Metropolitanis, & cathedralibus Ecclesijs quibuscunque, quouis nomine, ac titulo perfectos monet, ac monitos esse vult, vt attendentes sibi, & vniuerso gregi, in quo Spiritus sanctus, posuit eos regere Ecclesiam Dei quam acquisiuit sanguine suo, vigilent,

a cap. in sac
cerdotibus
& c. Episco
pū. 9 i. dist.
ca. ff. 30. d.
& infr. Sel.
24 de refor
ma. c. 1.
b Act. 20.

lent, sicut Apostolus præcipit c in omnib⁹ laborent, & ministerium suum impleant: implere autem illud se nequaquam posse sciant, si greges sibi commissos mercenariorum more deserant, atq; ouium suarum, quarum sanguis de eorum est manibus a supremo iudice requirendus, custodiæ minimè incumbant: cum certissimum sit, c non admitti pastoris excusationem, si lupus oves comedit, & pastor nescit. Ac nihilominus, quia nonnulli, quod vehementer dolendum est, hoc tempore reperiuntur, qui propriæ etiam salutis immemores, terrenaque cœlestibus, ac diuinis humana præferentes, in diuersis curijs vagantur, aut in negotiorum temporalium sollicitudine, ouili derelicto, atq; ouium sibi commissarum cura neglecta, se detinent occupatos: placuit sacrosanctæ Synodo antiquos canones, qui temporum, atq; hominum iniuria penè in desuetudinè abierunt, aduersus non residentes promulgatos innouare, quemadmodum virtute presentis decreti innouat, ac vltèrius, pro firmiori eorundem residètia, & reformandis in ecclesia moribus, in hunc, qui sequitur, modum statuere, atque sancire. Si quis à Patriarchali, Primatiali, Metropolitana, seu cathedrali ecclesia sibi quocunq; titulo, causa, nomine, seu iure commissa, qua-

c 2. Tim 4
Ioã. 10. c. sic
rektor. 43.
di. c. aduersus.
7. q. 1. c.
nisi. de re-
nunc.
d Ezec. 33.
& 34. Act.
20. c. Ephe-
sij. 43. dist.
c. 1. 3 q. 1.
& infr.
c Sess. 24.
c. 1 in fi. de
rekor.

f c. perue-
nit. cū mul-
tis seq. 7. q.
1. de cler. nō
resid. per. to-
tū. & ca. cū
ex eo. d. elec-
tio. in. 6. r.
* in cu-
ria.

Vid. Sef.
 23. ca. 1. de
 Ref. vbi cau
 fa subindi
 cantor.
 h. c. ex tuc
 de cler. nō
 res. c. quō
 nā. §. por
 ro. vt lite
 nō contest.
 1. Infra Sef.
 23. de refor.
 c. 1. & 2.

K. c. ex par
 te de elec.
 non resid.

cunq; ille dignitate, gradu, & præeminētia
 præfulgeat, legitimo impedimento, seu iu
 stis g, & rationabilibus^h causis cessantibus,
 sex mensibus continuis extra suam diocē
 sim morādo abfuerit, quartæ partis fructuū
 vnius anni, fabricæ ecclesiæ, pauperibus lo
 ci per superiorem ecclesiasticum applican
 dorū, pœnā ipso iure incurratⁱ. Quod si per
 alios sex menses in huiusmodi absentia per
 seuerauerit, aliam quartam partē fructuū si
 militer applicandā eo ipso amittat. Crescē
 te, verò cōtumacia, vt seueriori sacrorū ca
 nonū censuræ subijciatur, Metropolitanus
 suffraganeos Episcopos absentes. Metro
 politanum verò absētē suffraganeus Episco
 pus antiquior residens, pœna interdicti in
 gressus ecclesiæ eo ipso incurrēda infra tres
 mēses per literas, seu nūcium Romano Pon
 tifici denunciare teneatur: qui in ipso absen
 tes, prout cuiusq; maior, aut minor, contu
 macia exegerit, supremæ Sedis auctoritate
 animaduertere, & ecclesijs ipsis de K Pastro
 ribus vt illoribus providere poterit, sicut in
 Domino nouerit salubriter expedire.

De residentia in ecclesiasticis beneficijs.

Cap. I.

E piscopis inferiores, quæuis beneficia ec
 clesiastica personalem residentiam de
iure

iure, siue cōsuetudine exigētia, in titulū, siue commendam obtinentes, ab eorum Ordinarijs, quēadmodum eis pro bono ecclesiarū regimine, & diuini cultus augmento, locorū, & personarū qualitate pēfata, expediens videbitur, opportunis iuris remedijs resistere cogantur, nulliq; priuilegia, seu indulta perpetua de non resistēdo, aut, de fructibus in absentia percipiendis, suffragentur. Indulgentijs verò, & dispensationibus temporalibus, ex veris, & rationabilib⁹ causis tantum cōcessis, & coram Ordinario legitimè probandis, in suo robore permāsuris quibus casibus nihilominus officium sit

c. c. ff. de re
for. in. 6.

b. c. cum ex
co. de eccle.
in. s. c. bene
ficiū. de re
gul. eo. lib.
& inf. Ses.
7. c. 3. & 7.
de refor.

*forte le
gēdum,

vel cu-
iusuis or-

*dinis re-
gularis.

mona-

Quod nullus clericus, etiam regularis, si extra monasterium degat à correctione Episcopi sit exemptus. Cap. III.

Ecclesiarum Prælati ad corrigēdum subditorum excessus prudenter, ac diligēter intendant: & nemo secularis Clericus, cuiusuis personalis, vel regularis, extra

mona-

monasteriū degens, etiā sui ordinis privilegij, prætextu tutus censeatur, quominus si deliquerit, ab Ordinario loci, tanquam super hoc à Sede Apostolica delegato, secundum canonicas sanctiones visitari, puniri, & corrigi valeat.

Quod capitulares cathedralium suo episcopo sint subditi. Cap. llll.

a Infr. Sef. 13. de ref. c. 1 & 42. Sef. 24. c. 4. & 5. de ref.

a Sef. 25. c. 2. de ref. & c. 4. ref. Sef. 14.

b Infr. Sef. ult. de ref. c. 6. Sef. 14. c. 2. Vide. 1. Nicæ c. 17. & 2. Arela. c. 13. & Antioch. c. 13. Sard. c. 18. & 19. & 3. Carr. ca. 20. & 21. Cōc.

Aur. 3. c. 13. c. placuit cū seq. 7. q. 1. & in fr. S. f. 14. de ref. c. 3. & 8.

ambly

Capitula cathedralium, & aliarū maiorum ecclesiarum, illorumque personarum, nullis exemptionibus, consuetudinibus, sententijs, iuramentis, concordijs, quæ tantum suos obligent auctores, non etiam successores, tueri se possint, quo minus à suis Episcopis, & alijs maioribus Prælatibus, per se ipsos solos, vel illis, quibus sibi videbitur, adiunctis, iuxta b canonicas sanctiones, toties, quoties opus fuerit, visitari, corrigi, & emendari, etiam auctoritate Apostolica, possint & valeant.

Quod Episcopus extra suam diocesim suum munus non exerceat. Cap. V.

NVlli Episcopo liceat cuiusvis privilegij prætextu Pontificalia in alterius diocesi exercere, nisi de Ordinarij loci expressa licentia, & in personas eidem Ordinario subiectas tantum: si secus factum fuerit, Episcopus ab exercitio pōtificalium, & sic

fic ordinati ab executione Ordinum sint ipso iure suspensi.

Indictio futurae Sessionis.

Placet ne vobis proximam futuram Sessionem celebrari die Iouis feria quinta post primam Dominicam subsequentis Quadragesimæ, quæ erit dies tertia mensis Martij? Responderunt, Placet.

S E S S I O VII.

Celebrata die iij. Mensis Martij.

M. D. XLVII.

Decretum de Sacramentis.

P R O O E M I V M.

AD consummationem salutaris de iustificatione doctrinæ, quæ in præcedenti proxima Sessione vno omniū patrū consensu promulgata fuit consentaneū visum est de sanctissimis Ecclesiæ Sacramentis agere, per quæ omnis vera iustitia vel incipit, vel cœpta auget, vel amissa reparatur: propterea sacrosancta œcuménica & generalis Tridēтина Synodus in Spiritu

tu sancto legitimè cōgregata, præfidētibus
 in ea eisdē Apostolicæ Sedis legatis, ad erro-
 res eliminandos, & extirpādas hereses, quę
 circa sanctissima ipsa Sacramēta hac nostra
 tēpestate tū de dānatis olim à patribus no-
 stris hæresibus suscitata, tum etiā de nouo
 adiuuentæ sunt, quæ Catholicæ Ecclesiæ
 puritati, & animarum saluti magnopere of-
 ficiunt, sanctarum Scripturarum doctrinæ,
 Apostolicis traditionib⁹, atq; aliorum Cō-
 ciliarum, & Patrum consensui inhærēdo,
 hos præsentēs canones statuendos, & decer-
 nendos censuit, reliquos, qui supersunt ad
 coepti operis perfectionem, deinceps, diui-
 no Spiritu adiuuāte, editura.

DE SACRAMENTIS

in genere.

CANON. I.

a Cōc. Flo.
 in decretis
 Eugenij ad
 Armenos.

b c. ad abo-
 lendam. de
 hæret.

Si quis dixerit, Sacramenta nouæ legis
 non fuisse omnia à Iesu Christo, Domino
 nostro instituta, aut esse plura, vel paucio-
 ra quam septem, videlicet, Baptismū, Cōfir-
 mationem^b, Eucharistiam, Pœnitentiā, Ex-
 tremam vñtionē, Ordinem, & Matrimo-
 nium, aut etiā aliquod horū septem nō esse

verè

verè, & propriè Sacramentū, anathema sit.

C A N O N. II.

Si quis dixerit, ea ipsa nouæ legis Sacramenta à Sacramētis antiquæ legis non differre, nisi quia cæremoniæ sunt aliæ, & alij ritus externi, anathema sit.

C A N O N. III.

Si quis dixerit, hæc septem Sacramenta, ita esse inter se paria, vt nulla ratioe aliud sit alio dignius, anathema sit.

C A N O N. IIII.

Si quis dixerit, Sacramenta nouæ legis non esse ad salutem necessaria, sed superflua, & sine eis, aut eorum voto, per solam fidem homines à Deo gratiam iustificationis adispici, licet omnia singulis necessaria non sit, anathema sit.

C A N O N. V.

Si quis dixerit, hæc Sacramēta propter solam fidem nutriendam instituta fuisse, anathema sit.

C A N O N. VI.

Si quis dixerit, Sacramenta nouæ legis nō cōtinere gratiam, quā significāt, aut gratiam ipsam non ponentibus obicē non conferre, quasi signa tantum externa sint accepta per fidem gratiæ, vel iustitiæ, & notæ quædam Christianæ p̄fessionis, quibus apud

homi.

e. nihil d
confe. d. 2.
cum sim.

d Sup. sess.
6. de iusti.
fi. c. 7. & ca
no. 7.

Cōc. Flo.
re. tub Eu.
gen. III.
vel. hoc do.
cet Eccles.

homines discernuntur fideles ab infidelibus,
anathema sit.

C A N O N. VII.

Si quis dixerit, non dari gratiam per hu-
iusmodi Sacramenta semper, & omnibus,
quantum est ex parte Dei, etiam si ritè ea
fufcipiant, sed aliquando, & aliquibus, ana-
thema sit.

C A N O N. VIII.

Si quis dixerit, per ipsa nouæ legis Sacra-
menta ex opere operato non conferri gra-
tiam, sed folam fidem diuinæ promiffionis
ad gratiam confequendam fufficere, anathe-
ma fit.

C A N O N. IX.

Si quis dixerit, f in tribus Sacramētis, Ba-
ptifmo, fcilicet, Cōfirmatione, & Ordine,
nō imprimi characterem in anima, hoc est,
signū quoddā spirituale, & indelebile, vn-
de ea iterari non poffunt, anathema fit.

C A N O N. X.

Si quis dixerit g, Christianos omnes in
verbo, & omnibus Sacramentis adminiftrā-
dis habere potestatem, anathema fit.

C A N O N. XI.

Si quis dixerit h, in miniftris, dū Sacra-
menta conficiūt, & conferunt, non requiri
intentionem faltem faciendi, quod facit Ec-

clesia,

f Sess. 23.
cā 4. ex de
cretis Euge-
nij in Cōc.
Florent.
g. Vide Cō-
cil. Cartha.
4. ca. 98. &
in Concil.
Cōftā. arti.
12. Ioann.
Vvit cleff.
infra Sess.
14. de pœni.
cap. 6.
h Cōc. Flo-
rē. in decre-
tis Eugen.

clesia, anathema sit.

C A N O N. XII.

Si quis dixeritⁱ, ministrū, in peccato mortali existentē, modō omnia essentialia, quæ ad Sacramētum, cōficiendū, aut conferendum pertinent, seruauerit, nō cōficere, aut conferre Sacramentum, anathema sit.

C A N O N. XIII.

Si quis dixerit, receptos & approbatos Ecclesiæ Catholice ritus, in solenni Sacramentorum administratione adhiberi consuetos, aut contemni, aut sine peccato a ministris prohibito, omitti, aut in novos alios per quemcunq; ecclesiarum pastorem mutari posse, anathema sit.

ⁱ Idem error damnatus in V. v. cleff. a Cōcil. Const. Sess. 8. cap. multæ. c. 16 missionē. c. Christus, cū pluri. seq. 1. q. 2. c. vlt. 1. q. vlt.

D E B A P T I S M O.

C A N O N. I.

Si quis dixerit^a, Baptismum Ioānis habuisse eandem vim cum baptismo Christi, anathema sit.

C A N O N. II.

Si quis dixerit^b, aquam verā, & naturalē non esse de necessitate Baptismi, atq; ideo verba illa Dñi nostri Iesu Christi, Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, ad

^a Aug. Enchir. c. 49. cā. aliud. & c. non regerabatur. de cōse. di. stinct. 4. ^b cā. pe. de bapt. 10. 3. cā. filius. & c. non dubitō. de cōf. d. 1.

metaphorā aliquā detorserit, anathemat sit

CANON. III.

e c. nō de-
cet 12. dist.
c. ad ab olē
dā. d. hære.

Siquis dixerit^e, in Ecclesia Romana, quæ
omnium ecclesiarū mater est, & magistra,
non esse veram de Baptismi Sacramēto do-
ctrinam, anathema sit.

CANON. IIII.

d Cōc. Flo
rē. In decre-
tis Eugeny
ca. dictū. 6.
q̄ vero. cū
2. c. seq. 1.
d. prima.

Siquis dixerit^d, Baptismum, qui etiam
datur ab hæreticis in nomine Patris, & Filij
& Spiritus sancti, cum intentione faciendi,
quod facit Ecclesia, non esse verum Bap-
tismum, anathema sit.

CANON. V.

e Ioā. 3. c.
nulla præ-
ter. de con-
se. di. 4.

Si quis dixerit^e, Baptismū liberū esse, hoc
est nō necessariū ad salutem, anathema sit.

CANON. VI.

Si quis dixerit, baptizatum non posse,
etiam si velit, gratiam amittere, quantūcun-
que peccet, nisi nolit credere, anathema sit.

CANON. VII.

f Sic ad Ga
lat. 3. dicit
Paulus, Te-
stificor om-
ni homini,
&c.

Si quis dixerit^f, baptizatos, per Bap-
tismum ipsum solius tantum fidei debitores
fieri, non autem vniuersæ legis Christi ser-
uandæ, anathema sit.

CANON. VIII.

Si quis dixerit, baptizatos liberos esse
ab omnib⁹ sanctæ Ecclesiæ præceptis, quæ
vel scripta, vel tradita sunt, ita vt ea obser-
uare

uare

uare non teneantur, nisi se sua sponte illis
summittere voluerint, anathema sit.

C A N O N. IX.

Si quis dixerit, ita reuocandos esse homi-
nes ad Baptismi suscepti memoriã, vt vota
õia, quæ post Baptismũ fiũt vi promissionis
in Baptismo ipso iam factæ, irrita esse intel-
ligãt, quasi per ea, & fidei, quã profeksi sũt,
detrahatur, & ipsi Baptismo, anathema sit.

C A N O N. X.

Si quis dixerit, peccata omnia, quæ post
Baptismum fiunt, sola recordatione, & fide
suscepti Baptismi vel dimitti, vel venialia
fieri, anathema sit.

C A N O N. XI.

Si quis dixerit, verum, & ritè collatum
Baptismum iterandum esse illi, qui apud
fideles fidem Christi negauerit, cum ad pœ-
nitentiam conuertitur, anathema sit.

C A N O N. XII.

Si quis dixerit, neminem esse baptizan-
dum nisi ea ætate, qua Christus baptizatus
est, vel in ipso mortis articulo, anathema sit.

C A N O N. XIII.

Si quis dixerit, paruulos, eò quòd actũ
credẽdi non habẽt, suscepto Baptismo & in
ter fideles computãdos nõ esse, ac propte-
rea, cum ad annos discretionis peruenerint,

g. Aug. lib.
de pec. mer.
& remis. 12.
16. & lib. 3.
cap. 1.

esse rebaptizandos, aut præstare omitti eorum Baptisma, quàm non est actu proprio credentes baptizari in sola fide Ecclesiæ, anathema sit.

CANON. XIII.

Si quis dixerit, huiusmodi paruulos baptizatos, cum adoleuerint, interrogandos esse, an ratum habere velint, quod patrum eorum nomine, dum baptizarentur, polliciti sunt, & ubi se nolle responderint, suo esse arbitrio relinquendos, nec alia interim pœna ad Christianam vitam cogendos, nisi ut ab Eucharistiæ, aliorumque Sacramentorum perceptione arceantur, donec resipiscant: anathema sit.

DE CONFIRMATIONE.

CANON. I.

a c. Nullus
ministerorū
de cōsecra.
dist. 4.

Si quis dixerit, Confirmationem baptizatorum ociosam ceremoniam esse, & non potius verum, & proprium Sacramentum, aut olim nihil aliud fuisse, quàm catechesim quandam, qua adolescentiæ proximi fidei suæ rationem coram Ecclesia exponebant, anathema sit.

C A N O N. II.

Si quis dixerit, ^b iniurios esse Spiritui factō eos, qui sacro Confirmationis chrismati virtutem aliquam tribuunt, anathema sit.

^b Vide finē epist. Vrban. I. ad oēs, & c. 2. cum seq. de cōf. dist. 5.

C A N O N. III.

Si quis dixerit, ^c sanctæ Confirmationis ordinarium ministrum non esse solum Episcopum, sed quemuis simplicem sacerdotem, anathema sit.

^c c. manus, de cōf. d. 5. Cōc. Flo. loco citato. Vide Euse.

Decretum de reformatione.

E Adem sacrosancta Synodus, a eisdem Presidentibus & legatis, inceptum re-sidētia, & reformationis negocium ad Dei laudem, & Christianæ religionis incrementum profequi intēdens, vt sequitur, statuit dum censuit, ^b salua semper in omnibus Sedis Apostolicæ auctoritate.

Pap. in epist. ad Episc. Turcie Melch. de Hisp. In no. I. epist. c. 3. & c. Sess. 23. c. 4.

^a sup. Sess. 6 c. 2. & infr. Sess. 23. c. 1. ^b Infr. Sess. vlt. de ref. ca. 21.

*De dignitate presulum eligendorum.**Cap. I.*

AD cathedralium ^a ecclesiarum regimē nullus, nisi ex legitimo matrimonio natus, & ætate matura, grauitate morum, literarumque scientia, iuxta constitutionem Alexandri III. quæ incipit: ^b cum in cunctis: Concilio Lateranensi promulgatam, præditus assumatur.

^a Sess. 22. c. 2. plus exigitur.

^b par. I. c. 3 cōstit. eius sed h. I. D. c. 6. c. 7. c. cū in cunctis. d. elec.

Vide post finē huius lib.

Quod duas Ecclesias nullus Prælati regat.

Cap. II.

G 3

Nemo,

Nemo, quacunq; etiam dignitate, gradu
 aut præeminētia præfulgens, plures
 Metropolitanas, seu cathedrales ecclesias,
 in titulū, siue commendam, aut alio quouis
 nomine, contra sacrorum canonum insti-
 tuta, recipere, & simul retinere præsumat:
 cū valdè felix sit ille cōsēnd⁹, cui vnā ecclē-
 siam benè, ac fructuosè, & cū animarū sibi
 cōmissarū salute regere cōtingerit. Qui au-
 tē plures ecclesias cōtra præsentis decreti te-
 norē nūc detinēt, vna, quā maluerint, retē-
 ta, reliquas infra sex mēses, si ad liberā Se-
 dis Apostolicæ dispositionē pertineāt, alias
 infra annum dimittere teneantur: alioquin
 ecclesiæ ipsæ (vltimō obtenta duntaxat ex-
 cepta) eo ipso vacare censeantur.

*Quod beneficia ecclesiastica dignis, & residentibus
 conferantur. Cap. III.*

Inferiora beneficia ecclesiastica, præser-
 tim curam animarum habentia, personis
 dignis, & habilibus, & quæ in loco reside-
 re, ac per se ipsos curam ipsam exercere va-
 leant, iuxta constitutionē Alexandri III.
 in Lateranēsi, quæ incipit, Quia nonnulli:
 & aliam Gregorij X. in generali Lugdunē-
 si Cōcilio, quæ incipit, Licet canō, editā,
 cōferātur: aliter autē facta collatio, siue p-
 uisio, ōnino irritetur, & ordinari⁹ collator
 pœnas

poenas cōstitutionis Concilij generalis, q̄
incipit†: Graue nimis, se nouerit incurfurū † Vide
Quod deinceps nullus plura incompatibilia benesi- post fi-
cia ecclesiastica recipiat. Cap. III. nē hui⁹
libri.

Q Vicūq; de cætero plura curata^a, aut
aliās incōpatibilia bñficia ecclesiastica
siue per viā vnionis ad vitā, seu cōmendæ
perpetuæ, aut alio quoscūq; nomine, & titu-
lo, contra formā sacrorum canonū, & præ-
sertim cōstitutionis Innocentij III. quæ in-
cipit^b: De multa, recipere, ac simul retinere
presumpserit, beneficijs ipsis, iuxta ipsi⁹ cō-
stitutionis dispositionē, ipso iure, etiā præ-
sentis canonis vigore, priuatus existat.

Quid de his, qui ex dispensatione plura beneficia
obtinent, declarat. Cap. V.

O Rdinarij locorū, quoscūq; plura cura
ta aut aliās incōpatibilia bñficia eccle-
siastica obtinētes, dispēsationes suas exhibe-
re districtè cōpellāt, & aliās pcedant iuxta
cōstitutionē Gregorij X. in gñrali Lugdu-
nē. Concilio editā, quę incipit^c: Ordinarij:
quā eadē sancta Synodus innouandā cēset,
& innouat: addens insuper, q̄ ipsi Ordinarij
etiā per idoneorū Vicariorū deputationē,
& congruæ portiois fructuū assignationē
omnino prouideāt, vt animarū cura nulla-
tenus negligatur, & beneficia ipsa debitis

^a Infr. ses.
24. de refo.
ca. 17.

^b Sup. c. 2.
c. de multa
de preben.
est. c. 29. in
Cōci. Late.
secundo.

Vide postfi-
nem huius
libri.

^c Lib. 6. de
cre. de off.
ord. c. 3. in
fracap. 7. &
supr. ses. 6.
de refo. c.
2. in hac.

obsequijs minimè defraudètur: appellatio-
nibus, priuilegijs, exèptionibus quibuscū-
que, etiam cum iudicum specialium depu-

* Vide tatione *, & illorum inhibitionibus in præ-
Post si- missis nemini suffragantibus.

nè libri.

De vnionum perpetuarum modo habendo. Cap. VI.

a Vide fef.
34 ca. 9. de
ref. inf. fef.
24. de ref.
c. 13 & fef.
25. de ref.
cap. 9.

V Niones perpetuæ a, à quadraginta an-
nis citrà factæ, examinari ab Ordina-
rijs, tãquã à Sede Apostolica delegatis, pos-
sunt: & quæ per subreptionem, vel obreptio-
nem obtentæ fuerint, irritæ declarètur. Ille
verò, quæ à dicto tẽpore citrà concessæ nõ
dũ in toto, vel in parte sortita sunt effectũ,
& quæ deinceps ad cuiusuis instãtiam fièt,
nisi eas ex legitimis, aut aliàs rationabilibus
causis, coram loci Ordinariõ vocatis, quorũ
interest, verificãdis, facta fuisse cõstiterit,
per surreptionẽ obtentæ præsumantur: ac
propterea (nisi aliter à Sede Apostolica de-
claratum fuerit) viribus omnino careant.

Curatis beneficijs, annexis pijs locis, vt prouidendum ostendit. Cap. VII.

b Infr. fef.
14. d. refor.
cap. 9.

Beneficia ecclesiastica curata b, quæ ca-
thedralibus, collegiatis, seu alijs eccle-
sijs, vel monasterijs, beneficijs, seu collegijs
aut pijs locis quibuscunq; perpetuò vnita,
& annexa reperiuntur, ab Ordinarijs loco-
rum

rum annis singulis visitentur^c, qui sollicitè
 providere procurent, vt per idoneos Vica-
 rios, etiam perpetuos (nisi ipsis Ordinarijs
 pro bono ecclesiarū regimine aliter expedi-
 re videbitur) ab eis cū tertiæ partis fructuū,
 aut maiori, vel minori, arbitrio ipsorū Or-
 dinariorū, portione etiā super certa re assi-
 gnanda, ibidem deputandos, animarū cura
 laudabiliter exerceat: appellationib⁹, pri-
 vilegijs, exēptionibus; etiā cum iudicū de-
 putatione, & illorū inhibitionib⁹ quibuscū-
 que in præmissis minimè suffragantibus.

Quòd Ordinarij ecclesias exemptas visitent.

Cap. VIII.

LOcorum Ordinarij ecclesias quascun-
 que^a, quomodolibet exemptas, aucto-
 ritate Apostolica, singulis annis visitare te-
 neātur, & opportunis iuris remedijs prou-
 dere, vt, quæ reparatione indigent, reparē-
 tur, & cura animarum, si qua illis immineat,
 alijsq^{ue}, debitis obsequijs minimè defrauden-
 tur: appellationibus, priuilegijs, cōsuetudi-
 nibus, etiam ab immemorabili tēpore præf-
 criptis, iudicū deputationibus, & illorū in-
 hibitionibus penitus exclusis.

Maioribus ecclesijs præfecti q̄n cōsecrādi. Cap. IX

AD maiores ecclesias promoti^b munus
 consecrationis infrā tempus à iure sta-
 tutum

^c Vide ses-
 25. c. 16 sta-
 tuit sancta
 Synod⁹ &c.
 supra. c. 5.

^a Inf. Sess.
 24. de ref.
 c. 9. & Sess.
 21. c. 8. Cō-
 ci. Tol. 4.
 c. 35. Cōc.
 Bracca. 2. c.
 1. Cōci. Are
 la. c. 17. ca.
 decernim⁹.
 ca. Ep̄m. &
 ca. placuit.
 10. q. 1.
^b Sess. 22.
 ca. 2. c. qm̄
 quidā. dist.
 100. & inf.
 Sess. 23. de
 refor. c. 2.

totum suscipiāt: & prorogationis ultra sex menses concessa nulli suffragentur.

Quod sede vacante infra annum non possit Capitulum ordinandi licentiam concedere alicui. Cap. X.

e Sess. 23.
c. 10. c. cum
nullus. de
temp. ordi.
in. 6.

Non liceat Capitulis ecclesiarū^c, Sede vacante, infra annum à die vacationis, ordinādi licentiam, aut literas dimissorias, seu reuerendas, vt aliqui vocāt, tam ex iuris communis dispositione, quàm etiam cuiusuis priuilegij, aut cōsuetudinis vigore, alicui qui beneficij ecclesiastici recepti, sine recipiēdi occasione arētat^o nō fuerit, cōcedere, si secus fiat^d, Capitulū cōtraueniens Ecclesiastico subiaceat interdictō: & sic ordinati, si in minoribus Ordinibus constituti fuerint, nullo priuilegio clericali, præsertim in criminalibus, gaudeāt: in maioribus verò, ab executione Ordinū, ad beneplacitum futuri Prælati, sint ipso iure suspēsi.

d Infr. ses.
23. de ref.
cap. 10.

Facultates de promouēdo qñ suffragētur. Cap. XI.

Facultates de promouendo à quocunq; non suffragētur, nisi habētib⁹ legitimā causam, ob quam à proprijs Episcopis ordinari non possint, in literis exprimendam: & tunc non ordinentur, nisi ab Episcopo in sua diœcesi residente, aut pro eo Pōtificialia exercente: & diligenti præuio examine.

Caput

Cap. XIII.

Facultates de nō promouendo, a præter
quàm in casibus à iure expræssis, cōces-
sæ, ad annum tantum suffragentur.

a c. licet cā.
& c. cum ex
co de elect.

*Quod præsentati ad ecclesiastica beneficia sine exa-
mine non admittantur aliquibus exceptis.*

in 6.

Cap. XIII.

Præsentati, seu electi, vel nominati à qui-
busuis ecclesiasticis personis, etiā Sedis
Apostolicæ Nūcijs, ad quæuis ecclesiastica
beneficia non instituuntur, b nec confirmen-
tur, neq; admittantur, etiā prætextu cuiusuis
priuilegij, seu cōsuetudinis, etiam ab imme-
morabili tempore præscriptæ, nisi fuerint
prius à locorum Ordinarijs examinati, &
idonei reperti. Et null⁹ appellationis reme-
dio se tueri possit, quominus examen subi-
re teneatur: c præsentatis tamen electis, seu
nominatis ab Vniuersitatibus, seu Colle-
gijs generalium studiorum exceptis.

b infr. S. II.
25. ca. de
refor.

Quid cum exemptis seruandum sit, præcipit.

Cap. XIII.

In exemptorū causis constitutio Innocē-
tij III. quæ incipit: d Volentes, in gene-
rali Cōcilio Lugdunēsi edita seruetur, quā
eadem sacrosancta Synodus innouandā cē-
suit, & innouat, addendo insuper, quod in
ciuilibus causis mercedum, & miserabilium
perfo-

c Vide Sess.
24. ca. 18.
vbi exce-
ptio videtur
reuocari.
d li. 6. decr.
de prin. ca.
1. inf. Sess.
1. de ref.
c. 6. in 8.
Vide post
finē huius
libri.

personarū clerici seculares, aut regulares, extra monasterium degentes, quomodolibet exempti, etiam si certū iudicem, à Sede Apostolica deputatū, in partibus habeant, in alijs verò, si ipsum iudicē non habuerint, coram locorum Ordinarijs, tāquam in hoc ab ipsa Sede delegatis, cōueniri, & iure medio ad soluendum debitum cogi, & cōpelli possint: priuilegijs, & exēptionib⁹, Cōseruatorū deputationibus, & eorū inhibitionibus aduersus præmissa nequaquā valituris.

Hospitaliā gubernatio quibus incumbat. XV.

CVrent Ordinarij, a vt hospitalia quęcū que à suis administratorib⁹, quocūq; illi nomine cēseantur, etiā quomodolibet exemptis, fideliter, & diligenter gubernentur, cōstitutionis Concilij Vienenſis, quæ incipit: ^b Quia cōtingit, forma seruata: quā quidem cōstitutionem eadem sancta Synodus innouandam duxit, & innouat, cum derogationibus in ea contentis.

Indicēio future Sessionis.

ITem hæc sacrosancta Synodus statuit, & decreuit proximam futurā sessionem habendam, & celebrandā esse die Iouis, feria, quinta post sequentem Dominicam in Albis, quæ erit vigesima prima mēſis Aprilis præſentis anni, M. D. LXVII.

BVL.

a S. ff. 25.
c. 8.

b li 3. Cle.
de relig. do
mib. c. 2. ga
cōtingit. &
inf. Sess. ult.
de ref. c. 8.
Vide post fi
nem huius
libri.

BVLLA FACVLTATIS
transferendi Con-
cilij.

PAVLVS Episcopus, seruus seruo-
rū Dei, venerabili fratri, Ioāni Ma-
rie, Episcopo Prænestino, & dilec-
tis filijs, Marcello tit. S. Crucis in
Hierusalē presbytero, ac Reginaldo
S. Mariæ in Cosmedin Diacono,
Cardinalibus nostris, & Apostolicæ Sedis legatis
de latere, salutem, & Apostolicam benedictionē.

Regimini vniuersalis Ecclesiæ, meritis licet im-
paribus, disponēte Domino, præsidentes, nostri offi-
cij partes esse putamus, vt, si quod graui⁹ causa Rei
publicæ Christianæ constituendū sit, id non modo,
tempore opportuno, verū etiam loco cōmodo, & ido-
neo perficiatur. Cum itaq; nos nuper, postquā suspē-
sionem celebrationis sacri œcumenici, & vniuersa-
lis Concilij, alias per nos in ciuitate Tridentina, ex
causis tunc expressis, de venerabilium fratrum no-
strorum, S. R. E. Cardinalium consilio, & assensu
indicti, ex certis alijs etiam tunc expressis causis, vs-
que ad aliud opportunius & cōmodius tempus per
nos declarandum, de simili consilio & assensu fa-
ctū, audita pace inter charissimos in Christo filios
nostros, Carolū Rom. Imperatorem semper Augu-
stum

stum, & Franciscum Francorum Regem Christianissimam, conciliata, pari consilio, & assensu sustuleramus, & amoveramus nequeuntes ipsi, tunc legitime impediti, ad dictam civitatem personaliter accedere, & eidem Concilio interesse, vos nostros, & Apostolicæ Sedis Legatos de latere in eodem Concilio de simili consilio constituerimus & deputaverimus, vosque ad eandem civitatem, tanquam pacis angelos, destinaverimus, prout in diversis nostris desuper confectis literis plenius continetur. Nos ne tam sanctum celebrationis Concilij huiusmodi opus ex incommoditate loci, aut aliis quovismodo impediatur, aut plus debito differatur, opportunè providere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, pari consilio, & assensu vobis insimul, aut duobus ex vobis reliquo legitimo impedimento detento, seu indè forte absente, quòd cumque vobis videbitur, Concilium prædictum de eadem civitate Tridentina ad quamcumque aliam commodiorem, & opportuniorem, seu tutiorem civitatem, de qua vobis etiam videbitur, transferendi, & mutandi, ac illud in ipsa civitate Tridentina supprimendi, & dissolvendi: nec non Prelatis, & alijs personis Concilij huiusmodi, ne in eo ad ulteriora in dicta civitate Tridentina procedant, etiã sub ceteris juris, & penis Ecclesiasticis inhibendi, ac idem Concilium in alia civitate huiusmodi, ad quam illud transferri, & mutari contigerit, continuandi, tenendi,

& celebrandi; & ad illud Prælatos & alias perso-
 nas Concilij Tridentini huiusmodi etiam sub perit-
 rij & alijs in literis indiçtionis Concilij huiusmodi
 expressis pœnis, euorandi, eidemq; sic translato &
 mutato Concilio, nomine & auctoritate prædictis
 præsidendi, ac in eo procedendi, cæteraq; in præmis-
 sis, & circa ea necessaria & opportuna, alias iuxta
 priorum vobis directarum literarum continentiam
 & tenorem faciendi, statuendi, ordinandi, & exe-
 quendi, plenam & liberam Apostolica auctoritate
 tenore præsentium concedimus potestatem, & facul-
 tatem, ratum & gratum habituri, quidquid per
 vos in præmissis factum, statutum, ordinatum, exe-
 cutumve fuerit, idq; facturi, auctore Domino, inui-
 olabiliter obseruari. Non obstantibus constitutioni-
 bus & ordinationibus Apostolicis, cæterisque cõtra-
 rijs quibuscunq;. Nulli ergo omnino hominum li-
 ceat hanc paginam nostræ concessionis infringere,
 vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc
 attentare præsumpserit, indignationem omnipotẽ-
 tis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli, Apostolorũ
 eius, se nouerit incursum. Datum Romæ, apud
 Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ,
 M, D. XLIIII. VIII. Kalend. Mart. Põti-
 ficatus nostri anno XI.

Fab. Episcopus Spol.

B. Motta.

SE S

S E S S I O. VIII.

Celebrata die xj. Mensis Martij.
M. D. VLVII.

Decretum de translatione Concilij.

PLACET ne vobis, decernere, & declarare, de huiusmodi morbo ex præmissis, & alijs allegatis ita manifestè, & notoriè cōstare, vt Prælati in hac ciuitate sine vitæ discrimine cōmorari: & in ea idcirco inuiti minimè retineri possint, & debeant? item que attento recessu multorū Prælatorum post proximè præteritā Sessionē, & attētis protestationibus aliorū cōpluriū Prælatorū in Cōgregationibus generalibus factis, hinc omnino timore ipsi⁹ morbi abire volentiū, qui iustè detineri nō possūt, & ex quorum discessu Concilium, vel dissolueretur, vel ex paucitate Prælatorū bonuseius progressus impediretur? & attēto etiam imminenti periculo vitæ, & alijs causis per aliquos ex Patribus in ipsis Cōgregationibus allegatis vt pote notoriè veris, & legitimis? Placet ne vobis similiter, decernere, & declarare, pro conseruatione, & psecutione ip-
fius

fius Concilij securitate, vitæ ipsorum Prælatorū, Concilium ipsum ad ciuitatem Bononiæ, veluti ad locum magis paratum, salubrem, & idoneum, pro tempore transferendum esse, & ex nunc transferri, & ibidem Sessionem iam indictam, statuta, die, vigesima prima Aprilis, celebrandam esse, & celebrari, & successiuè ad vltiora procedendum, donec Sanctissimo Domino nostro, & sacro Concilio expedire videbitur, vt ad hūc, seu alium locum, communicato etiam consilio cum inuictissimo Cæsare, Christianissimo Rege, & alijs Regibus, ac Principibus Christianis, ipsum Concilium reduci possit, & debeat: Responderunt, Placet.

S E S S I O IX.

Bononiæ celebrata die xxj. April,
M D. XLVII.

Decretum prorogationis Sessionis.

HÆC sacrosancta, œcumenica, & generalis Synodus, quæ dudum in ciuitate Tridenti congregata erat, nūc Bononiæ in Spiritu sancto legitimè congregata, præsidētibus in ea

H

nomi-

nomine Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri, Domini Pauli diuina prouidentia Papæ III. eisdem Reuerendissimis Dominis, D. Ioan. Maria, Episcopo Prænestino, de Monte, & Marcello, tit. S. Crucis in Hierusalem Præsbytero S. R. E. Cardinalibus, & Apostolicis de latere Legatis, considerans quòd die vndecima mensis Martij, præsentis anni in generali publica Sessione in eadem ciuitate Tridenti, & in loco consueto celebrata, omnibusq; agendis de more peractis: ex causis tunc instatibus, vrgentibus, & legitimis, interueniente etiam auctoritate sanctæ Sedis Apostolicæ, eisdem Reuerendissimis præsentibus etiam specialiter concessa, decreuit, & ordinauit, Cõcilium ex eo loco in hanc ciuitatem transferendum esse, sicut transtulit: itemq; Sessio nem pro præsentis die vigesima prima Aprilis, illic indictam, vt de Sacramentorum, & reformationis materijs, de quibus tractandum proposuerat, canones sancirentur, & promulgarentur, in hac ipsa ciuitate Bononiæ celebrari debere: consideransq; nõnullos ex Patribus, qui in hoc cõcilio interesse consueuerunt, his superioribus, maioris hebdomadæ, & solennitatis Paschalis, diebus, in proprijs ecclesijs occupatos, aliquos

etiam,

etiam alijs impedimentis detentos, huc nō
 dum accessisse, quos tamen breui affuturos
 sperandum est, ac propterea factum esse, vt
 non ea, quam sancta Synodus desiderabat,
 Prælatorum frequentia potuerint materiæ
 ipsæ Sacramentorum, & reformationis exa-
 minari, & discuti, vt omnia maturo consilio
 cum dignitate, & grauitate debita fiant: bo-
 num opportunum, & expediens censuit,
 censetque Sefsionem prædictam, quæ hoc
 ipso die, vt præfertur, celebranda erat, ad
 diem Iouis, infra octauam Pentecostes pro-
 ximè futuram, quo ad ipsas materias expe-
 diendas, differendam, & prorogandam esse
 quemadmodum differt, ac protogat: quam
 diem & rei gerendæ, maximè opportunam
 & Patribus præsertim absentibus percom-
 modam iudicauit, & iudicat. Hoc tamē ad-
 iecto: quòd terminum ipsum ipsa sancta Sy-
 nodus, pro ei⁹ arbitrio, & voluntate, sicuti
 rebus Concilij putauerit expedire, etiã in
 priuata congregatione, restringere, &
 imminuere possit, &
 valeat.

S E S S I O X.

Bononiæ celebrata die ij. Iunij.
M. D. XLVII.

Decretum prorogationis Sessiois.

Vamuis hæc sacrosancta, œcu-
menica, & generalis Synodus
Sessioem, quæ die vigesima
prima mensis Aprilis, proxi-
mè præteriti, super Sacramentorum, & re-
formationis materijs in hac inclyta ciuita-
te Bononiæ, ex decreto, in vrbe Tridenti-
na, in publica Sessione, die, xj. mensis Mar-
tij promulgato, celebranda erat propter ali-
quas causas, ac præsertim propter absen-
tiam nonnullorū Patrū, quos breui affutu-
ros sperabat, ad hunc præsentē diē differen-
dam, & prorogandā esse decreuerit: volens
tamen cum ijs, qui non venerunt, etiam ad-
huc benigne agere, eadē sacrosancta Syno-
dus, in Spiritu sancto legitimè congregata,
præsidētib⁹ in ea eisdē sanctæ Romanæ Ec-
clesiæ Cardinalibus, & Apostolicæ Sedis
Legatis, statuit, & decernit, Sessioem ipsā,
quā hac die secūda mēsis Iunij, præsentis an-
ni millesimi quingentesimi quadragesimi
septi-

septimi, celebrare decreuerat, ad diem Iouis post festum Natiuitatis Beatæ Mariæ Virginis, quæ erit decimaquinta mēsis Septembris proximè futuri, quo ad prædictas & alias materias expediendas, differēdam, & prorogandam esse, quemadmodum differt, & prorogat, ita tamen, quòd profectio discussionis & examinationis eorum, quæ tam ad dogmata, quam ad reformationem pertinent, interim non omittatur, & terminum ipsum ipsa sancta Synodus, pro eius libito, & voluntate, etiam in priuata congregatione, abbreviare, & prorogare liberè possit, & valeat.

Die xiiii, Septemb. M. D. XLVII. in congregatione generali, Bononiæ, prorogata fuit sessio, quæ futura erat die sequenti, ad beneplacitum sacri Concilij.

H 3 BVL

94
BULLA RESVM
ptionis Concilij Tri-
dentini.

Sub Iulio. III. Pont. Max.

IULIUS Episcopus, seruus seruorum
Dei ad futuram rei memoriam.

Cum ad tollenda religionis nostrae
dissidia quae in Germania longo tem-

ore, nō sine totius Christiani orbis perturbatione,
& scandalo, viguerunt, bonum opportunū, & ex-
pediēs esse videatur sicuti etiā charissimus in Chri-
sto filius noster, Carolus Romanorū Imperator, sem-
per Augustus, nobis per suas literas, & nuncios si-
gnificari fecit, vt sacrum, œcumenicū, generale Cō-
ciliū per fel. rec. Paulum Papam III. prædecessorē
nostrū, indicē, & per nos tunc Cardinalatus hono-
re fungētes, atq; ipsius prædecessoris nomine vna cū
duobus alijs S. R. E. Cardinalibus ipsi concilio præsi-
dentes, inceptum, ordinatum, & continuatum, in
quo plures publicae, & solennes habitae fuerunt Ses-
siones: pluraq; tā in causa fidei, quam reformationis
promulgata decreta, multaq; etiā ad vtrāq; cau-
sam pertinētia examinata, & discussa, ad ciuitatē
Tridentinam reducatur: Nos, ad quos, vt sūmos
pro tempore Pontifices, spectat, generalia Concilia
indicere, & dirigere, vt Ecclesiae pacē, & Christia-

a Teste Mar-
cello. I. in
episc. I. ad
episc. prou.
Antioch. &
Pelag. II. in
epist. sua de
cre. & Boni.
Episcop. ad
Zachariam
Pap. scribit
& Synodo
Calcedo.
Act. 1. & 2.
Nocen. 10.
I. Act. 6. &
Nicol. I. in
epist. ad Mi-
chaē Imp.

ne fidei, atq; orthodoxæ religionis incrementum ad
 omnipotentis Dei laudē & gloriā procuremus, &
 quātū in nobis est, tranquillitati ipsius Germaniæ,
 quæ sanè prouincia retro actis tēporibus in vera re-
 ligione, sacrorū Conciliorum, & sanctorū Patrum
 doctrina excolēda, exhibēdaq; maximis Pōtificibꝫ,
 Christi Redemptoris nostri in terrarū icarijs, debita
 obediētia, & reuerētia, nulli Christianorū prouinciæ
 fuit vnquā secūda paternè consulamus, sperātes per
 ipsius Dei gratiā, & benignitatē futurū, vt Reges
 omnes, ac principes Christiani iustis, pijsq; nostris in
 hac re votis annuat, faueant, atq; assistāt: venerabi-
 les fratres, Patriarchas, archiepiscopos, Episcopos,
 & dilectos filios Abbates, omnesq; alios, & singulos,
 qui de iure, vel consuetudine, vel privilegio Conci-
 lijs generalibus intēresse debēt, quousq; idē prede-
 cessor noster in suis Indictionibus, & alijs quibuscū-
 que de super cōfectis, publicatis literis, Cōcilio inter-
 esse voluit, per viscera misericordiæ Dñi nostri, Iesu
 Christi, hortamur, requirimꝫ, & monemus, vt pro-
 ximis futuris kal. Maij, quē diē ad ipsū Conciliū in
 eo, in quo nūc rēperitur, statu resumēdū & p̄sequē-
 dū, prouia matura deliberatione, & ex certa nostra
 sciencia, & de Apostolicæ auctoritatis plenitudine
 ac venerabilium fratrorū nostrorū eiusdē S. R. E. Car-
 dinaliū consilio, & assensu, statuimus, decernimus
 & declaramus, in ipsa ciuitate Tridenti legitimo
 cessante impedimento, cōuenire, & se cōgregare, ac

ipsius Concilij continuationi, & prosecutioni, omni
 mora postposita, incumbere velint. Nos enim operā
 sedulo daturi sumus, vt eodem tempore, in eadē ci-
 uitate, nostri omnino adsint Legati, per quos, si per
 aetatem nostram, valetudinemq; & Sedis Apосто-
 licæ necessitates, personaliter adesse nequiverimus,
 Spiritu sancto duce ipsi Concilio præsidebimus quæ
 cunq; ipsius Concilij translatione & suspensione, cæ-
 terisq; contrarijs nō obstātibus quibuscunq; ac præ-
 sertim illis, quæ idem prædecessor noster in suis li-
 teris prædictis, quas cū omnibus, & singulis in eis cō-
 tentis clausulis & decretis in suo robore permane-
 re volum⁹, atq; decernimus, & quatenus opus sit, in-
 nouamus, voluit non obstare: irritū nihilominus de-
 cernentes, & inane, si secus super his à quoquam
 quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter, cōtige-
 rit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat
 hanc paginā nostræ hortationis, requisitionis, moni-
 tionis, statuti, declarationis, innouationis, volunta-
 tis, & decretorū infringere, vel ei ausu temerario
 contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpse-
 rit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum
 Petri, & Pauli, Apostolorum eius, se nouerit incur-
 surum. Datum Romæ, apud sanctum Petrum, An-
 no Incarnationis Dñicæ. M. D. XLVIII. Kalen.
 Decemb. Pontificatus nostri anno primo.

M. Cardinalis Crescen.

Rom. Amasæus.

SAZ

97

SACROSANCTI
œcumenici, & generalis
Concilij Tridentini.

SESSIO XI.

Quæ est prima, sub Iulio III. Pont. Max.
Celebrata Kalendis Maij
M. D. L. I.

Decretum de resumendo Concilio.

PLACET ne vobis ad laudem
& gloriam sanctæ, & indiuiduæ
Trinitatis, Patris, & Filij & Spi-
ritus sancti: ad incrementum, &
exaltationem fidei, & religionis Christia-
næ sacrum, œcumenicum, & generale Cō-
cilium Tridentinum, iuxta formam, & te-
norem literarum Sanctissimi Domini no-
stri, resumere debere, & procedendum esse ad
vltiora? Responderunt, Placet.

Indictio futuræ Sessionis.

Placet ne vobis, proximam futuram
Sessionem habendam, & celebrandam es-
se in futuris Kalend. Septemb. Responde-
runt, Placet.

H S

SES

S E S S I O XII.

Quæ est secunda, sub Iulio III. Pöt. Max,

Celebrata die j. Septemb.

M. D. LI.

Decretum prorogationis Sessionis.

Sacrofancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitime congregata, præsidentibus in ea eisdem sanctæ Sedis Apostolicæ Legato, & Nuncijs, quæ in proximè præterita Sessione sequentem hanc hodie habendam, & ad vltiora procedendum esse, decreuerat, cum ob inclytæ Germanicæ nationis, cuius præcipuè causa agitur, absentiam, ac non magnam cæterorum Patrum frequentiam procedere hæctenus distulerit, de Venerabiliũ in Christo fratrum, & filiorum suorum, Maguntini, & Treuerësis Archiepiscoporum, ac sacri Romani Imperij Principum Electorum, & complurium ipsius, aliarumq; provinciarum Episcoporum, sub hanc ipsam diem aduentu in Domino exultans, & dignas ipsi omnipotenti Deo agens gratias, firmamq;

firmamque spem concipiens, quamplurimos alios, tam ipsius Germanicæ, quam aliarum nationum Prælatos, & sui officij debito, & hoc exemplo commotos, prope diem esse venturos, futuram Sessionem ad quadragesimam diem, quæ erit vndecima mensis Octobris, proximè sequentis, indicit, & Concilium ipsum in statu, in quo reperitur, proseguendo, cum in præteritis Sessionibus de septem Sacramentis nouæ legis in genere, & in specie de Baptismate, & Confirmatione definitum fuerit, statuit, & decernit de sanctissimæ Eucharistiæ Sacramêto, nec non, quod ad reformationem attinet, de reliquis, quæ ad faciliore & commodiorem Prælatorum residentiam pertinent, agi, & tractari debere: ac monet, & hortatur omnes Patres, vt interim, Domini nostri Iesu Christi, exemplo, quantum tamen humana fragilitas patietur, ieiunijs, & orationibus vacent, vt tandem placatus, qui in sæcula sit benedictus, Deus corda hominum, ad veræ suæ fidei agnitionem, & sanctæ matris Ecclesiæ vnitatem, ac rectè viuendi normã reducere dignetur.

S E S S I O XIII.

Quæ est tertia, sub Julio 3. Pöt. M.

Celebrata die XI. Octob.

M. D. L. I.

Decretum de sanctissimo Eucharistiæ Sacramēto.

Sacrosancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem sanctæ Sedis Apostolicæ Legato, & Nuncijs, etsi in eum finem, non absque peculiari Spiritus sancti ductu, & gubernatione conuenerit, ut veram, & antiquam de fide, & Sacramentis doctrinam exponeret, & ut hæresibus omnibus, & alijs grauissimis incommodis, quibus Dei Ecclesia miserè nunc exagitur, & in multas, & varias partes scinditur remediū afferret, hoc præfertim iam inde à principio in votis habuit, ut stirpitibus conuelleret zizania execrabilium errorum, & schismatum, quæ inimicus homo his nostris calamitosis temporibus in doctrina fidei, usu, & cultu sacrosanctæ Eucharistiæ superseminauit: quam alio
 qui

Mat. 13.

qui Saluator noster in Ecclesia sua, tanquam
 symbolum reliquit eius vnitatis, & chari-
 tatis, qua Christianos omnes inter se cõiu-
 ctos, & copulatos esse voluit. Itaq; eadem
 sacro sancta Synodus sanam, & sinceram il-
 lam de venerabili hoc & diuino Euchari-
 stia Sacramento doctrinam tradens, quam
 semper Catholica Ecclesia, ab ipso Iesu
 Christo, Domino nostro & eius Apostolis
 erudita, atque à Spiritu sancto, illa omnē
 veritatem in dies suggerente, & edocta, reti-
 nuit, & ad finem vsque sæculi conseruabit,
 omnibus Christi fidelibus interdicit, ne
 post hac de sanctissima Eucharistia aliter
 credere, docere, aut prædicare audeant
 quam vt est hoc præsentis decreto explica-
 tum, atque definitum.

*De reali præsentia Dñi Nostri Iesu Christi in san-
 ctissimo Eucharistie Sacramento. Cap. I.*

P Rincipio docet sancta Synodus, & aper-
 tè, ac simpliciter profitetur, in almo, san-
 ctæ Eucharistia Sacramento, post panis, &
 vini consecrationem, Dominum nostrum,
 Iesum Christum, verum Deum, atque ho-
 minem, verè, realiter, ac substantialiter sub
 specieillarum rerum sensibilibum contine-
 ri: nec enim hæc inter se pugnant, a vt ipse
 Saluator noster semper ad dexterã Patris

Luc. 22.
 c. 1. ver. ergo
 prote. 2. r.
 d. & inf. tes-
 tis. 22. c. 1.
 & sup. Sess.
 1. Ioan. 16.

Ioan. 1.

a cap. 1. de
 sum. Trini.
 sup. Sess. 3.
 in Symbo.
 Ephes. 1.
 Mar. 16. in.
 fin.

in

in caelis assideat, iuxta modum existendi naturalem, & ut multis nihilominus alijs in locis sacramentaliter praesens sua substantia nobis adsit, ea existendi ratione, quam etsi verbis exprimere vix possumus, possibilem tamen esse Deo, cogitatione per fidem illustrata, assequi possumus, & constantissime credere debemus. Ita enim maiores nostri omnes quotquot in vera Christi Ecclesia fuerunt, qui de sanctissimo hoc Sacramento disseruerunt, apertissime professi sunt, hoc tam admirabile Sacramentum in vltima cena Redemptorem nostrum instituisse, cum post panis, vini que benedictionem, se suum ipsius corpus illis praebere, ac suum sanguinem, disertis, ac perspicuis verbis testatus est: quae verba à sanctis Euangelistis commemorata d, & à diuo Paulo postea repetita, cum propria illam, & apertissimam significationem praeseferant, secundum quam à Patribus intellecta sunt, indignissimum sane flagitium est, ea à quibusdam contentiosis, & pravis hominibus ad fictitios, & imaginarios tropos, quibus veritas carnis, & sanguinis Christi negatur, contra vniuersum Ecclesiam sensum detorqueri: quae, tanquam columna & firmamentum veritatis, haec ab impijs hominibus ex cogitata commenta, velut

Sata-

b Matt. 19.
Luc. 18.

c Matt. 26.
Marc. 14.
d Luc. 22.
1. Cor. 11.

1 Tim. 3.

Satanica, detestata est, grato semper, & me-
more animo præstantissimum hoc Christi
beneficium agnoscens.

*De ratione institutionis sanctissimi huius Sa-
cramenti. Cap. II.*

ERgo Saluator noster, discessur⁹ ex hoc
mundo ad Patrem, Sacramentum hoc
instituit, in quo diuitias diuini sui erga ho-
mines amoris velut effudit^a, memoriam fa-
ciens mirabilium suorum^b, & in illius sum-
ptione colere nos sui memoriam præcepit,
suamque annunciare mortem, donec ipse
ad iudicandum mundum veniat. Sumi au-
tem voluit Sacramentum hoc, tanquam spi-
ritualem animarum cibum, quo alantur, &
confortentur viuentes vita illius, qui dixit:
Qui mâducat me, & ipse viuet propter me:
& tanquam antidotum, quo liberemur à
culpâ quotidianis, & à peccatis mortalibus
præseruemur. Pignus præterea id esse vo-
luit futuræ nostræ gloriæ, & perpetuæ fœ-
licitatis, adeoq; symbolum vnus illius cor-
poris^c, cui⁹ ipse caput existit: cuique nos,
tanquam membra, arctissima fidei, spei, &
charitatis connexionione astrictos esse vo-
luit, vt id ipsum omnes diceremus.

Nec essent in nobis schif-
mata.

a Psal. 110

b 1. Cor. II.

Luce. 22.

1. Cor. 1. 12

c. iteratur.

de cõse. di-

stin. 2.

Ioan. 6.

c 1. Cor. II.

Ephet. 1.

Roma. 12.

1. Cor. 5.

d 1. Cor. I.

De

*De excellentia sanctissimæ Eucharistiæ super reli-
qua Sacramenta. Cap. III.*

Commune hoc quidem est sanctissimæ Eucharistiæ a cum cæteris Sacramentis, symbolū esse rei sacræ, & inuisibilis gratiæ formam visibilem. Verum illud in ea excellens, & singulare reperitur ^b, quòd reliqua Sacramenta tunc primū sanctificandi vim habent, cum quis illis utitur: at in Eucharistia ipse sanctitatis autor ante vsum est. Nondum enim Eucharistiam ^c de manu Domini Apostoli susceperunt, cum verè tamen ipse affirmaret corpus suum esse, quod præbebat, & semper hæc fides in Ecclesia Dei fuit, statim post consecrationem verum ^d Domini nostri corpus verumque eius sanguinē sub panis, & vini specie vna cum ipsius anima, & diuinitate existere: sed corpus quidē sub specie panis, & sanguinē sub vini specie, ex vi verborū, ipsum autē corpus sub specie vini, & sanguinē sub specie panis: animamque sub vtraque, vi naturalis illius connexionis, & concomitantia, qua partes Christi domine, qui iā ex mortuis resurrexit, non amplius moriturus, inter se copulantur. Diuinitatem porro propter admirabilem illam eius cum corpore, & anima hypostaticā vnionē. Quapropter

verissi-

^a c. Sacrificiū. de consecr. d. 1.

^b c. multi. quæst. 2.

^c Mat. 26.
Mat. 14.

^d Infra ca. no. 1.

^e Rom. 6.
capi. semel
Christus. c.
iteratur. c.
singuli. &
c. qui manducant. de
conf. d. 2. in
fra can. 3.

verissimum est, ^f tantundem sub alterutra specie, atq; sub vtraq; contineri: totus enim & integer Christus, sub panis specie, & sub quavis ipsius speciei parte, totus item sub vini specie, & sub eius partibus existit.

De transsubstantiatione. Cap. IIII.

Quoniam autem Christus, Redemptor noster, corpus suum^a, quod sub specie panis offerebat, verè esse dixit, ideò persuasum semper in Ecclesia Dei fuit, idque nunc denuò sancta hæc Synodus declarat, per consecrationem panis & vini conversionem fieri totius substantiæ^b panis in substantiam corporis Christi, Domini nostri, & totius substantiæ vini in substantiam sanguinis eius, quæ cōuersio cōuenienter, & propriè à sancta Catholica Ecclesia transsubstantiatio est appellata.

De cultu, & veneratione huic sanctissimo Sacramento exhibenda. Cap. V.

Nullus itaque dubitandi locus reliquitur^a, quin omnes Christi fideles pro more in Catholica Ecclesia semper recepto, patriæ cultum, qui vero Deo debetur, huic factissimo Sacramento in veneratione exhibeant: neque enim ideo minus est adorandum, quòd fuerit à Christo Domino, vt sumatur, institutum: nam illum eundè Deū

f Sess. 11. c. 3. Vide homil. 5. de pascha. inter eas q̄ Euseb. Emiseno ascribuntur. & de cōsec. dist. 2. vbi pars est &c. a Luc. 22. Ioan. 6. 1. Cor. 11. b c. panis. de cōsec. dist. 7. c. cū Mart. de celebra. Miss. infr. can. 2. in 2. Later. consil.

a Infra. canon. 6.

b Psal. 96.
 Hebr. 1.
 Matth. 2.
 Matth. 28.
 e Lucæ. 14.

d Urbanus
 Papa citatus
 elamentina-
 rum lib. 3.
 de reliq. &
 ven. sanct.
 e Infracan-
 non. 6.
 f 1. Cor. 13.
 Hebr. 2.

præsentem in eo adesse credimus, quem Pater æternus introducens in orbem terrarum dicit b: Et adorent eum omnes Angeli Dei, quem Magi procidentes adorauerunt c, quem deniq; in Galilæa ab Apostolis adoratum fuisse, Scriptura testatur. Declarat præterea sancta Synodus, piè & religiosè admodum in Dei ecclesiam d inductum fuisse hunc morè, vt singulis annis peculiari quodam, & festo die præcelsum hoc, & venerabile Sacramentum singulari veneratione, ac solènitare celebraretur, e vtq; in processionibus reuerenter, & honorificè illud per vias, & loca publicè circumferretur, æquissimè est enim sacrosaliquos statutos esse dies, cùm Christiani oēs singulari, ac rara quadam significatione gratos: & memores testentur animos erga cõmunè Dñm f, & Redemptorè pro tam ineffabili, & planè diuino beneficio, quo mortis eius victoria, & triumph⁹ representatur: atq; sic quidè oportuit vetricem veritatem demendacio & hæresi triumphum agere, vt eius aduersarij in conspectu tanti splendoris, & in tanta vniuersæ Ecclesiæ lætitiâ positi, vel debilitati, & fracti tabescant, vel pudore affecti, & confusi aliquando resipiscant.

De asseruando sacre Eucharistiæ Sacramèto, & ad infirmos deferèndò. Cap. VI.

Con

Consuetudo^a seruandi in sacrario sanctam Eucharistiã, adeo antiqua est, vt eam sæculũ etiam^b Niceni Concilij agnouerit. Porro deferri ipsam sacram Eucharistiã ad infirmos, & hunc vsum diligenter in ecclesijs conseruari, præterquam q̄ cum summa æquitate, & ratione coniunctum est, tum multis in^c Concilijs præceptum inuenitur, & vetustissimo Catholicæ^d Ecclesiæ more est obseruatum. Quare sancta hæc Synodus retinendum omnino salutarem hunc, & necessarium morem statuit.

De præparatione, quæ adhibenda est vt digne quis sacram Eucharistiã percipiat. Cap. VII.

SI non decet ad sacras vllas functiones quẽpiam accedere, nisi sanctè, certè, quo magis sanctitas, & diuinitas cœlestis huius Sacramenti viro Christiano comperta est, eo diligētius cauere ille debet, ne absq; magna reuerentia, & sanctitate ad id percipiendum accedat. præsertim cum illa plena formidinis verba apud^a Apostolum legamus: Qui manducat & bibit indignè, iudicium sibi manducat, & bibit, non dijudicans corpus Domini. Quare communicare volenti reuocandum est in memoriam eius præceptum: ^b Probet seipsum homo. Ecclesiastica autem consuetudo declarat, eam probationem

a Inf. can. 7
e. sanè de co
leb. miss. c.
1. d. cast. Eu
cha. c. psb.
de cõf. di. 2.
b 1. Nicenã
font. c. 14.
c Cõc. Rhe
n. c. 2. cõ.
Lat. sub In
no. III. c. 26
c. Presente.
9 3. distin.
d Ancyrani
c. et Nic. c.
6. 72 Cath.
4. c. 77 78.
Agath. c. 15.
a 1. Cor. II.
c. quid ergo
c. sancta. c.
si iudis. &
c. timorem
de cõf. d. 2.
b 1. Cor. II.
c. qui scelerate. de cõf.
dist. 2. c. quo
tidie. & ca.
panè. d. cõf.
d. 2 ca. om
nis qui. cã
seq. de per
nic. dist. 1.

e Et inf. ca.
non. 11.
d infr. ca.
non. 11.

tionem necessariam esse, vt nullus sibi conscius mortalis peccati, quātūuis, sibi cōtritus videatur, absq; præmissa Sacramentali Confessione ad Sacram Eucharistiam accedere debeat: quod à Christianis omnibus, etiam ab ijs sacerdotibus, quibus ex officio incubuerit celebrare, hæc sancta Synodus perpetuo seruandū esse decreuit, modo nō desit illis copia confessoris, quod si, necessitate urgente, sacerdos absq; præuia cōfessione celebrauerit, quā primum cōfiteatur.

De vsu admirabilis huius Sacramēti. Cap. VIII.

a Cap. quid
est. cū seq.
ca. duplici-
ter. & ca. in
illo. de cōf.
dist. 2. Aug.
cōtra Dona-
tist. sæpè
Prosper. in
lib. Senr.
b Gal. 1.
c Infr. can.
5. Mat. 12.

QUO ad vsum autem, a rectè & sapienter Patres nostri tres rationes hoc sanctū Sacramentū accipiendi distinxerunt, quosdam enim docuerunt Sacramentaliter duntaxat id sumere, vt peccatores, alios tantum spiritualiter, illos nimirum, qui voto ppositum illum cœlestem panem edentes, fide viuam, b quæ per dilectionem operatur, fructum eius, & utilitatem sentiūt: tertios porò sacramentaliter simul & spiritualiter, hi autem sunt, qui ita se prius probant, & instruunt c vt vestem nuptialem induti ad diuinam hanc mensam accedant. In sacramentali autē sumptione semper in Ecclesia Dei ino fuit, vt laici à sacerdotibus communio-

d e. relatū.
de cōf. di-
st. 2. infr.
can. 10.

nem acciperent, a sacerdotes autem celebrantes,

brantes se ipsos communicarent: qui mos, e Hebr. 5.
 tanquam ex traditione Apostolica descen & 7.
 dens, iure, ac merito retineri debet. Demū
 autem paterno affectu admonet sancta Sy-
 nodus, hortatur, rogat, & obsecrat pervilce-
 ra misericordiae Dei nostri, ut omnes & sin-
 guli, qui Christiano nomine censentur, in
 hoc unitatis signo, in hoc vinculo charitatis
 in hoc concordiae symbolo iam tandem ali-
 quando conveniant, & concordent, memo-
 resq; tantae maiestatis, & tam eximij amoris
 Iesu Christi Dñi nostri, f qui dilectam ani- f Ioan. 6. c.
 mam suam in nostrae salutis pretium, & car prima. de
 nem suam nobis dedit ad manducandum, cōsec. d. 2.
 hae sacra mysteria corporis & sanguinis
 eius fidei constantia, & firmitate, ea animi
 deuotione, ea pietate, & cultu credāt, & ve-
 nerentur, ut panem illum super substantia-
 lem frequenter suscipere possint, & is verē
 eis sit animae vita & perpetua sanitas mētis,
 cuius vigore confortati, ex huius miserę pe-
 regrinationis itinere ad coelestem patriam
 peruenire valeant, eundem panem & Ange- g Psal. 77.
 lorum, quem modo sub sacris velaminibus c. re vera. &
 edunt, abiq; vllō velamine manducaturi. c. omnis de
 cōsec. d. 2.

Quoniam autem non est satis veritatem
 dicere, nisi detegantur, & refellantur erro-
 res, placuit sanctae Synodo hos canones

subiungere, vt omnes, iam agnita Catholica doctrina, intelligant quoque, quæ ab illis hæreses caueri, vitariq; debeant.

DE SACROSANCTO

Eucharistiæ Sacramento.

CANON. I.

a Supr. c. 3.
Coc. Cõstã
ticiã.

Si quis negauerit, a in sanctissimæ Eucharistiæ Sacramento cõtineri verè, realiter, & substantialiter corpus & sanguinè vnà cum anima, & diuinitate Dñi nostri, Iesu Christi, ac proinde totû Christû, sed dixerit tantummodo esse in eo, vt in signo, vel figura, aut virtute, anathema sit.

CANON. II.

b Cõc idè
dãans arti
culos Ioan.
Vviteless.

Si quis dixerit, b in sacrosancto Eucharistiæ Sacramèto remanere substantiã panis, & vini, vnacum corpore & sanguine Dñi nostri Iesu Christi, negaueritq; mirabilem illam, & singularè conuersionem totius substantiæ panis in corpus, & totius substantiæ vini in sanguinè, manētibus duntaxat speciebus panis, & vini, quam quidem conuersionè Catholica Ecclesia aptissimè Trãsubstantiationè appellat, anathema sit.

CANON. III.

c sup. ca. 4.
d Cõ: Ro.
in decr. Eu
ge: ad Ame
nos sup. c. 3.
& inf. S. ff.
21. ca. 1. de
communi,

Si quis negauerit, d in venerabili Sacramè

to Eucharistiæ sub vnaquaq; specie, & sub
singulis cuiusq; speciei partib⁹, separatione
facta, totū Christū contineri, anathema sit.

C A N O N. III.

Siquis dixerit, peracta consecratione, in
admirabili Eucharistiæ sacramento nō esse
corpus, & sanguinem Dñi nostri, Iesu Chri
sti, sed tantum in vfu, dum sumitur, non au
tem ante, vel post, & in hostijs seu particu
lis consecratis, quæ post communionem re
feruantur, vel supersunt, non remanere ve
rum corpus Domini, anathema sit.

o Supra ca
pit. 3.

C A N O N. V.

Si quis dixerit^f, vel præcipuum fructū
sanctū sanctissimæ Eucharistiæ esse remis
sionem peccatorum, vel ex ea non alios
effectus provenire, anathema sit.

f Vide Cō
ci Flor. ibi
dem supra
cap. 2.

C A N O N. VI.

Si quis dixerit, in sancto Eucharistiæ sa
cramēto Christum vnigenitum Dei filium
nō esse g cultu latriæ, etiam externo, adorā
dum, atq; ideo nec festiua peculiari celebri
tate venerādum, neq; in processionibus, se
cundum laudabilem, & vniuersalem Eccle
siæ sanctæ ritum, & consuetudinem, solēni
ter circungestādum, vel nō publicè, vt ado
retur, populo proponēdum, & eius adora
tores esse idolatras, anathema sit.

g Supra ca
pit. 3.

C A N O N. VII.

h Supra ca
pit. 6.

Si quis dixerit, non licere, sacram Eucha-
ristiā^b, in sacrario referuari, sed statim post
consecrationem altatibus necessario distri-
buendam, aut non licere, vt illa ad infirmos
honorificè deferatur, anathema sit.

C A N O N. VIII.

i Sup. ca.
pit. 8.

Si quis dixerit, Christum in Euchariſti a
exhibitum, spiritualiter tantum manduca-
riⁱ, & non etiam sacramentaliter ac realiter,
anathema sit.

C A N O N. IX.

k Can. om-
nis vtriusq;
de poen. &
remissi. Cō
cil. Later.
sub Innoc.
III. can. 21.
& infr. Sess.
14. cano. 8.
de poen.

Si quis negauerit^k, omnes & singulos
Christi fideles vtriusq; sexus, cum ad annos
discretionis peruenerint, teneri singulis an-
nis, saltem in paschate, ad Communican-
dum^l, iuxta præceptum sanctæ matris Ec-
clesiæ, anathema sit.

C A N O N. X.

l Cōc. La-
te. sub In-

Si quis dixerit^m, nō licere sacerdoti cele-
branti seipsum cōmunicare, anathema sit.

C A N O N. XI.

no. III. c.
21. Vide
post . . . h
huius . . . ei.
m Sup. ca-
pit. 8.
n Supra ca
pit. 17.

Si quis dixeritⁿ, solam fidem esse suffi-
cientem præparationem ad sumendum san-
ctissimæ Euchariſtiæ Sacramētum, anathe-
ma sit. Et, ne tantum Sacramentum indi-
gnè, atq; ideò in mortem, & condemna-
tionem sumatur, statuit, atq; declarat ipsa san-
cta

cta

ta Synodus, illis quos conscientia peccati mortalis grauat^o, quātuncūq; etiā se cōtritos existimēt, habita copia Confessoris necessario prēmittendā esse Cōfessionē sacramentalē. Si quis autē contrariū docere, prēdicare, vel pertinaciter asserere, seu etiā publicē disputando defendere præsumpserit, eo ipso excommunicatus existat.

o Supra capitulum 7.

Decretum de reformatione & de officio Prælatorū in subditorum correctione. Cap. 1.

E Adē sacrosancta Tridentina Synodus, præfidentibus in ea eisdē sanctę Sedis Apostolicę Legato, & Nuncijs, intendens nonnulla statuerē, quę ad iurisdictionem pertinent Episcoporum, vt, iuxta proximę Sessiois decretum, illi in commissis sibi ecclesijs eo libentius resideant, quod facilius, & commodius sibi subiectos regere, & in vitę, ac morum honestate continere potuerint: illud primum eos admonē dum censeat^a, vt se pastores, nō percussores, esse minerint, atq; ita præesse sibi sudditis oportere, vt non in eis dominantur, sed illos, tanquā filios, & fratres diligāt: elaborentq; vt hortādo, & monēdo ab illicitis deterreant: ne, vbi deliquerint, debitis eos pœnis coercere cogant: quos tamē, si quid per humanā fragilitatē peccare cōtigerit^b, illā Aposto-

a 1. Tim. 1.
1. Tim. 3.
1. pet. 5. di.
45. in prin.
d. 94. c. ult.
d. 95. ca. c.
sto subie-
ctus.

b 2. Timo.
the. 4.

li est ab eis seruanda præceptio, vt illos arguant, obsecrēt, increpent in omni bonitate & patiētia: cū sæpè plus erga corrigēdos agat beneuolentia, quàm austeritas, plusexhortatio, quàm cōminatio, pl⁹charitas, quàm potestas. Sin autē ob delicti grauitatē virga op⁹ fuerit, tunc cū mansuetudine rigor, cū misericordia iudiciū, cum lenitate seueritas adhibenda est, vt sine asperitate disciplina populis salutaris, ac necessaria cōseruetur, & qui correcti fuerint, emēdētur, aut, si resipiscere noluerint, cæteri, salubri in eos animaduersionis exemplo, à vitijs deterreantur, cū sit diligentis, & pij simul pastoris officii, morbis ouiuū leuia primū adhibere fomēta, post vbi morbi grauitas ita postulet, ad aciora, & grauiora remedia descendere: si autem ne ea quidem proficiāt, illis submouendis, cæteras saltem oues à contagionis periculo liberare^d. Cum igitur rei criminum plerumq; ad euitandas pœnas, & episcoporum subterfugiēda iudicia, querelas, & grauamina simulēt, & appellationis diffugio iudicis processum impediāt, ne remedio ad innocentia præsidium instituto, ad iniquitatis defensionē abutantur, atq; vt huiusmodi eorū calliditati, & tergiuersationi occurrat, ita statuit, & decreuit^e. In causis

e c. refecā-
da. & c. cor-
ripiantur.
21. q. 3.

d c. cū spe-
ciali. §. por-
to. de elect.

e Infr. ses.
22. ca. 1. &
24. c. 20. de
refor.

visita

visitationis, & correctionis, siue habilitatis,
 & inhabilitatis nec nō criminalibus, ab epif-
 copo, seu illius in spiritualibus vicario gene-
 rali, ante definitiuā sententiā, ab interlocu-
 toria, vel alio quocunq; grauamine, non ap-
 pelletur: nec Ep̄us, seu vicari⁹ appellationi
 huiusmodi, tāquā friuolæ, deferre teneatur,
 sed ea, ac quacūq; inhibitione ab appellatio-
 nis iudice emanata, nec nō omni stylo, & cō-
 suetudine, etiā immemorabili, cōtraria non
 obstāte, ad vltiora valeat procedere, nisi
 grauamē huiusmodi per definitiuam sentē-
 tiam reparari, vel ab ipsa definitiua apella-
 ri non possit, quib⁹ casibus sacrorum, & an-
 tiquorū canonū statuta illibata persistant.

f. c. vt debi-
 tus. de ap-
 pel. cū sim.

*Cui sit committenda appellationis causa in crimi-
 nalibus. Cap. 11.*

A Sentētia episcopi, vel ipsius in spiritua-
 libus vicarij generalis, in criminalibus
 appellationis causa, vbi appellationi locus
 fuerit, si Apostolica auctoritate in partibus
 eā cōmitti contigerit, Metropolitano seu
 illius etiā vicario in spiritualibus generali,
 aut, si ille aliqua de causa suspectus foret,
 vel vltra duas legales dietas distet, seu ab ip-
 so appellatum fuerit, vni ex vicinioribus
 Episcopis, seu illorum vicarijs, non autem
 inferioribus iudicibus, committatur.

Quid

Quid in appellationibus criminalium seruandum.
Cap. III.

REUS, ab episcopo, aut eius vicario in spiritualibus generali, in criminali causa appellans, coram iudice, ad quem appellauit acta primæ instantiæ omnino producat, & iudex nisi illis visis, ad eius absolutionem minimè procedat. Is autem, à quo appellatū fuerit, intra triginta dies acta ipsa postulanti gratis exhibeat alioqui absq; illis causa appellationis huiusmodi, prout iustitia suaerit terminetur.

Quod solus Episcopus vsque ad degradationem procedere possit cum certo numero abbatū, vel aliarum dignitatum. Cap. IIII.

a Carth 10.
 vide. 3. q. 8.
 suggero. &
 15. q. 7. Fe
 lix Episco.
 b 2. Hispal.
 cap. 6.
 c c. si quis.
 cū seq. 14.
 q. 7. c. degra
 datione per
 nis. in 6.

CVM verò tam graua nonnunquā sint delicta ab ecclesiasticis cōmissa personis, vt ob eorū atrocitatē è sacris Ordinibus deponendę, & curiæ sint tradendę seculari: in quobsecundum sacros canones certus episcoporum numerus requiritur, c quos si omnes adhibere difficile esset, debita iuris executio differretur: si quando autem interuenire possent, eorū residētia intermitteretur: propterea statuit, & decreuit, Episcopo per se, seu illius vicarium in spiritualibus generalem, contra clericum, in sacris etiā presbyteratus Ordinibus cōstitutum
 etiam

etiam ad illius condemnationem, nec non verbalem depositionē, & per seipsum etiā ad actualē, atq; solēnē degradationē ab ipsis Ordinibus, & gradibus ecclesiasticis, in casibus, in quibus aliorum episcoporum præsentia in numero à canonib⁹ definito, requiritur, etiā absq; illis procedere liceat: adhibitis tamē & in hoc sibi assistētib⁹ totidē Abbatibus, vsū mitrę & baculi ex priuilegio Apostolico habētib⁹, si in ciuitate, aut dicecesi reperiri, & commode interesse possint, alioquin alij personis in ecclesiastica dignitate constitutis, quæ ætate graues, ac iuris scientiā commendabiles existant.

Quod remissio pœnæ ab Episcopo inflictæ ex ficta causa objecta non admittatur. Cap. V.

ET quoniam per fictas causas, quæ tamē satis probabiles videntur, interdum accidit, vt nonnulli eiusmodi gratias extorqueant, per quas pœnæ illis, episcoporum iusta seueritate inflictæ, aut remittuntur omnino, aut minuantur, cum nō ferendum sit, vt mendacium, quod tantopere Deo displicet, non modo ipsum aimpunitum sit, verū etiam alterius delicti veniam impetret mentienti: idcirco, vt sequitur, statuit, & decreuit: Episcopus apud ecclesiā suam residens, de surreptione, & obreptione gratiæ, quæ
super

a Exod. 23.
Leuit. 29.
Prouer. 68.
10. 17. & 19.
c. si quis dixerit. cum
seq. & c. ne
mo perito-
rū. 11. q. 3.

Super absolutione alicui⁹ publici criminis,
vel delicti, de quo ipse inquirere cœperat,
aut remissione pœne, ad quam criminofus
per eum cōdemnatus fuerit, falsis precibus
impetretur, per seipsum, tanquā Sedis Apo-
stolicæ delegatus, ^b etiā summarie cognos-
cat, ipsamq; gratiā, postquā per falsi narra-
tionē, aut veritaciturnitatem obtentam ef-
se, legitimè constiterit, non admittat.

*Quando, quibus testibus, & ante quē causa Episco-
porum sint agende. Cap. VI.*

b c. super li-
teris. & ca.
cū dilectā.
de relic.

a c. sint nō
nulli. q. 7.

Quoniam verò subditi Episcopo, ^a tamet-
si iure correpti fuerint, magnopere ta-
men eum odille, & tanquam iniuria affecti
sint, falsa illi crimina obijcere solēt, vt, quo
quo pacto possint, ei molestiam exhibeāt,
cuius vexationis timor plerumq; illum ad
inquirenda, & punienda eorum delicta se-
gniores reddit: idcirco, ne is magno suo, &
ecclesiæ incommodo gregē sibi creditū re-
linquere, ac non sine episcopalis dignitatis
diminutione vagari cogatur, ita statuit, &
decreuit, ^b Episcopus, nisi ob causam, ex
qua deponēdus, siue priuādus veniret, etiā
si ex officio, aut per inquisitionē, seu denū-
ciationē, vel accusationē, siue alio quouis
modo procedatur, vt personaliter compa-
reat, nequaquam citetur, vel moneatur.

c. h. b. o. r. i.
c. d. i. l. e. c. t. a.
b. Vide scilicet.
24. c. 5.
c. d. i. l. e. c. t. a.
c. d. i. l. e. c. t. a.
c. d. i. l. e. c. t. a.

Cap. VII.

Testes in causa criminali^a ad informationem, vel iudicia, seu aliàs in causa principali cōtra episcopū, nisi cōtestes, & bonę cōuersatiōis, existimationis & famę fuerint non recipiātur, & si odio, temeritate, aut cupiditate aliquid deposuerint, grauibus pœnis mulctentur.

Cap. VIII.

Causę Episcoporum, cum pro criminis obiecti qualitate comparere debeant, coram Pontifice Max. referantur, ac per ipsum terminentur.

*Decretū prorogationis definitionis quatuor articulo-
rum, de sacramento Eucharistie, & salui
conduētus protestantibus dandi.*

E Adem sancta Synodus errores omnes, qui super hoc sanctissimo Sacramento repullularunt, tanquā vepres ex agro Dominico euellere, ac omnium fidelium saluti prospicere cupiens, quotidianis precibus Deo omnipotenti piē oblati, inter alios, ad hoc Sacramētum pertinentes, articulos diligentissima veritatis Catholicę inquisitione tractatos, plurimis; accuratissimis; que pro rerū grauitate disputationibus habitis, cognitio quoque præstantissimorum Theologorum sententijs, hos etiam tractabat: An necessarium sit ad salutem, & diu-

a c. accusa-
tio quoq;
ca. accusa-
tio Epōrū
c. testes. 2.
q. 7. & c. vi-
tim. 3. q. 5.
Cōc. Rom.
sub Sylue-
I. iuxta A-
nacleti Pa-
pę epist. 2.
& Carrh. 2.
c. 6. & Car-
tha. 4. c. 96.
& Six. III.
epist. 3. ca-
no. 2.

no iure præceptū, vt singuli Christi fideles sub vtraque specie ipsum venerabile Sacramentum accipiant. Et: Num minus sumat, qui sub altera, quam qui sub vtraque cōmunicat, Et: An errauerit sancta mater Ecclesia, laicos, & non celebrātes sacerdotes, sub panis specie duntaxat communicando. Et: An paruuli etiam communicandi sint. Sed quoniam ex nobilissima Germaniæ prouincia ij, qui se Protestantes nominant, super his ipsis articulis, antequam definiātur, audiri à sancta Synodo cupiunt, & eam ob causam fidem publicam ab illa postularūt, vt ipsis tutò huc venire, & in hac vrbe commorari, ac libere coram Synodo dicere, atque proponere quæ senserint, & postea, cū libuerit, recedere liceat: sancta ipsa Synodus, licet magno desiderio eorum aduētum multos antea menses expectari, tamen, vt pia mater, quæ ingemiscit, & parturit, summo opere id desiderans, ac laborans, vt in ijs, qui Christiano nomine cēsentur, nulla sint schismata, sed quemadmodū eundem omnes Deum, & Redemptorem agnoscunt, ita idem dicant, idem credant, idem sapiant, cōfidens Dei misericordia, & sperans fore, vt illi in sanctissimam & salutarē vnius fidei, spei, charitatisque concordiam redigantur,

liben-

libenter eis in hac remorem gerens, securitate, & fidem, vt petierunt, publicam, quam saluum conductum vocant, quo ad se pertinet, eius qui infra scriptus erit, tenoris, dedit, atque concessit: & eorum causa definitionem illorum articulorum ad secundam Sessionem distulit, quam, vt illi commodè interesse possent, in diem festum conuersionis D. Pauli, quæ erit vigesima quinta die mensis Ianuarij, anni sequentis, indixit. Illudque prætereà statuit, vt in eadem Sessione de sacrificio Missæ agatur, propter magnam vtriusque rei connexionem, intereà sessione proxima de Pœnitentiæ, & Extremæ Vnctionis Sacramentis tractandum: illam autè die festo D. Catherinæ virginis, & martyris, qui erit vigesima quinta Nouembris, habendam esse decreuit, si

mulq; vt in vtraque materiam

reformationis profe-

quatur.

(†)

K

SAL

SALVVS CON-
ductus datus prote-
stantibus.

Sacro sancta & ecumenica, & generalis
Tridentina Synodus, in Spiritu san-
cto legitime congregata, presidentibus
in ea eisdem sanctae Sedis Apostolicae
Legato, & Nuncijs, omnibus, & singulis, si-
ue ecclesiasticis siue secularibus personis vniuer-
sa Germaniae, cuiuscunque gradus, status, con-
ditionis, qualitatis sint, quae ad ecumenicum
hoc, & generale Concilium accedere voluerint,
vt de ijs rebus, quae in ipsa Synodo tractari de-
bet, omni libertate, conferre, proponere, & tractare
ac ad ipsam ecumenicum Concilium libere, &
tuto venire, & in eo manere, & commorari,
ac articulos, quot illis videbitur tam scripto,
quam verbo, offerre, proponere, & cum Pa-
tribus, siue ijs, qui ab ipsa sancta Synodo delecti fue-
rint, conferre, & absque vllis conuicijs, & contu-
melijs disputare, nec non, quando illis placuerit, rece-
dere possint, & valeant, publicam fidem, & ple-
nam securitatem, quam Saluum conductum appel-
lant, cum omnibus, & singulis clausulis, & decre-
tis necessarijs & opportunis, etiam si specialiter, &

non

non per verba generalia exprimi deberent, quæ pro
 expressis haberi voluit, quantum ad ipsam sanctam
 Synodum spectat, cõcedit. Placuit præterea sanctæ
 Synodæ, ut, si pro maiori libertate, ac securitate eo-
 rum certos tam pro commissis, quam pro commit-
 tendis per eos delictis, iudices eis deputari cupiant,
 illos sibi beneuolos nominent, etiam si delicta
 ipsa quantuncunq; enormia, ac be-
 rissimè sapientia
 fuerint.

K 2

SES

S E S S I O XIII.

Quæ est IIII. sub. Iulio III. Pont.
Max. Celebrata die xxv.
Nouéb. M. D. LI.

*Doctrina de sanctissimis Pœnitentiæ, & extreme
Vnctionis Sacramentis.*

Acrosancta, œcumenica, & ge-
neralis Tridentina Synodus, in
Spiritu Sancto legitimè congre-
gata, præsidentibus in ea eisdem
sanctæ Sedis Apostolicæ Legato, & Nun-
cijs, quamuis in decreto de^a Iustificatione
multus fuerit de pœnitentiæ Sacramento
(propter locorum cognationem) necessa-
ria quadam ratione sermo interpositus; tar-
ta nihilominus circa illud nostra hac ætate
diuersorum errorum est multitudo, vt non
parum publicæ vtilitatis retulerit, de eo
exactiorem, & pleniorẽ definitionẽ tra-
didisse, in qua demonstratis, & conuulsis,
Spiritus sancti præsidio, vniuersis errorib⁹,
catholicaveritas perspicua, & illustris fieret
quam nunc sanctahæc Synodus Christia-
nis omnibus perpetuo seruãdam proponit.

^a Sup. Sess.
9. c. 14.

De necessitate & institutione Sacramenti Pœnitentiæ Cap. I.

SI ea in regeneratis omnibus gratitudo erga Deum esset, ut iustitiam, in Baptismo, ipsius beneficio, & gratia, susceptam, constanter tueretur, non fuisset opus aliud ab ipso Baptismo, Sacramentum ad peccatorum remissionem esse institutum. ^a

Quoniam autem Deus, diues in misericordia, cognouit figmentum nostrum illis etiam vitæ remedium contulit, qui se se postea in peccati seruitutem, & Dæmonis potestatem tradidissent, Sacramentum, videlicet, Pœnitentiæ, quo lapsis post Baptismum, beneficium mortis Christi applicatur. ^b Fuit quidem Pœnitentia vniuersis hominibus, qui se mortali aliquo peccato inquinassent, quouis tempore ad gratiam, & iustitiam assequendam necessaria, illis etiam, qui Baptismi Sacramento ablui petiuissent, ut, peruersitate abiecta, & emendata, tantam Dei offensionem cum peccati odio, & pio animi dolore detestarentur: vnde Propheta ait, ^c Cōuertimini, & agite pœnitentiam ab omnibus iniquitatibus vestris: & non erit vobis in ruinam iniquitas, Dominus etiam dixit: ^d Nisi pœnitentiam egeritis, omnes similiter peribitis.

^a Inf cā. 1.
Psal. 102.
Ephes. 2.
Sic Inn. c. 1.
epist. 91. inter epistol.
Aug. Nam quānis redemisset, &c.
& Cyprian.
ab Aug. citatus lib. 2. cōtra Iulian.
c. 8. Quā benigna, quā necessaria.
^b Sup. scilicet. 6
c. 14. de iustifi. Cōcil. Cabil. ea. 8.
^c Ezech. 18.

^d Luc. 13.

¶ Act. 2. ca.
agunt & c.
proprie de
conf. d. 4.

¶ Ioan. 20.
¶ Mat. 16. c.
vt constitue-
retur Jo. d.
& infr. c. 8.
in fi. & ca. 3

¶ Mat. 28. c.
¶ Mat. 28. c.
¶ Mat. 28. c.
¶ Mat. 28. c.
¶ Mat. 28. c.
¶ Mat. 28. c.
¶ Mat. 28. c.
¶ Mat. 28. c.

¶ Mat. 28. c.

tis. Et princeps Apostolorum Petrus peccatoribus Baptismo initiandis poenitentiam comendans, dicebat, & poenitentiam agite, & baptizetur vnusquisque vestrum. Porro nec ante aduentum Christi poenitentia erat Sacramentum, nec est post Aduentum illius cuiquam ante Baptismum. Dominus autem Sacramentum Poenitentiae tunc praecipue instituit, cum a mortuis excitatus, insufflauit in discipulos suos, dicens: Accipite Spiritum sanctum: quorum remiseritis peccata, remittuntur eis: & quorum retinueritis, retenta sunt. Quo tam insigni facto, & verbis tam perspicuis, potestatem remittendi, & retinendi peccata, ad reconciliandos fideles, post Baptismum lapsos, Apostolis, & eorum legitimis successoribus fuisse communicatam, vniuersorum Patrum consensus semper intellexit. Et Nouatianos, remittendi potestatem olim pertinaciter negantes, magna ratione Ecclesia Catholica, tanquam haeticos, explosit, atque condempnauit. Quare verissimum hunc illorum verborum Domini sensum sancta haec Synodus probans, & recipiens: damnat eorum commetitas interpretationes, qui verba illa ad potestatem praedicandi verbum Dei, & Christi Euangelium annuncian-
modi